

შპს ფილიპ მორის საქართველო

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით
მომზადებული ფინანსური ანგარიშგება და დამოუკიდებელი
აუდიტორის დასკვნა

2022 წლის 31 დეკემბერი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	1
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	2
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	4

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები:

1 კომპანია და მისი საქმიანობა.....	5
2 კომპანიის საოპერაციო გარემო	5
3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები.....	6
4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას	17
5 ახალი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება	18
6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები	20
7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	24
8 ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები.....	25
9 მარაგები	26
10 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	26
11 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	28
12 საწესდებო კაპიტალი.....	28
13 ნასესხები სახსრები	28
14 ფინანსური საქმიანობიდან წარმოქმნილი ვალდებულებების შეჯერება.....	29
15 სავაჭრო და სხვა ვალდებულება	29
16 ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან.....	30
17 რეალიზაციის თვითღირებულება	31
18 საერთო და ადმინისტრაციული დანახარჯები	31
19 მარკეტინგის დანახარჯები.....	31
20 სხვა შემოსულობა/(ზარალი), ნეტო	32
21 ფინანსური ხარჯები, ნეტო.....	32
22 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები	32
23 ფინანსური რისკის მართვა.....	34
24 კაპიტალის მართვა.....	39
25 ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება.....	39
26 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით	41
27 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	41

სხვა ინფორმაცია - მმართველობის ანგარიშგება— საქმიანობის მიმოხილვა

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს ფილიპ მორის საქართველოს ხელმძღვანელობას და მესაკუთრეს:

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი აზრით, ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს შპს ფილიპ მორის საქართველოს (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსურ მდგომარეობას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის მისი ფინანსური საქმიანობის შედეგებსა და ფულად ნაკადებს, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტის საგანი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს:

- ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის; და
- ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებს, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვას და სხვა განმარტებით ინფორმაციას.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“- ნაწილში.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ დამოუკიდებლობა ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოცემული პროფესიონალ ბუღალტერთა საერთაშორისო ეთიკის კოდექსის (მათ შორის დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად. ჩვენ შევასრულეთ IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს „მმართველობის ანგარიშგებას“ (მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და მასზე გაცემულ ჩვენს აუდიტორის დასკვნას).

ჩვენი დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავცნოთ ზემოაღნიშნულ მმართველობის *პს ფრაისუთერჰაუსკუპერს საქართველო; King David ბიზნეს ცენტრი, მ. ალექსიძის ქ. #12, მე-7 სართული, თბილისი 0171, საქართველო, ტელ.: +995 (32) 250 80 50, www.pwc.com/ge*

ანგარიშგებას, და განვიხილოთ მმართველობის ანგარიშგება არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ, ჩვენს მიერ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ ზემოაღნიშნულ მმართველობის ანგარიშგებაში არსებობს არსებითი უზუსტობა, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

„ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად ჩვენ ასევე მოგვეთხოვება გამოვთქვათ ჩვენი მოსაზრება, შეესაბამება თუ არა მმართველობის ანგარიშგების გარკვეული ნაწილები შესაბამის მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებს და ასახულია თუ არა მმართველობის ანგარიშგებაში „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია.

აუდიტის მსვლელობისას შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე, ჩვენი აზრით:

- მმართველობის ანგარიშგებაში იმ ფინანსური წლის შესახებ მოცემული ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგება, შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას; და
- მმართველობის ანგარიშგებაში მოცემული ინფორმაცია შეესაბამება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტის მოთხოვნებს;

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფასს-ის და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც ხელმძღვანელობა აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძველად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევების გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით, ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის, ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

ხელმძღვანელობას, სხვა საკითხებთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

შპს ფრაისუოთერჰაუსკუპერს საქართველო (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-F-775813)

ნინო ქადაგიშვილი (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-506913)

2023 წლის 22 ივნისი
თბილისი, საქართველო

შპს ფილიპ მორის საქართველო
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	8	3,688	5,283
აქტივების გამოყენების უფლება		641	1,487
სულ გრძელვადიანი აქტივები		4,329	6,770
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები	9	108,111	98,927
სხვა საგადასახადო აქტივები		4,281	3,953
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	10	25,254	28,434
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	11	298	23
სულ მოკლევადიანი აქტივები		137,944	131,337
სულ აქტივები		142,273	138,107
კაპიტალი			
საწესდებო და გადახდილი კაპიტალი	12	552	552
გაუნაწილებელი მოგება		18,456	9,842
სულ კაპიტალი		19,008	10,394
ვალდებულებები			
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
ნასესხები სახსრები	13,14	15,996	-
იჯარის ვალდებულებები		49	486
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		16,045	486
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
ნასესხები სახსრები	13,14	55,448	78,473
იჯარის ვალდებულებები		676	1,239
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	15	51,096	47,515
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		107,220	127,227
სულ ვალდებულებები		123,265	127,713
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		142,273	138,107

გამოსაცემად დამტკიცდა და ხელმძღვანელობის სახელით ხელი მოეწერა 2023 წლის 22 ივნისს:

იური გორდოკი

ქეთევან ხარაძე

გენერალური დირექტორი

გენერალური დირექტორის მოადგილე

შპს ფილიპ მორის საქართველო
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2022	2021
ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	16	582,961	592,021
რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება	17	(535,003)	(559,915)
მთლიანი მოგება		47,958	32,106
სხვა შემოსავალი		123	124
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	18	(23,168)	(19,653)
მარკეტინგის ხარჯები	19	(16,692)	(6,760)
სხვა საოპერაციო შემოსულობა/ (ზარალი), ნეტო	20	3,681	790
საოპერაციო მოგება		11,902	6,607
ფინანსური ხარჯები, ნეტო	21	(3,288)	(2,741)
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		8,614	3,866
მოგების გადასახადის ხარჯები		-	-
წლის მოგება		8,614	3,866
წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	-
სულ წლის სრული შემოსავალი		8,614	3,866

შპს ფილიპ მორის საქართველო
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

ათასი ლარი	საწესდებო და გადახდილი კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვარს	552	5,976	6,528
წლის მოგება	-	3,866	3,866
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	552	9,842	10,394
წლის მოგება	-	8,614	8,614
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	552	18,456	19,008

შპს ფილიპ მორის საქართველო
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2022	2021
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		8,614	3,866
შესწორებები:			
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	18	1,877	1,982
აქტივების გამოყენების უფლების ცვეთა		973	991
სხვა არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია	18	530	529
ძირითადი საშუალებების გასვლიდან შემოსულობები, შემცირებული ზარალით		(128)	(105)
საპროცენტო შემოსავალი	21	(40)	(3)
საპროცენტო ხარჯი ნასესხების სახსრებისთვის	21	3,249	2,584
საპროცენტო ხარჯი იჯარის ვალდებულებებისთვის	21	79	160
სავალუტო ოპერაციებიდან წმინდა ზარალი/(შემოსულობა)	20	(4,714)	(1,609)
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებამდე		10,440	8,395
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები		3,180	(2,011)
მარაგები		(9,184)	(10,431)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები		7,735	(18,421)
საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებები		1,731	(30,863)
მიღებული პროცენტი		40	3
ნასესხები სახსრებისთვის გადახდილი პროცენტი	13,14	(3,242)	(2,245)
იჯარის ვალდებულებისთვის გადახდილი პროცენტი	13,14	(71)	(160)
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან (საქმიანობაში გამოყენებული)		8,898	(24,870)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა	8	(816)	(1,110)
შემოსულობები ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		130	129
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფული		(686)	(981)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
შემოსულობა ნასესხები სახსრებიდან	13,14	520,684	490,311
ნასესხები სახსრების გადახდა	13,14	(527,720)	(463,359)
იჯარის ვალდებულების ძირითადი თანხის გადახდა	14	(901)	(1,094)
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან (საქმიანობაში გამოყენებული)		(7,937)	25,858
წმინდა ზრდა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		275	7
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		23	16
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს		298	23

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია გვერდებზე 5-41, წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

1 კომპანია და მისი საქმიანობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა („ფასს“) და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების მიხედვით, 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის, შპს ფილიპ მორის საქართველოსთვის (შემდგომში „კომპანია“ ან „ფი-ემ-ჯი“)

კომპანია დაფუძნდა 2010 წლის 17 სექტემბერს და მისი ადგილმდებარეობა საქართველოშია. კომპანია დაფუძნებულია, როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, რეგისტრირებულია საჯარო რეესტრში, რეგისტრაციის ნომრით: 404387374. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის უშუალო მშობელი კომპანია, რომელიც მისი აქციების 100%-ს ფლობს, გახლდათ Philip Morris Sarl., რომლის საბოლოო მესაკუთრეა Philip Morris International Inc. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას არ გააჩნდა საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე.

ძირითადი საქმიანობა. კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა საქართველოში სიგარეტის, გასახურებელი თამბაქოსა და დაკავშირებული მოწყობილობების იმპორტი, განაწილება და ბითუმად გაყიდვა. კომპანიის ობიექტები მდებარეობს თბილისში, საქართველო.

კომპანიას ერთი მომხმარებელი ჰყავს, შპს GDI, რომელიც კომპანიის პროდუქციის ერთადერთი დისტრიბუტორია.

რეგისტრაციის და საქმიანობის განხორციელების ადგილი. კომპანია დაფუძნებულია შემდეგ მისამართზე: ზაარბრუკენის მოედანი, თბილისი, საქართველო.

წარსადგენი ვალუტა. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში („ლ“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

2 კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანიის ძირითადი საქმიანობის ადგილია საქართველო. საქართველოს გააჩნია განვითარებადი ბაზრისთვის დამახასიათებელი გარკვეული მახასიათებლები, რაც მოიცავს შედარებით მაღალ ინფლაციის მაჩვენებელსა და საპროცენტო განაკვეთებს. საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობა ექვემდებარება განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და ხელს უწყობს საქართველოში მოქმედი კომპანიების გამოწვევების წინაშე დაყენებას. საქართველოს სამომავლო ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული მთავრობის მიერ მიღებული ეკონომიკური, ფინანსური და მონეტარული გადაწყვეტილებების ეფექტურობაზე, ისევე როგორც საგადასახადო, საკანონმდებლო, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ განვითარებაზე.

COVID-19. მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციამ 2020 წლის მარტში COVID -19-ის გავრცელება გლობალურ პანდემიად გამოაცხადა. პანდემიის საპასუხოდ და COVID-19 გავრცელებისა და გავლენის შემცირების მიზნით, საქართველოს მთავრობამ მიიღო შესაბამისი ზომები და დააწესა ისეთი შეზღუდვები, როგორიცაა კარანტინი, თვითიზოლაცია, მოგზაურობის შეზღუდვები და ბიზნეს საქმიანობაზე სხვა შეზღუდვები, მათ შორის საქმიანობის შეწყვეტა. ზოგიერთი ზემოაღნიშნული შეზღუდვა შემდგომში შემსუბუქდა, თუმცა, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რჩება რისკი იმისა, რომ ხელისუფლებამ, ვირუსის შესაძლო ახალ ვარიანტებზე საპასუხოდ, შეიძლება დააწესოს დამატებითი შეზღუდვები 2023 წელს.

ხელმძღვანელობას არ აქვს საშუალება ზუსტად იწინასწარმეტყველოს მოვლენათა ყველა შესაძლო განვითარება, რომელსაც შეიძლება გავლენა ჰქონდეს საქართველოს ეკონომიკაზე და შესაბამისად, კომპანიის სამომავლო ფინანსურ მდგომარეობაზე. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ის მიმართავს ყველა საჭირო ღონისძიებას კომპანიის საქმიანობის მდგრადობისა და განვითარების მხარდასაჭერად.

ომი რუსეთსა და უკრაინას შორის. 2022 წლის 24 თებერვალს, რუსეთ-უკრაინის საზღვართან რუსული სამხედრო ძალების მნიშვნელოვანი გაძლიერების შემდეგ, რუსმა ჯარებმა გადაკვეთეს უკრაინის საზღვარი. საერთაშორისოდ მიჩნეული როგორც ომი, შეჭრა არის ყველაზე დიდი სამხედრო თავდასხმა ევროპულ სახელმწიფოზე მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ. ამ ომმა ევროპაში ყველაზე დიდი ლტოლვილთა კრიზისი გამოიწვია, მილიონობით უკრაინელი ტოვებს ქვეყანას და სახლებს. უკრაინაში ომის შედეგად, ბევრმა წამყვანმა ქვეყანამ და ეკონომიკურმა გაერთიანებამ დააწესა მკაცრი ეკონომიკური სანქციები რუსეთზე. უამრავმა კომპანიამ გაიტანა თავისი ბიზნესი რუსეთიდან და ბელარუსიდან. სიტუაცია ჯერ კიდევ ვითარდება, მაგრამ მას უკვე მოჰყვა ჰუმანიტარული კრიზისი და არსებითი ეკონომიკური ზარალი უკრაინის, რუსეთისა და დანარჩენი მსოფლიოსთვის. კომპანიას არ გააჩნია პირდაპირი დაქვემდებარება უკრაინაზე, რუსეთსა და ბელარუსზე.

ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ ამას არ ექნება შესამჩნევი გავლენა კომპანიის საქმიანობაზე. იმის გამო, რომ ომი ჯერ კიდევ მიმდინარეობს, შეუძლებელია საიმედოდ შეფასდეს სრული გავლენა, რომელიც მას შეიძლება ჰქონდეს კომპანიაზე, რადგან არსებობს გაურკვევლობა ზოგადად ეკონომიკაზე ზემოქმედების მასშტაბის შესახებ. ხელმძღვანელობა ყურადღებით აკვირდება არსებულ ეკონომიკურ მდგომარეობას.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

მომზადების საფუძველი. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან (ფასს) და ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნებთან შესაბამისობაში, პირვანდელი ღირებულების კონვენციის მეთოდით. ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა წარმოდგენილია ქვემოთ. აღნიშნული პოლიტიკა თანმიმდევრულად გამოიყენება ყველა წარმოდგენილ პერიოდში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული. იხილეთ მე-5 შენიშვნა.

ფასს-ის შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისათვის მოითხოვება ხელმძღვანელობის მიერ განსჯის გამოყენება კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გათვალისწინებისას. საკითხები, რომლებიც მოიცავს უფრო მაღალი დონის ან სირთულის განსჯას, ან, რომელსაც შეუძლია ყველაზე დიდი გავლენის მოხდენა ფინანსურ ანგარიშგებაზე, განმარტებულია მე-4 შენიშვნაში.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული დაგროვილი ცვეთის და გაუფასურების ანარიცხებით, საჭიროებისამებრ.

შემდგომი დანახარჯები აისახება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან აღიარდება ინდივიდუალური აქტივის სახით, საჭიროებისამებრ, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც მოსალოდნელია მოცემულ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება კომპანიის მიერ და დანახარჯების სარწმუნოდ შეფასება. უმნიშვნელო რემონტი და ყოველდღიური საექსპლუატაციო დანახარჯები გაწევისთანავე აისახება ხარჯებში. ძირითადი საშუალების მნიშვნელოვანი ნაწილების ან კომპონენტების შეცვლის დანახარჯები კაპიტალიზდება და შეცვლილი ნაწილი ამოიღება მოხმარებიდან.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს, არსებობს თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ინდიკატორი. თუ მსგავსი ინდიკატორი არსებობს, ხელმძღვანელობა აფასებს ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული რეალურ ღირებულებასა და მისი გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესით.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

საბალანსო ღირებულება მცირდება ანაზღაურებად ღირებულებამდე, ხოლო გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში, სანამ არ გადააჭარბებს გადაფასების ნამეტს კაპიტალში. გაუფასურების ზარალი, რომელიც აქტივისთვის აღიარებულია წინა წლებში, აღდგება საჭიროებისამებრ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის გამოყენების ღირებულების ან რეალიზაციის თვითღირებულების გამოკლებით აქტივის რეალური ღირებულების განსასაზღვრად გამოყენებულ დაშვებებში განხორციელდა ცვლილებები.

ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული შემოსულობები და ზარალი განისაზღვრება შემოსული თანხების საბალანსო ღირებულებასთან შედარებით და აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში, საოპერაციო შემოსავალში, ან დანახარჯებში.

ცვეთა. დაუმონტაჟებელ საშუალებებს ცვეთა არ ერიცხებათ. სხვა ძირითადი საშუალებების ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდის გამოყენებით მათი ღირებულების ან გადაფასებული თანხების ნარჩენი ღირებულების გადასანაწილებლად მათ დადგენილ სასარგებლო მომსახურების ვადაზე:

სასარგებლო მომსახურების ვადა წლებში

ავეჯი, მოწყობილობები და ინვენტარი	1-10
იჯარით აღებული აქტივების გაუმჯობესება	2-5
მონაცემთა დასამუშავებელი ტექნიკა	3-5
სატრანსპორტო საშუალებები	4-15
სხვა	1-5

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის შეფასებული ღირებულება, რომელსაც კომპანია ამჟამად მიიღებდა აქტივის გასვლიდან, შემცირებული შეფასებული გასვლის დანახარჯებით, თუ აქტივს უკვე ის ასაკი და მდგომარეობა ექნებოდა, რომელიც მოსალოდნელია მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის ბოლოს. აქტივების ნარჩენი ღირებულებები და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაისინჯება და კორექტირდება, საჭიროების შემთხვევაში, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

აქტივების გამოყენების უფლება. კომპანია იჯარით იღებს ოფისებსა და საწყობს. ხელშეკრულებების შეიდლება მოიცავდეს ორივეს, საიჯარო და არა საიჯარო კომპონენტებს. კომპანია გადაანაწილებს საზღაურს ხელშეკრულებაში საიჯარო და არასაიჯარო კომპონენტებზე მათი განცალკევებითი ფასის საფუძველზე.

იჯარიდან წარმოქმნილი აქტივები თავდაპირველად შეფასდება დღევანდელი ღირებულების საფუძველზე.

აქტივების გამოყენების უფლება შეფასდება თვითღირებულებით და შედგება შემდეგისგან:

- იჯარის ვალდებულების თავდაპირველი შეფასების თანხა
- ნებისმიერი საიჯარო გადახდა, რომელიც განხორციელებულია დაწყების თარიღით ან მანამდე, შემცირებული ნებისმიერი მიღებული საიჯარო წამახალისებლებით;
- ნებისმიერი თავდაპირველი პირდაპირი ხარჯი, და
- აქტივის იჯარის შეთანხმებით მოთხოვნილ მდგომარეობამდე აღდგენის ხარჯები.

აქტივების გამოყენების უფლება საერთოდ გაუფასურებას ექვემდებარება აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადას და იჯარის ვადას შორის უმოკლესი პერიოდის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის საფუძველზე. თუ კომპანიას გააჩნია გონივრული რწმუნება, რომ ის გამოიყენებს შესყიდვის ოფციონს, აქტივის გამოყენების უფლებას დაერიცხება ცვეთა მითითებული აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. აქტივების გამოყენების უფლების მუხლების ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდის საფუძველზე მათი დადგენილი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში შემდეგნაირად:

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

	სასარგებლო მომსახურების ვადა, წლებში 3-დან 5-მდე
შენობა-ნაგებობები	

არამატერიალური აქტივები გუდვილის გარდა. შეძენილი არამატერიალური აქტივების თავდაპირველად აღიარება ხდება თვითღირებულებით. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ არამატერიალურ აქტივებს აღრიცხავენ დაგროვილი ამორტიზაციითა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალით შემცირებული თვითღირებულებით.

არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება წრფივი მეთოდით, მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში:

	სასარგებლო მომსახურების ვადა, წლებში
პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიები	3-5
სხვა საოპერაციო ლიცენზიები	3-5

ფასდება გაუფასურებაზე, როდესაც არსებობს ნიშნები, რომ არამატერიალური აქტივები შეიძლება გაუფასურებულია. განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის პერიოდისა და მეთოდის გადასინჯვა სულ მცირე, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მაინც უნდა განხორციელდეს. მოსალოდნელი მომსახურების ვადის ან აქტივში განივთებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების მოსალოდნელი ხასიათის ცვლილებები მიიჩნევა ამორტიზაციის პერიოდის ან მეთოდის მოდიფიცირებად, საჭიროებისამებრ, და განიხილება როგორც ცვლილება სააღრიცხვო შეფასებებში.

განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯი აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯებში, რაც არამატერიალური აქტივების ფუნქციის თანმიმდევრულია.

არამატერიალური აქტივის აღიარების შეწყვეტისას წარმოქმნილი შემოსულობები ან ზარალი ფასდება, როგორც სხვაობა გასვლიდან მიღებულ წმინდა თანხასა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის და მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში აღიარდება აქტივის აღიარების შეწყვეტისას.

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პირობები. რეალური ღირებულება წარმოადგენს ფასს, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის ნებაყოფლობითი ოპერაციისას ბაზრის მონაწილეთა შორის შეფასების თარიღისთვის მიმდინარე საბაზრო პირობებში. რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა აქტიური ბაზარი. აქტიურია ბაზარი, სადაც აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებული ოპერაციები საკმარისად ხშირად და ინტენსიურად ხორციელდება იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილ იქნეს მიმდინარე ინფორმაცია ფასის შესახებ.

იმ ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება, რომლებიც ვაჭრობენ აქტიურ ბაზარზე, განისაზღვრება ინდივიდუალური აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასის გავრცელებით საწარმოს ხელთ არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების რაოდენობაზე. ეს ასეა მაშინაც კი, როდესაც ბაზრის ჩვეულებრივი დღიური ვაჭრობის მოცულობა საკმარისი არ არის ფლობილი რაოდენობის ასათვისებლად და ერთი გარიგებით პოზიციის გაყიდვის დაკვეთამ შეიძლება გავლენა იქონიოს კოტირებულ ფასზე.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

იმ ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შეფასებისათვის, რომელთა საბაზრო ფასის შესახებ ინფორმაცია არ არის, გამოიყენება შეფასების ისეთი ხერხები, როგორიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელები ან მოდელები რომლებიც ეფუძნება ე.წ. „გაშლილი ხელის მანძილის“ პრინციპით შესრულებული ოპერაციებს ან ინვესტიციის მიმდებარე ფინანსური მონაცემებს. რეალური ღირებულების შეფასების გაანალიზება ხდება რეალური ღირებულების შემდეგი იერარქიის გამოყენებით: (i) პირველი დონის შეფასება არის იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიური ბაზრების კოტირებული ფასები (დაუკორექტირებელი), რომლის მოპოვება საწარმოს შეუძლია შეფასების თარიღისთვის; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი ემპირიული ამოსავალი მონაცემი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასება, არის შეფასება რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ ემპირიულ ამოსავალ მონაცემებს (ანუ შეფასებისათვის საჭიროა მნიშვნელოვანი არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები).

გარიგების დანახარჯები არის დამატებითი დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ მიეკუთვნება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან გასვლას. დამატებითია დანახარჯი, რომელიც არ გაიწეოდა, მოცემული ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. გარიგების დანახარჯები მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის თანამშრომლები, რომლებიც მოქმედებენ როგორც აგენტები), მრჩეველებისთვის, ბროკერებისთვის, დილერებისთვის და მარეგულირებლებისთვის გადახდილ საფასურს და საკომისიოს, ასევე სატრანსფერო გადასახადებს და მოსაკრებლებს. გარიგების დანახარჯები არ მოიცავს სავალო პრემიას ან ფასდაკლებებს, ფინანსურ დანახარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან მფლობელობასთან დაკავშირებულ დანახარჯებს.

ამორტიზებული ღირებულება (“AC”) არის თანხა, რომელიც მოიცავს ფინანსური ინსტრუმენტის საწყისი აღიარების თანხას გამოკლებული ძირითადი თანხის გადახდა, დამატებული დაგროვილი პროცენტი და ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, შემცირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით (“ECL”). დაგროვილი პროცენტი მოიცავს საწყისი აღიარებისას გადავადებული გარიგების დანახარჯების ამორტიზაციას და ნებისმიერ პრემიას ან დისკონტს ვადის დაფარვამდე, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დაგროვილი საპროცენტო შემოსავალი და დაგროვილი საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის როგორც დაგროვილი კუპონი და ამორტიზებული დისკონტი, ან პრემია (წარმოშობისას გადავადებული საფასურის ჩათვლით, თუ ასეთი არსებობს) ცალკე არ აისახება და შედის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებაში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე გადანაწილების მეთოდი ისე, რომ მიღწეულ იქნეს მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი) საბალანსო ღირებულებაზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომლის მეშვეობით ზუსტად დისკონტირდება სავარაუდო მომავალი ფულადი გადახდები ან შემოსავლები (მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გარეშე) ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე, ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მომსახურების ვადაზე ან საჭიროების შემთხვევაში, უფრო ხანმოკლე პერიოდზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირდება ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადები პროცენტის შემდეგი ფასწარმოქმნის თარიღამდე, გარდა პრემიისა ან ფასდაკლებისა, რაც ასახავს საკრედიტო სპრედს ინსტრუმენტის მითითებულ მცოცავ განაკვეთზე, ან სხვა ცვლადებზე, რომელთა მნიშვნელობის საბაზრო განაკვეთების მიხედვით განსაზღვრა არ ხდება. მსგავსი პრემიები ან ფასდაკლებები ამორტიზდება ინსტრუმენტის მთლიანი მომსახურების ვადის განმავლობაში. დისკონტირებული ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეების მიერ ყველა გადახდილ ან მიღებულ საფასურს, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია. შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივების (“POCI”) შემთხვევაში თავდაპირველი აღიარებისას უნდა განისაზღვროს საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, მაგალითისთვის, სახელშეკრულებო გადახდების ნაცვლად, ის თავდაპირველი აღიარებისას მოსალოდნელი ფულადი სახსრების საფუძველზე გამოითვლება.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება. ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, რომელიც კორექტირდება გარიგების დანახარჯებით. საწყისი აღიარებისას რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. საწყისი აღიარებაზე შემოსულობა ან ზარალი მხოლოდ მაშინ აისახება, როდესაც რეალური ღირებულება და გარიგების ფასი განსხვავებულია, რომლის მტკიცებულებასაც შეიძლება წარმოადგენდეს იმავე ინსტრუმენტის სხვა მიმდინარე დაკვირვებადი საბაზრო ოპერაციები, ან შეფასების ხერხი, რომელიც გულისხმობს მხოლოდ ემპირიული ამოსავალი მონაცემების გამოყენებას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი აღიარდება ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით, რაც იწვევს მყისიერ საბუღალტრო ზარალს.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – შეფასების კატეგორიები. კომპანია ფინანსურ აქტივებს შეფასების შემდეგ კატეგორიებად აჯგუფებს: რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით ('FVTPL'), რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით ('FVOCI') და ამორტიზებული ღირებულებით ('AC'). ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (i) კომპანიის ბიზნეს მოდელზე, რომელიც გამოიყენება ფინანსური აქტივების მართვისთვის; და (ii) ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ბიზნეს მოდელი. ბიზნეს მოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს კომპანია თავის აქტივებს ფულადი ნაკადების წარმოსაქმნელად – კომპანიის მიზანია (i) ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით ('სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობილი'), თუ (ii) როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ისე აქტივების გაყიდვიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადების მიღება ('სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად ფლობილი') ან, თუ არც (i) და არც (ii) შესაფერისი არ არის, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება „სხვა“ ბიზნეს მოდელში და შეფასდება რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით ('FVTPL').

კომპანიის აქტივებისთვის (პორტფელის დონეზე) ბიზნეს მოდელი განისაზღვრება კომპანიის მიერ შეფასების თარიღით ხელმისაწვდომი პორტფელისთვის დადგენილი მიზნების მისაღწევად განხორციელებული საქმიანობის შესახებ შესაფერისი მტკიცებულების საფუძველზე. კომპანიის მიერ ბიზნეს მოდელის განსაზღვრისთვის გათვალისწინებული ფაქტორები მოიცავს: პორტფელის დანიშნულებას და შემადგენლობას, წარსულ გამოცდილებას იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორ მიიღებოდა ფულადი ნაკადები შესაბამისი აქტივებიდან, როგორ ხდება რისკების შეფასება და მართვა, როგორ ხდება აქტივების შედეგების შეფასება და როგორ ხდება ხელმძღვანელების ანაზღაურება.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ფულადი ნაკადების მახასიათებლები. როდესაც ბიზნეს მოდელი გულისხმობს აქტივების ფლობას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად, მაშინ კომპანია აფასებს ფულადი ნაკადები წარმოადგენენ თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას ("SPPI"). ფინანსური აქტივების, ჩართული წარმოებულებით, მთლიანად გათვალისწინება ხდება იმის განსაზღვრისას, ფულადი ნაკადები შესაბამისობაშია თუ არა SPPI მახასიათებელთან. შეფასებისას კომპანია ითვალისწინებს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები საბაზისო სასესხო ხელშეკრულების თანმიმდევრულია თუ არა, ანუ პროცენტში მხოლოდ საკრედიტო რისკი და ფულის დროითი ღირებულებაა გათვალისწინებული თუ სხვა საბაზისო რისკები და მოგების მარჟა. როდესაც სახელშეკრულებო პირობები მოიცავს რისკს ან ცვალებადობას, რომელიც საბაზისო სასესხო ხელშეკრულების თანმიმდევრულია, მაშინ ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და შეფასდება, როგორც „რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგება-ზარალში ასახვით“. SPPI-ს შეფასება ხდება აქტივის თავდაპირველი აღიარებისას და შემდეგ მისი ხელახლა შეფასება არ ხდება. იხილეთ მე-4 შენიშვნა კომპანიის მიერ, მისი ფინანსური აქტივებისთვის SPPI-ს ტესტის შესრულებისას განსჯის გამოყენების შესახებ.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები – რეკლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივები მხოლოდ მაშინ რეკლასიფიცირდება, როდესაც პორტფელის მართვის ბიზნეს მოდელი მთლიანად იცვლება. რეკლასიფიკაციას პერსპექტიული გავლენა აქვს და ტარდება ბიზნეს მოდელის შეცვლიდან პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან. საწარმოს არ შეუცვლია თავისი ბიზნეს მოდელი მიმდინარე და შესადარის პერიოდებში და არ განუხორციელებია რეკლასიფიკაცია.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება – საკრედიტო ზარალის ანარიცხი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. კომპანიას ორი ტიპის ფინანსური აქტივი გააჩნია, რომელიც ექვემდებარება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელს – სავაჭრო მოთხოვნები და ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.

კომპანია იყენებს ფასს 9-ის გამარტივებულ მიდგომას სავაჭრო მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისთვის, რომლის მიხედვითაც ზარალის რეზერვი ფასდება თანხით, რომელიც ამ ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლია. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გასაზომად, ხორციელდება სავაჭრო მოთხოვნების დაჯგუფება საკრედიტო რისკის მახასიათებლებისა და ვადაგადაცილებული დღეების მიხედვით.

23-ე შენიშვნაში განმარტებულია ინფორმაცია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლისას გამოყენებული მონაცემების, დაშვებებისა და შეფასების მეთოდების შესახებ, მათ შორის იმის ახსნა, კომპანია როგორ ითვალისწინებს პერსპექტიულ ინფორმაციას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის მოდელებში.

ფინანსური აქტივები – ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როდესაც კომპანია ამოწურავს თანხის ამოღების ყველა პრაქტიკულ შესაძლებლობას და დაასკვნის, რომ აღარ არსებობს თანხის ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტას. კომპანიამ შეიძლება ჩამოწეროს ფინანსური აქტივები, რომელთა მიმართ აღსრულების ღონისძიებები ჯერ კიდევ ხორციელდება, როდესაც კომპანია ცდილობს იმ თანხების ამოღებას, რომელთა გადახდის სახელშეკრულებო უფლება არსებობს, თუმცა, არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი.

ფინანსური აქტივები - აღიარების შეწყვეტა. კომპანია ფინანსური აქტივების აღიარებას წყვეტს, როდესაც (ა) მოხდა აქტივების გამოსყიდვა ან მათთან დაკავშირებულ ფულად ნაკადებზე უფლების ვადის გასვლა ან (ბ) კომპანიამ სხვას გადასცა ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადო გარიგება, რომლითაც (i) აგრეთვე გადასცა აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკი და უკუგება ან (ii) საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება არც გადაცემულია და არც შენარჩუნებულია, მაგრამ კონტროლი არ არის შენარჩუნებული.

კომპანია გადაცემულ აქტივზე კონტროლს ინარჩუნებს, თუ მიმღებ სუბიექტს არ გააჩნია გადაცემული აქტივის გაყიდვის პრაქტიკული შესაძლებლობა არადაკავშირებულ მესამე მხარეზე და, ამავე დროს, აქტივის გაყიდვაზე ყოველგვარი დამატებითი შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

ფინანსური ვალდებულებები – შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია, როგორც “შემდგომი ამორტიზებული ღირებულებით” (“AC”), გარდა (i) “რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებებისა” (“FVTPL”): ეს კლასიფიკაცია მოიცავს წარმოებულებს, სავაჭროდ ფლობილ ფინანსურ ვალდებულებებს, პირობით ანაზღაურებას, რომელიც შემდგომი მიერ არის აღიარებული საწარმოთა გაერთიანებისას და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს, რომლებსაც ეს კატეგორია აქვთ მინიჭებული თავდაპირველი აღიარებისას და (ii) ფინანსური საგარანტიო ხელშეკრულებებისა და სასესხო ვალდებულებებისა.

ფინანსური ვალდებულებები – აღიარების შეწყვეტა. ფინანსური ვალდებულებების აღიარება შეწყდება, როდესაც ისინი დაიფარება (ანუ როდესაც ხელშეკრულებაში მითითებული ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება ან ვადა ამოწურება).

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

კომპანიასა და მის თავდაპირველ გამსესხებლებს შორის მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობების მქონე სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა, ასევე არსებული ფინანსური ვალდებულებების პირობების მნიშვნელოვანი მოდიფიცირება, აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დაფარვა და ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება. პირობები მნიშვნელოვნად განსხვავებულია, თუ ახალი პირობებით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული ახლანდელი ღირებულება, გადახდილი საკომისიოს ჩათვლით და მიღებული საკომისიოს გამოკლებით, რომელიც დისკონტირებულია თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, სულ მცირე 10%-ით განსხვავდება თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული ახლანდელი ღირებულებისგან. ამასთან, ითვალისწინებენ სხვა ხარისხობრივ ფაქტორებსაც, როგორიცაა მაგალითად ვალუტა, რომელშიც ინსტრუმენტია გამოსახული, საპროცენტო განაკვეთის ტიპის ცვლილება, ინსტრუმენტის კონვერსიის ახალი პირობები და სესხის პირობების ცვლილება. როდესაც სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების მოდიფიცირება დაფარვის სახით აღირიცხება, ნებისმიერი გაწეული დანახარჯი ან საკომისიო აღიარდება დაფარვისას წარმოქმნილ შემოსულობის ან ზარალის ნაწილად. თუ გაცვლა ან მოდიფიცირება დაფარვის სახით არ აღირიცხება, ნებისმიერი დანახარჯით ან საკომისიოთი კორექტირდება ვალდებულების საბალანსო ღირებულება და ამორტიზდება მოდიფიცირებული ვალდებულების დარჩენილ ვადაში.

ვალდებულებების მოდიფიკაცია, რომელიც არ იწვევს ვალდებულების დაფარვას, აღირიცხება, როგორც შეფასების ცვლილება, კუმულაციური ამოქაჩვის („catch up”) მეთოდით, შემოსულობის ან ზარალის მოგება-ზარალში ასახვით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საბალანსო ღირებულებებს შორის სხვაობა ეკონომიკური შინაარსით მიეკუთვნება მფლობელების კაპიტალთან დაკავშირებულ ოპერაციას.

ფინანსური ვალდებულებები, რომელთაც მინიჭებული აქვთ „რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით,“ („FVTPL”) შეფასებულის კატეგორია. კომპანიამ შეიძლება გარკვეულ ვალდებულებებს თავდაპირველი აღიარებისას მიანიჭოს FVTPL კატეგორია. მსგავსი ვალდებულებებიდან წარმოქმნილი შემოსულობა და ზარალი მოგება-ზარალში აისახება, გარდა რეალური ღირებულების ცვლილების თანხისა, რომელიც ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილებაზეა მიკუთვნებადი (განისაზღვრება თანხით, რომელიც მიკუთვნებადი არ არის საბაზრო პირობების ცვლილებაზე, რაც წარმოქმნის საბაზრო რისკს), და რომელიც სხვა სრულ შემოსავალში აისახება და შემდეგში მოგება-ზარალში არ რეკლასიფიცირდება. ეს ასეა, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მსგავსი წარდგენა წარმოქმნის ან გაზრდის სააღრიცხვო შეუსაბამობას, ამ შემთხვევაში ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილებებზე მიკუთვნებადი შემოსულობა და ზარალი მოგებაში ან ზარალში აისახება.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულს საღაროში, მოთხოვნამდე დეპოზიტებს ბანკებში და სხვა მოკლევადიან, მაღალი ლიკვიდობის მქონე ინვესტიციებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვემდეა. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, რადგან: (i) არსებობს სახელშეკრულებო და იმ ფულადი ნაკადის მიღებისთვის და რომელიც მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხების გადახდას („SPPI”) წარმოადგენს, და (ii) მათ მინიჭებული არა აქვთ რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებულის კატეგორია („FVTPL”).

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები. სავაჭრო მოთხოვნები აღიარდება რეალური ღირებულებით და შემდგომში აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები. სავაჭრო დავალიანების დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კონტრაქტის ასრულებს თავის მოვალეობებს ხელშეკრულების ფარგლებში და იგი თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, შემდეგ კი ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ნასესხები სახსრები. ნასესხები სახსრები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, გაწეული გარიგების დანახარჯების გარეშე, შემდეგ კი აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

იჯარის ვალდებულებები. იჯარისგან წარმოქმნილი ვალდებულებები თავდაპირველად ფასდება დღევანდელი ღირებულების საფუძველზე. იჯარის ვალდებულებები მოიცავს იჯარის ფიქსირებული გადახდების, შემცირებული იჯარის წამახალისებელი გადახდების მოთხოვნებით, წმინდა დღევანდელ ღირებულებას:

გაგრძელების შესაძლებლობები შეყვანილია კომპანიის შიგნით ყველა იჯარაში. ეს პირობები გამოიყენება საოპერაციო მოქნილობის მაქსიმალურად გაზრდისთვის კომპანიის ოპერაციებში გამოყენებულ აქტივების მართვასთან დაკავშირებით. გაგრძელების შესაძლებლობების სარგებლობის უფლება მხოლოდ კომპანიას აქვს და არა შესაბამის მეიჯარეს. გაგრძელების შესაძლებლობა შესულია იჯარის პირობებში მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მტკიცებულება იმისა, რომ იჯარა გაგრძელდება. იჯარის გადახდები, რომლებიც უნდა განხორციელდეს გონივრულად განსაზღვრული გაგრძელების შესაძლებლობასთან ერთად, ასევე შეტანილია ვალდებულების შეფასებაში.

იჯარის გადახდები დისკონტირდება იჯარით ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ეს განაკვეთი დროულად ვერ განისაზღვრება, რაც კომპანიის იჯარებთან დაკავშირებით ხშირად ხდება, გამოიყენება კომპანიის ზღვრული სასესხო განაკვეთი, რომელიც ის განაკვეთია, რაც კომპანიას უნდა გადაეხადა იმისათვის, რათა ესესხებინა თანხები, რომლებიც აუცილებელია იმ აქტივის მოსაპოვებლად, რომელსაც გააჩნია იგივე ღირებულება, რაც აქტივის გამოყენების უფლებით, იმავე ეკონომიკურ გარემოში, იმავე პირობებით, უზრუნველყოფით და მდგომარეობით.

ზღვრული სასესხო განაკვეთის განსასაზღვრად, კომპანია იყენებს საჯაროდ ხელმისაწვდომ საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებს, რომელიც გავრცელებულია საქართველოს ბაზარზე.

იჯარის გადახდები განაწილდება მირ თანხასა და ფინანსურ ხარჯებს შორის. ფინანსური ხარჯები დაირიცხება მოგებაში ან ზარალში იჯარის პერიოდის განმავლობაში იმისათვის, რომ იწარმოებოდეს მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი ვალდებულების ნარჩენ ნაშთზე თითოეული პერიოდისთვის.

ის გადახდები, რომლებიც ასოცირდება მოკლევადიან იჯარასთან და დაბალ-ღირებულებიანი აქტივების იჯარასთან აღიარდება წრფივი მეთოდის საფუძველზე დანახარჯად მოგება-ზარალში. მოკლევადიანი იჯარები წარმოადგენს იჯარებს, რომლების ვადაც 12 თვე ან ნაკლებია.

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია ძალაში შესული ან საანგარიშგებო პერიოდისთვის ფაქტობრივად ძალაში შესული კანონმდებლობის შესაბამისად.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ მიიღო ცვლილებები საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომლის მიხედვითაც კომპანიებს (ბანკების, საკრედიტო დაწესებულებების, სადაზღვეო კომპანიების და ლომბარდების გარდა) 2017 წლის 1 იანვრიდან არ უწევთ მოგების გადასახადის გადახდა მანამ, სანამ არ მოხდება აღნიშნული მოგების განაწილება დივიდენდის სახით ან არ ჩაითვლება განაწილებულად.

ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემის მომენტში ხდება 15% მოგების გადასახადის დარიცხვა 'აგროსილ' ღირებულებაზე (მაგ. წმინდა დივიდენდები 'აიგროსება' შემადგენელი 5%-იანი გადასახადით, საჭიროებისამებრ, და გაიყოფა 0.85-ზე). მიღებული მოგებიდან რეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემა 2017 წლის 1 იანვრიდან თავისუფლდება მოგების გადასახადისგან.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2008 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე დაგროვილი გაუნაწილებელი მოგებიდან გაცემული დივიდენდები იბეგრება მოგების გადასახადით გამოანგარიშებამდე მთლიანი მოგების დადგენილ ღირებულებაზე, რომელიც შემცირებულია შესაბამისი საგადასახადო ჩათვლით, რომელიც ითვლება როგორც დასაბეგრ მოგებაზე გამოცხადებული და გადახდილი მოგების გადასახადის წილი იმავე წლის მთლიან წმინდა მოგებაში, გამრავლებული გასაცემ დივიდენდებზე. აღსანიშნავია, რომ საგადასახადო ჩათვლის ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს დივიდენდების განაწილებიდან წარმოქმნილ რეალურ მოგების გადასახადს. დივიდენდების განაწილებიდან წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება როგორც იმ პერიოდის მოგების გადასახადის ხარჯი, რომელშიც მოხდა დივიდენდების გამოცხადება, მიუხედავად დივიდენდების გადახდის რეალური თარიღისა.

დივიდენდების განაწილების გარდა, გადასახადით იბეგრება ის ხარჯები ან სხვა გადახდები, რომელიც არ არის დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან - აქტივების ან მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება და წარმომადგენლობით დანახარჯები, რომლებიც აღემატება საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ მაქსიმალურ ოდენობას. შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში რეგისტრირებულ კომპანიებზე გადახდილი ავანსები და ამ კომპანიებთან განხორციელებული სხვა გარკვეული ოპერაციები ისევე, როგორც ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ პირებზე გაცემული სესხები, ექვემდებარება დაუყოვნებლივ დაბეგრას. ასეთი გადასახადები სხვა გადასახადებთან ერთად, რომლებიც შემცირებულია შესაბამისი საგადასახადო ჩათვლებით აღირიცხება მუხლში 'გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა' საოპერაციო ხარჯების ნაწილში.

დამატებული ღირებულების გადასახადი (დღგ). წარმოებულ ღირებულებაზე დამატებითი გადასახადი დაკავშირებული გაყიდვებთან, საგადასახადო ორგანოებისათვის გადახდილ უნდა იქნეს შემდეგი მოვლენებისას, რომელიც უფრო ადრე მოხდება: (ა) მოთხოვნების ამოღება კლიენტებისაგან, ან (ბ) საქონლის ან მომსახურების მიწოდება კლიენტებისათვის. საზოგადოდ, გადასახდელი დღგ ამოღებადია ჩასათვლელი დღგ-ის საპირისპიროდ, დღგ-ის ანგარიშ-ფაქტურის მიღებისას. საგადასახადო ორგანოების მიერ ნებადართულია დღგ-ის ჩათვლა წმინდა საფუძველზე. გადასახდელი დღგ, რომელიც დაკავშირებულია ძირითადი საშუალებების შემენასთან გადაიდება 5 - 10 წლით იმ საწარმოებისთვის, რომელთა დღგ-სგან გათავისუფლებული ბრუნვა 20% ან მეტია.

მარაგები. მარაგები აღირიცხება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგების თვითღირებულება განისაზღვრება პირველი შემოსავალში, პირველი გასავალში მეთოდის გამოყენებით (FIFO). მარაგის თვითღირებულება შედგება შესყიდვის ფასისგან, იმპორტის გადასახადებისგან, სხვა არა-აღდგენადი გადასახადებისგან, ტრანსპორტირებისა და გადატვირთვის ღირებულებისაგან და სხვა პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯებისაგან, შემცირებული ფასდაკლებებით და მსგავსი კომპონენტებით, რომელიც გაიწევა მარაგების მიმდინარე კონდიციამდე და მდებარეობამდე მისაყვანად. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის შეფასებული გასაყიდი ფასი ჩვეულებრივი ბიზნესსაქმიანობისას, შემცირებული დასრულების შეფასებული დანახარჯებით და გაყიდვის ხარჯებით.

გადახდილი ავანსი. გადახდილი ავანსი აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული გაუფასურების ანარიცხებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირდება, როგორც გრძელვადიანი, როდესაც მოსალოდნელია, რომ გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონელი ან მომსახურება მიღებული იქნება ერთი წლის შემდეგ, ან როდესაც გადახდილი ავანსი დაკავშირებულია აქტივთან, რომელიც საწყისი აღიარებისას კლასიფიცირებული იქნება, როგორც გრძელვადიანი აქტივი. აქტივის შესაძენად გადახდილი ავანსები გადადის ამ აქტივის საბალანსო ღირებულებაში კომპანიის მიერ აქტივზე კონტროლის მოპოვების შემდეგ და როდესაც მოსალოდნელია, ამ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის კომპანიაში შემოდიდება. სხვა გადახდილი ავანსები მოგება-ზარალში ჩამოიწერება გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღებისას. როდესაც არსებობს ინდიკატორი, რომ აქტივები, საქონელი ან მომსახურება, დაკავშირებული გადახდილ ავანსთან, არ იქნება მიღებული, მაშინ გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად ჩამოიწერება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი აღიარდება წლის მოგებაში ან ზარალში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

საწესდებო და გადახდილი კაპიტალი. კომპანიის გაცხადებული საწესდებო კაპიტალის ოდენობა განისაზღვრება კომპანიის აქციონერების მიერ. კომპანიის გაცხადებულ კაპიტალში ცვლილებები მხოლოდ აქციონერების გადაწყვეტილების საფუძველზე შეიძლება განხორციელდეს.

ყველა სხვა ფულადი და არამატერიალური შენატანები კაპიტალში, რომელიც განხორციელდა აქციონერების მიერ და კომპანიის კაპიტალის ზრდისთვის იქნა გამოიწველი, თუმცა არ იქნა ასახული კომპანიის წესდებაში საბალანსო თარიღისათვის, აღიარებულია, როგორც გადახდილი კაპიტალი.

დივიდენდები. დივიდენდები აღიარდება, როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება გაუნაწილებელი მოგებიდან იმ პერიოდში, როდესაც მოხდება მათი გამოცხადება და დამტკიცება. საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და ფინანსური ანგარიშგების გამოსაცემად დამტკიცებამდე გამოცხადებული დივიდენდები აისახება შემდგომი მოვლენების შესახებ განმარტებით შენიშვნაში.

ამონაგების აღიარება. ამონაგები არის შემოსავალი, რომელიც წარმოიქმნება კომპანიას ჩვეულებრივი საქმიანობისას. ამონაგები აღიარდება გარიგების ფასით. გარიგების ფასი არის ანაზღაურება, რომლის მიღებასაც კომპანია მოელის დაპირებულ საქონელზე ან მომსახურებაზე მომხმარებლისთვის კონტროლის გადაცემის შედეგად, მესამე მხარის სახელით ამოღებული თანხების გარეშე.

ამონაგები აღიარდება ფასდათმობების, დაბრუნებისა და დღგ-ს გარეშე.

საქონლის გაყიდვა. გაყიდვა აღიარდება საქონელზე კონტროლის გადაცემისას, ანუ როდესაც საქონელი მიეწოდება მომხმარებელს, როდესაც მომხმარებელს სრული კონტროლი აქვს საქონელზე და არ არსებობს შეუსრულებელი მოვალეობა, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს მომხმარებლის მიერ საქონლის მიღებაზე. მიწოდება ხდება მაშინ, როდესაც საქონელი მიწოდებული იქნება კონკრეტულ ადგილზე, და მოძველებისა და დაკარგვის რისკები მომხმარებელს გადაეცემა, როცა მომხმარებელი მიიღებს საქონელს ხელშეკრულების შესაბამისად, ან მიღების ვადა ამოიწურება, ან კომპანიას გააჩნია ყველა ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ მიღებისთვის საჭირო ყველა კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია.

ამონაგები ფასდათმობითი გაყიდვებიდან აღიარდება ხელშეკრულებაში მითითებული ფასის საფუძველზე, შეფასებული ფასდათმობის გამოკლებით. ფასდათმობის შესაფასებლად დაგროვილ გამოცდილებას იყენებენ, მოსალოდნელი ღირებულების მეთოდის მეშვეობით და ამონაგები აღიარდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც მაღალია ალბათობა, რომ მნიშვნელოვანი დაბრუნება არ მოხდება. თანხის დაბრუნების ვალდებულება (რაც სავაჭრო და სხვა ვალდებულებაში აისახება) აღიარდება მოსალოდნელი მასშტაბის ფასდათმობისთვის, რაც მომხმარებლისთვის გადასახდელია საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებამდე განხორციელებულ გაყიდვებთან დაკავშირებით.

მიიჩნევა, რომ დაფინანსების ელემენტი არ არსებობს, თუ გაყიდვები 14 დღიანი საკრედიტო პირობით ხორციელდება, რაც ბაზარზე არსებული პრაქტიკის თანმიმდევრულია.

მოთხოვნა აღიარდება საქონლის მიწოდებისას, რადგან ეს არის დროის მომენტი, როდესაც ანაზღაურების მიღება უპირობოა, რადგან გადახდის განხორციელების ვადის დადგომამდე მხოლოდ დროის გასვლაა საჭირო.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები. ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები არის გაურკვეველი ვადის და ოდენობის არაფინანსური ვალდებულებები. მათი დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება წარსული მოვლენების შედეგად და მოსალოდნელია, რომ ამ ვალდებულების დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის შემცველი რესურსების გადინება და შესაძლებელია ამ მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება. ანარიცხების შეფასება ხდება საჭირო მოსალოდნელი დანახარჯების დისკონტირებული ღირებულებით, დაბეგვრამდე განაკვეთის გამოყენებით, რაც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების საბაზრო შეფასებებს და ამ მოვალეობისათვის სპეციფიკურ რისკებს. დროის გასვლის გამო, ანარიცხების ზრდა აღიარდება საპროცენტო ხარჯის სახით.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია. კომპანიის სამუშაო ვალუტა არის იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, სადაც კომპანია საქმიანობს. კომპანიის სამუშაო ვალუტა და წარსადგენი ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ქართული ლარი.

ოპერაციები და ნაშთები. ფულადი აქტივები და ვალდებულებები, კომპანიის სამუშაო ვალუტაში გადაიყვანება შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, საქართველოს ეროვნული ბანკის ('სებ'-ის) მიერ დადგენილი კურსით. შემოსულობები და ზარალი უცხოური ვალუტის კურსთა შორის სხვაობიდან, წარმოქმნილი ოპერაციების ანგარიშსწორებიდან და წლის ბოლოს ფულადი აქტივების და ვალდებულებების კომპანიის სამუშაო ვალუტაში გადაანგარიშებიდან, აღირიცხება მოცემული წლის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. ნასესხებ სახსრებთან და ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებთან დაკავშირებული სავალუტო შემოსულობები და ზარალი, აისახება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც „წმინდა ფინანსურ დანახარჯები“. ყველა დანარჩენი სავალუტო შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში როგორც „სხვა საოპერაციო დანახარჯები“. წლის ბოლოს არსებული კურსით კონვერტაცია არ ვრცელდება არაფულად მუხლებზე, რომელთა შეფასება ხორციელდება პირვანდელი ღირებულებით. უცხოურ ვალუტაში შეფასებული არაფულადი მუხლები, წილობრივი ინვესტიციების ჩათვლით, გადაანგარიშდება რეალური ღირებულების განსაზღვრის თარიღით არსებული სავალუტო კურსით.

ვალუტის გაცვლის კურსების ცვლილებების გავლენა რეალური ღირებულებით და უცხოურ ვალუტაში შეფასებულ არამონეტარულ მუხლებზე აღირიცხება, როგორც რეალური ღირებულების შემოსულობის ან ზარალის ნაწილი.

2022 წლის 31 დეკემბრისთვის სებ-ის მიერ დადგენილი ძირითადი სავალუტო გაცვლითი კურსები, რომლითაც მოხდა უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ნაშთების ლარში გადაანგარიშება იყო შემდეგი: ამერიკული დოლარი ('\$') 1 = ლ 2,7020 და ევრო ('€') 1 = ლ 2,8844 და შვეიცარული ფრანკი 1 = 2.9322 (2021 წლის 31 დეკემბრისთვის: \$1 = ლ 3.0976, და €1 = ლ 3.5040 და შვეიცარული ფრანკი 1 = 3.3772). ამჟამად, ქართული ლარი არ არის თავისუფლად გაცვლადი ვალუტა საქართველოს ფარგლებს გარეთ.

თანამშრომელთა ანაზღაურება. ხელფასის, სარგოს, ანაზღაურებადი შვებულებისა და ბიულეტენის, ბონუსებისა და არაფულადი სარგებელის დარიცხვა ხორციელდება იმ წლის განმავლობაში, როდესაც გაწეულ იქნა დაკავშირებული მომსახურება კომპანიის თანამშრომლების მიერ. კომპანიას არ გააჩნია იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა, რომ განახორციელოს საპენსიო ან მსგავსი სარგებლის გადახდები.

ცვლილებები ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის შემდეგ. წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგების გამოცემის შემდეგ ნებისმიერი ცვლილების შეტანისათვის საჭიროა კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ ცვლილების დამტკიცება, ვინც გამოსაცემად დაამტკიცა ეს ფინანსური ანგარიშგება.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

კომპანია აკეთებს შეფასებებს და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებსა და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს. დაშვებების და მსჯელობის მუდმივი შეფასება ხორციელდება და ეფუძნება ხელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენების მოლოდინს, რაც მიჩნეულია, რომ გონივრული იქნება არსებულ გარემოებებში. ხელმძღვანელობა, აგრეთვე, სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას იყენებს გარკვეულ განსჯას შეფასებებთან ერთად. განსჯას, რომელსაც შეუძლია ყველაზე დიდი გავლენის მოხდენა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს, შეიცავს შემდეგს:

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრა განსჯის საკითხია და ეფუძნება მსგავს აქტივებთან დაკავშირებულ გამოცდილებას. აქტივების სახით არსებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი ძირითადად გამოყენებისას მოიხმარება. თუმცა, სხვა ფაქტორები, როგორიცაა მაგალითად ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ცვეთა, ხშირად იწვევენ აქტივებში განივთებული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას.

ხელმძღვანელობამ დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადები შეაფასა აქტივების ამჟამინდელი ტექნიკური მდგომარეობის და იმ პერიოდის შესაბამისად, რომლის განმავლობაში მოსალოდნელია, რომ აქტივები სარგებელს მოუტანენ კომპანიას. გათვალისწინებული იქნა შემდეგი ძირითადი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რაც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებზე და მოვლა-შენახვაზე; და (გ) საბაზრო პირობების ცვლილებებით გამოწვეული ტექნიკური ან კომერციული მოძველება.

თუ შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადა იქნებოდა 10%-ით განსხვავებული ხელმძღვანელობის შეფასებისგან, გავლენა 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ცვეთაზე იქნებოდა 285 ათასი ლარით ზრდა/შემცირება (2021: 297 ათასი ლარი).

აქტივების გაუფასურება და ანარიცხების აღრიცხვა. ყოველი საანგარიშო პერიოდის დადგომისას კომპანია აფასებს არსებობს თუ არა მინიშნება იმაზე, რომ კომპანიის აქტივების ამოღებადი თანხა ჩამოსცდა საბალანსო ღირებულებას. 2022 წლის 31 დეკემბერს, ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა ყველა შესაბამისი შიდა და გარე ფაქტორები და დაასკვნა, რომ არ არსებობს გაუფასურების ინდიკატორი და შედეგად, კომპანიის არაფინანსური აქტივებისთვის გაუფასურებაზე ტესტი არ ჩატარებულა.

დისკონტირების განაკვეთები, რომელიც გამოყენებულია იჯარის ვალდებულებების განსაზღვრად. კომპანია იყენებს მის ზღვრულ სასესხო განაკვეთს დისკონტირების განაკვეთის გაანგარიშების საფუძვლად, იმიტომ, რომ იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი მარტივად ვერ განისაზღვრება. მიღების დღისთვის, 6.99% საპროცენტო განაკვეთი განისაზღვრა, როგორც ზღვრული სასესხო განაკვეთი კომპანიისთვის. ხელშეკრულებებისთვის, რომელიც იწყება 2022 წელს, განაკვეთი განისაზღვრა 4.22%-ით.

ფუნქციონირებადი საწარმო. ხელმძღვანელობამ წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მოამზადა ფუნქციონირებადი საწარმოს საფუძველზე, რომელიც გულისხმობს აქტივების რეალიზაციასა და ვალდებულებების დაკმაყოფილებას საქმიანობის ჩვეულებრივი მიმდინარეობისას. ხელმძღვანელობამ, ამ განსჯის განხორციელებისას, გაითვალისწინა კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა, მიმდინარე გეგმები, ოპერაციების მომგებიანობა და ფინანსურ რესურსებთან წვდომა, გააანალიზა ფინანსური ბაზრის სიტუაციის გავლენა კომპანიის ოპერაციებზე.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება მნიშვნელოვანი შეფასებაა, რომელიც მოიცავს განსაზღვრის მეთოდოლოგიის, მოდელისა და ამოსავალი მონაცემების გამოყენებას. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მეთოდოლოგიის შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნებულია 23-ე შენიშვნაში. საკრედიტო ზარალის ანარიცხზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს შემდეგ კომპონენტებს: დეფოლტის განმარტება, მნიშვნელოვნად გაზრდილი საკრედიტო რისკი (SICR), დეფოლტის ალბათობა (“PD”), დეფოლტის რისკი (“EAD”) და ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (“LGD”), ისევე როგორც მაკროეკონომიკური სცენარების მოდელები. კომპანია რეგულარულად მიმოიხილავს და ამტკიცებს მოდელებსა და მონაცემებს, რათა შეამციროს სხვაობები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებებსა და ფაქტობრივ საკრედიტო ზარალს შორის.

5 ახალი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

2022 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შევიდა შემდეგი შესწორებები:

შემოსულობა გამიზნულ გამოყენებამდე; წამგებიანი კონტრაქტები - ხელშეკრულების პირობების შესრულების დანახარჯები, მინიშნება კონცეპტუალურ საფუძვლებზე - მცირემასშტაბიანი ცვლილებები ბასს 16-ში, ბასს 37-სა და ფასს 3-ში, და ფასს-ების წლიური გაუმჯობესებები, 2018-2020 – ცვლილებები ფასს 1-ში, ფასს 9-ში, ფასს 16-სა და ბასს 41-ში (გამოცემულია 2020 წლის 14 მაისს, ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

- ბასს 16-ში ცვლილებით აკრძალულია საწარმოს მიერ ძირითადი საშუალებების ღირებულებიდან იმ შემოსავლის გამოქვითვა, რომელიც მიღებულია ისეთი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან, რომელთაც საწარმო გამიზნული დანიშნულებით ამზადებს. მსგავსი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი, მათი წარმოების დანახარჯებთან ერთად, მოგება-ზარალში აღიარდება. საწარმო ბასს 2-ს გამოიყენებს ამ მუხლების ღირებულების შესაფასებლად. ღირებულება არ შეიცავს იმ აქტივის ცვეთას, რომლის ტესტირებაც მიმდინარეობს, რადგან ის მზად არ არის გამიზნული დანიშნულებით გამოყენებისთვის. ბასს 16-ში ცვლილებით ასევე განმარტებულია, რომ აქტივის ტექნიკური და ფიზიკური შედეგების შეფასებისას საწარმო „ახორციელებს ტესტირებას, რათა დაადგინოს აქტივი სათანადოდ ფუნქციონირებს თუ არა“. აქტივის ფინანსური შედეგები შეუსაბამოა ამ შეფასებისთვის. ამგვარად, აქტივი შეიძლება ვარგისი იყოს ხელმძღვანელობის მიერ გამიზნული დანიშნულებით გამოყენებისთვის და მას ცვეთა ერიცხებოდეს მანამ, სანამ ის მიაღწევს საოპერაციო შედეგების დონეს, რომელსაც ხელმძღვანელობა მოელის.
- ბასს 37-ში ცვლილებით განმარტებულია „ხელშეკრულების შესრულების დანახარჯების“ მნიშვნელობა. ახსნილია, რომ ხელშეკრულების შესრულების პირდაპირი დანახარჯები მოიცავს ამ ხელშეკრულების შესრულების ნაზარდ დანახარჯებს; ასევე, მის შესრულებასთან დაკავშირებული სხვა დანახარჯების განაწილებას. ცვლილებაში განმარტებულია ასევე, რომ წამგებიანი ხელშეკრულებისთვის ცალკე ანარიცხის გაკეთებამდე საწარმო აღიარებს იმ აქტივების გაუფასურების ზარალს, რომლებიც გამოყენებულ იქნა ამ ხელშეკრულების შესრულებისთვის, ნაცვლად ამ ხელშეკრულებისთვის გამოყოფილი აქტივებისა.
- ფასს 3-ში ცვლილება შევიდა 2018 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებთან მიმართებით, რათა განისაზღვროს აქტივი ან ვალდებულება საწარმოთა გაერთიანებისას. ამ ცვლილებამდე ფასს 3 ეყრდნობოდა 2001 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებს. ამასთან, ფასს 3-ს ახალი გამოწვევის დამატა ვალდებულებებისა და პირობითი ვალდებულებებისთვის. გამოწვევის გულისხმობს, რომ საწარმომ, რომელიც ფასს 3-ს იყენებს, ზოგიერთი სახის ვალდებულებებსა და პირობით ვალდებულებებთან მიმართებით უნდა გამოიყენოს ბასს 37 ან ფასიკ 21, ნაცვლად 2018 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებისა. ამ ახალი გამოწვევის გარეშე საწარმო ისეთ ვალდებულებებს აღიარებდა საწარმოთა გაერთიანებაში, რომლებსაც ის არ აღიარებდა ბასს 37-ის შესაბამისად. ამგვარად,

საწარმოს შეძენისთანავე მოუწევდა მსგავსი ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა და შემოსულობის აღიარება, რომელიც ეკონომიკურ შემოსულობას არ წარმოადგენს. ამასთან, განმარტებულია, რომ შემძენმა პირობითი აქტივები არ უნდა აღიაროს შეძენის თარიღით, როგორც ბასს 37-ში არის განმარტებული.

- ფასს 9-ში შეტანილი ცვლილება ეხება იმის განსაზღვრას, რომელიც საზღაური უნდა შევიდეს ფინანსური ვალდებულებების აღიარებისთვის ჩატარებულ 10%-ის ტესტში. ღირებულება ან საზღაური შეიძლება გადახდილ იქნეს მესამე მხარის ან გამსესხებლისთვის. ამ ცვლილების მიხედვით მესამე მხარისთვის გადახდილი ღირებულება ან საზღაური არ უნდა შევიდეს აღნიშნული 10%-ის ტესტში.
- ცვლილება შევიდა მე-13 საილუსტრაციო მაგალითში, რომელიც თან ერთვის ფასს 16-ს, რათა ამოღებულიყო საიჯარო ქონების გაუმჯობესებასთან დაკავშირებით მეიჯარის მიერ განხორციელებული გადახდების ილუსტრირება. ამ ცვლილების მიზეზია იჯარის სტიმულირების გადახდების აღრიცხვასთან დაკავშირებული გაურკვევლობის გამორიცხვა.
- ფასს 1-ით ნებადართულია გამონაკლისის გამოყენება, თუ შვილობილი საწარმო ძირითად საწარმოზე გვიან მიიღებს ფასს-ებს. შვილობილ საწარმოს შეუძლია თავისი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებით შეფასება, რაც აისახება ძირითადი საწარმოს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ძირითადი საწარმოს ფასს-ებზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე, თუ შესწორებები არ ყოფილა შეტანილი კონსოლიდირების პროცედურებისთვის და საწარმოთა იმ გაერთიანების ეფექტისთვის, რომლის ფარგლებში ძირითადმა საწარმომ შეიძინა შვილობილი საწარმო. ფასს 1-ში ცვლილება შევიდა, რათა საწარმოებს, რომლებმაც ფასს 1-ის აღნიშნული გამონაკლისით ისარგებლეს, შეძლებოდათ ასევე კუმულაციური გადაყვანის სხვაობების შეეფასებინათ ძირითადი საწარმოს მიერ ანგარიშგებული თანხებით, ძირითადი საწარმოს ფასს-ებზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე. ფასს 1-ის აღნიშნული ცვლილება ვრცელდება ზემოაღნიშნულ კუმულაციურ გადაყვანის სხვაობებზე, რათა შემცირდეს პირველად შემომღებთა დანახარჯები. ეს ცვლილება ვრცელდება ასევე მეკავშირე საწარმოებსა და ერთობლივ საქმიანობებზე, რომლებიც ფასს 1-ის იგივე გამონაკლისით სარგებლობენ.
- ამოღებულ იქნა მოთხოვნა საწარმოების მიმართ, რომ რეალური ღირებულების ბასს 41-ის მიხედვით შეფასებისას გამოერიცხათ ფულადი ნაკადები დაბეგვრისთვის. ამ ცვლილების მიზანია სტანდარტის იმ მოთხოვნასთან შესაბამისობა, რომელიც გულისხმობს ფულადი ნაკადების დაბეგვრის შემდეგ საფუძველზე დისკონტირებას.

ცვლილებების გამოყენებას მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები

ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომელთა მიღება სავალდებულოა 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგომ პერიოდებში და რომლებიც კომპანიას მანამდე არ გამოუყენებია, არის შემდეგი:

გადავადებული გადასახადი, რომელიც დაკავშირებულია ერთი გარიგებიდან წარმოქმნილ აქტივებთან და ვალდებულებებთან- შესწორებები ბასს 12-სთვის (გამოცემულია 2021 წლის 7 მაისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 12-ში შეტანილი ცვლილებები განსაზღვრავს, თუ როგორ უნდა მოხდეს გადავადებული გადასახადის აღრიცხვა ისეთ ოპერაციებზე, როგორიცაა საიჯარო და ექსპლუატაციიდან ამოღების ვალდებულებები. განსაზღვრულ გარემოებებში, საწარმოები თავისუფლდებიან გადავადებული გადასახადის აღიარებისგან, როდესაც ისინი პირველად აღიარებენ აქტივებს ან ვალდებულებებს. მანამდე არსებობდა გაურკვევლობა იმის თაობაზე, ეხებოდა თუ არა შეღავათი ისეთ გარიგებებს, როგორიცაა საიჯარო მოვალეობები და ექსპლუატაციის გაუქმების ვალდებულებები - ოპერაციები, რომელთათვისაც აღიარებულია როგორც აქტივი, ისე ვალდებულება. ცვლილებების თანახმად, შეღავათი არ მოქმედებს და საწარმოები ვალდებული არიან აღიარონ გადავადებული გადასახადი ამ ოპერაციებზე. ცვლილებების თანახმად, კომპანიები ვალდებული არიან აღიარონ გადავადებული გადასახადი ოპერაციებზე, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას წარმოშობს დასაბეგრი და გამოქვითვადი დროებითი სხვაობების თანაბარ რაოდენობას. კომპანია ამჟამად აფასებს ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებად – ცვლილებები ბასს 1-ში 1 (გამოცემულია 2020 წლის 23 იანვარს, ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ამ მცირე მასშტაბის ცვლილებებით განმარტებულია, რომ ვალდებულებები კლასიფიცირდება მოკლევადიან ან გრძელვადიან ვალდებულებებად, რაც დამოკიდებულია იმ უფლებებზე, რომლებიც არსებობს საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულს. ვალდებულება გრძელვადიანია, როდესაც საწარმოს საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულს აქვს არსებითი უფლება, რომ ვალდებულების დაფარვა გადაავადოს სულ მცირე თორმეტი თვით. სახელმძღვანელო მითითებებით აღარ მოითხოვება, რომ მსგავსი უფლება იყოს უპირობო. ხელმძღვანელობის მოლოდინი იმის თაობაზე, საბოლოოდ გამოიყენებენ თუ არა ანგარიშსწორების გადავადების უფლებას, გავლენას არ ახდენს ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე. გადავადების უფლება არსებობს მხოლოდ მაშინ, როდესაც საწარმო ყველა შესაბამის პირობას აკმაყოფილებს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულება კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი ვალდებულება, თუ რომელიმე პირობა დაირღვევა საანგარიშგებო თარიღით ან მანამდე, თუნდაც ამ პირობაზე უარი მომდინარეობდეს გამსესხებლისგან, საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ. ამასთან, ცვლილებები მოიცავს იმ ვალის კლასიფიკაციის მოთხოვნების განმარტებას, რომელიც კომპანიამ შეიძლება დაფაროს მისი კაპიტალში კონვერტირებით. 'დაფარვა' განმარტებულია, როგორც ვალდებულების აღმოფხვრა ფულადი სახსრებით, სხვა რესურსებით, რომლებშიც ეკონომიკური სარგებელია განივთებული, ან საწარმოს საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტებით. გამონაკლისი არსებობს კონვერტირებადი ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც შეიძლება კაპიტალში კონვერტირდეს, თუმცა მხოლოდ იმ ინსტრუმენტებისთვის, რომელთა კონვერსიის ოფციონი კლასიფიცირებულია წილობრივ ინსტრუმენტად, როგორც რთული ფინანსური ინსტრუმენტის ცალკე კომპონენტი. კომპანია ამჟამად აფასებს ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ბასს 8-ში შესწორებები: სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და მოქმედებს წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ). ბასს 8-ის დამატებითმა შესწორებამ განმარტა, თუ როგორ უნდა განასხვავონ კომპანიებმა სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებისაგან. კომპანია ამჟამად აფასებს ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

ბასს 1-ში და ფასს-ის პრაქტიკულ დებულება 2-ში განხორციელებული ცვლილებები: სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 1-ში შეტანილია ცვლილებები, რათა კომპანიებს მოეთხოვოთ განმარტონ თავიანთი არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია და არა მათი მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა. შესწორებით გათვალისწინებული იქნა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის განსაზღვრება. შესწორებით ასევე განმარტეს, რომ სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია, სავარაუდოდ, არსებითი იქნება, თუ მის გარეშე, ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს არ შეეძლებათ გაეცნონ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ სხვა არსებით ინფორმაციას. შესწორებამ წარმოადგინა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის საილუსტრაციო მაგალითები, რომლებიც, სავარაუდოდ, არსებითად ჩაითვლება საწარმოს ფინანსური ანგარიშგებისათვის.

გარდა ამისა, ბასს 1-ში შესწორებით დაზუსტდა, რომ არაარსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება საჭირო არ არის. ამასთან, თუ იგი გამჟღავნდა, ეს არ უნდა ფარავდეს არსებით ინფორმაციას სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ. ამ შესწორების მხარდასაჭერად, ფასს - ის პრაქტიკული დებულება 2, „არსებითობის განსჯის განხორციელება“ ასევე შეიცვალა, რათა უზრუნველყოფილი ყოფილიყო სახელმძღვანელო მითითებები, თუ როგორ უნდა გამოყენებულიყო არსებითობის კონცეფცია სააღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნებისას. კომპანია ამჟამად აფასებს ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს 17 - „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“-(გამოცემულია 2017 წლის 18 მაისს, ძალაში შედის 2021 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ფასს 17-ით ჩანაცვლდა ფასს 4, რომელიც კომპანიებს აძლევდა თავისუფლებას, რათა გაეგრძელებინათ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება, არსებული პრაქტიკის მიხედვით. შედეგად, ინვესტორებისათვის რთული იყო სხვაგვარად მსგავსი სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური საქმიანობის შედეგების შედარება. ფასს 17 არის ერთ პრინციპზე დაფუძნებული სტანდარტი ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვისათვის, მათ შორის მზღვეველის მიერ ფლობილი გადაზღვევის ხელშეკრულებებისათვის. სტანდარტით მოითხოვება სადაზღვევო ხელშეკრულების ჯგუფების აღიარება და აღრიცხვა: (i) სამომავლო ფულადი ნაკადების რისკის გათვალისწინებით კორექტირებული დისკონტირებული ღირებულებით (სრული ფულადი ნაკადები), რომლებიც მოიცავს ყველა არსებულ ინფორმაციას, სრული ფულადი ნაკადების შესახებ, ბაზარზე დაკვირვებად ინფორმაციასთან თანმიმდევრული გზით; მიმატებული (თუ ეს ღირებულება ვალდებულებას ან გამოკლებული (თუ ეს ღირებულება აქტივია); (ii) თანხა, რომელიც წარმოადგენს გამოუმუშავებელ მოგებას ამ კომპანიას ხელშეკრულებებში (სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა). მზღვეველები აღიარებენ სადაზღვევო ხელშეკრულებების კომპანიიდან მიღებულ მოგებას იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც ისინი უზრუნველყოფენ დაზღვევას, აღებული რისკისგან გათავისუფლებამდე. თუ ხელშეკრულებების მოცემული კომპანია ზარალიანი გახდება, საწარმო ზარალს მაშინვე აღიარებს. კომპანია ამჟამად აფასებს ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

შესწორებები ფასს 17-სთვის და შესწორება ფასს 4-სთვის (გამოცემულია 2020 წლის 25 ივნისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდეგ წლიური პერიოდებისთვის). შესწორებები მოიცავს მთელ რიგ განმარტებებს ფასს 17-ის დანერგვის გასაადვილებლად, ამარტივებს სტანდარტისა და გადასვლის მოთხოვნების ნაწილს. შესწორებები ეხება ფასს 17-ის 8 სფეროს და ისინი არაა გამიზნული სტანდარტის ფუნდამენტური პრინციპების შესაცვლელად. განხორციელებულია მომდევნო შესწორებები ფასს 17-სვის:

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

- *ძალაში შესვლის თარიღი:* ფასს 17-ის ძალაში შესვლის თარიღი (ცვლილებების ჩათვლით) გადავადებულია ორი წლით, იმ ყოველწლიური საანგარიშო პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ; და ფასს 4-ში ფასს 9-ის გამოყენების დროებითი გათავისუფლების ვადის გასვლის თარიღი ასევე გადავადებულია წლიური საანგარიშო პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ.
- *დაზღვევის შეძენისთვის ფულადი ნაკადების მოსალოდნელი ანაზღაურება:* საწარმოს მოეთხოვება შესყიდვის ხარჯების ნაწილის გამოყოფა ხელშეკრულების მოსალოდნელ განახლებასთან დაკავშირებით და ამ ხარჯების, როგორც აქტივის, აღიარება, სანამ საწარმო არ აღიარებს ხელშეკრულების განახლებას. საწარმოებს მოეთხოვებათ შეაფასონ აქტივის ამოღებადობა ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის და ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში წარადგინონ აქტივის შესახებ კონკრეტული ინფორმაცია.
- *სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა, რომელიც მიკუთვნებადია საინვესტიციო მომსახურებებზე:* დაფარვის ერთეულები უნდა განისაზღვროს, როგორც სარგებლის რაოდენობის გათვალისწინებით, ასევე დაზღვევის დაფარვისა და საინვესტიციო მომსახურების სავარაუდო პერიოდის გათვალისწინებით, ცვალებადი საზღაურის მიდგომის საფუძველზე სხვა ხელშეკრულებებისა და „ინვესტიციის დაბრუნების მომსახურების“ ზოგადი მოდელის მიხედვით. საინვესტიციო საქმიანობასთან დაკავშირებული ხარჯები უნდა შედიოდეს სადაზღვევო ხელშეკრულების ფარგლებში იქამდე, სანამ საწარმო ახორციელებს ისეთ საქმიანობას, რომელიც პოლისის მფლობელისთვის, დაზღვევის დაფარვიდან გამომდინარე, გაზრდის მის სარგებელს.
- *ხელახალი დაზღვევის გაფორმებული ხელშეკრულებები - ზარალის ანაზღაურება:* როდესაც საწარმო აღიარებს ზარალს ძირითადი სადაზღვევო ხელშეკრულებების პირველად აღიარების ან ჯგუფისთვის წამგებიანი საბაზისო სადაზღვევო ხელშეკრულებების დამატების შედეგად, საწარმომ უნდა დააკორექტიროს დაკავშირებული ხელშეკრულებების ჯგუფის მომსახურების მარჟა. ანაზღაურებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებებისა და აღიარებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებების შემოსულობა. ჩატარებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებიდან მიღებული ზარალის ოდენობა განისაზღვრება ძირითად სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე აღიარებული ზარალის და სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე მოთხოვნების პროცენტული მაჩვენებლის გამრავლებით, რომელთა ანაზღაურებას საწარმო მოელის ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებიდან. ეს მოთხოვნა ვრცელდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულება აღიარებულია ძირითად სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე ზარალის აღიარებამდე ან ამავე დროს.
- *სხვა შესწორებები:* სხვა შესწორებები მოიცავს ზოგიერთი საკრედიტო ბარათის (ან მსგავსის) ხელშეკრულებების და ზოგიერთი სასესხო ხელშეკრულებების სფეროს გამორიცხვას; სადაზღვევო ხელშეკრულების აქტივებისა და ვალდებულებების წარდგენას ჯგუფების ნაცვლად პორტფელში; ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. რისკის შემცირების შესაძლებლობის გამოყენებას იმ ფინანსური რისკების შერბილებისას, რომელიც იყენებს არსებულ ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებებს და არაწარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით; ბუღალტრული პოლიტიკის არჩევანს წინა შუალედურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ფასს 17-ის გამოყენებისას გაკეთებული შეფასებების შესაცვლელად; საშემოსავლო გადასახადის გადახდებისა და ქვითრების ჩართვას, რომლებიც დაზღვევის მფლობელს კონკრეტულად ეკისრება სადაზღვევო ხელშეკრულების პირობებით, დაკვეთის შესრულების ფულად ნაკადებში, შერჩეული გარდამავალი შეღავათები და სხვა მცირე შესწორებები.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

გადასვლის ოფციონი მზღვეველებისთვის, რომლებიც იყენებენ ფასს 17-ს – ცვლილებები ფასს 17-ში (გამოცემულია 2021 წლის 9 დეკემბერს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ფასს 17-ის გადასვლის მოთხოვნებში შესწორება მზღვეველებს აძლევს ოფციონს, რომელიც მიზნად ისახავს გააუმჯობესოს ინვესტორებისთვის ინფორმაციის სარგებლიანობა ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენების შესახებ. ცვლილება ეხება მზღვეველების გადასვლას მხოლოდ ფასს 17-ზე და არ მოქმედებს ფასს 17-ის სხვა მოთხოვნებზე. ფასს 17-ისა და ფასს 9-ის გადასვლის მოთხოვნები გამოიყენება სხვადასხვა თარიღზე და გამოიწვევს შემდეგ ერთჯერად კლასიფიკაციის განსხვავებებს ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას წარმოდგენილ შედარებით ინფორმაციაში: მიმდინარე ღირებულებით შეფასებულ სადაზღვევო ხელშეკრულების ვალდებულებებსა და ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ნებისმიერ ფინანსურ აქტივს შორის აღრიცხვის შეუსაბამობას; და თუ საწარმო ირჩევს ფასს 9-ისთვის შედარებითი ინფორმაციის გადაანგარიშებას, კლასიფიკაციის განსხვავებები შესადარის პერიოდში აღიარება შეწყვეტილ ფინანსურ აქტივებს (რომელზეც ფასს 9 არ გამოიყენება) და სხვა ფინანსურ აქტივებს შორის (რომლებზეც ფასს 9 გამოიყენება). ცვლილება დაეხმარება მზღვეველებს თავიდან აიცილონ ეს დროებითი ბუღალტრული შეუსაბამობები და, შესაბამისად, გააუმჯობესონ შესადარისი ინფორმაციის სარგებლიანობა ინვესტორებისთვის. ის ამას ახორციელებს მზღვეველებისთვის ფინანსური აქტივების შესახებ შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის შესაძლებლობის მინიჭებით. ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას, ერთეულებს, შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, მიეცემათ უფლება, გამოიყენონ კლასიფიკაციის გადაფარვა ფინანსურ აქტივზე, რომლის შესახებაც საწარმო არ განაახლებს ფასს 9-ის შედარებით ინფორმაციას. ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას, საწარმოს, შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, მიეცემათ უფლება, გამოიყენონ კლასიფიკაციის გადაფარვა ფინანსურ აქტივზე, რომლისთვისაც საწარმო არ განაახლებს ფასს 9-ის შესადარის ინფორმაციას. გადასვლის ოფციონი ხელმისაწვდომი იქნება ყოველი ინსტრუმენტისთვის ცალ-ცალკე; საწარმოს მიეცემა უფლება, წარმოადგინოს შესადარისი ინფორმაცია, თითქოს ფასს 9-ის კლასიფიკაციისა და შეფასების მოთხოვნები ამ ფინანსურ აქტივზე გამოყენებული იყო, მაგრამ არ საწარმოს მოეთხოვება, გამოიყენოს ფასს 9-ის გაუფასურების მოთხოვნები; და საწარმოს, რომელიც იყენებს ფინანსურ აქტივზე კლასიფიკაციის გადაფარვას, მოეთხოვება გამოიყენოს გონივრული და დასაბუთებული ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომია გადასვლის თარიღისთვის, რათა დადგინდეს, თუ როგორ მოეწოდოს საწარმო, ამ ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციას, ფასს 9-ის გამოყენებით. კომპანია ამჟამად აფასებს ფასს 17-ის და მასთან დაკავშირებული ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

შესწორებები ფასს 16-ში: იჯარა: იჯარის ვალდებულება გაყიდვასა და უკუიჯარაში (გამოცემულია 2022 წლის 22 სექტემბერს და ძალაშია 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). შესწორებები ეხება გაყიდვისა და უკუიჯარის ოპერაციებს, რომლებიც აკმაყოფილებს ფასს 15-ის მოთხოვნებს გაყიდვის სახით აღრიცხვის შესახებ. ცვლილებები მოითხოვს, რომ გამყიდველმა-მოიჯარემ შემდგომში შეაფასოს ვალდებულებები, რომლებიც წარმოიქმნება გარიგებიდან და ისე, რომ არ აღიაროს რაიმე სახის შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც დაკავშირებულია მის მიერ შენარჩუნებულ გამოყენების უფლებასთან. ეს ნიშნავს ასეთი შემოსულობის გადავადებას მაშინაც კი, თუ არსებობს ვალდებულება განხორციელდეს ცვლადი გადახდები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსსა თუ განაკვეთზე. კომპანია ამჟამად აფასებს ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

თუ ზემოთ სხვაგვარად არ არის მითითებული, მოსალოდნელი არ არის, რომ ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენენ კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ზოგადად, მხარეები დაკავშირებულად მიიჩნევა, როდესაც ისინი ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს შეუძლია მეორე მხარის გაკონტროლება, ან შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა მეორე მხარეზე ფინანსური ან საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებისას. თითოეული დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება უნდა გამახვილდეს ურთიერთობის შინაარსზე და არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმაზე. დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	ურთიერთობა	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
დაკავშირებული მხარეებისგან		1,170	8,322
- Philip Morris Products SA	<i>EUCC*</i>	1,170	8,322
დაკავშირებული მხარეების მიმართ		39,799	37,832
- Philip Morris Ukraine PrJSC	<i>EUCC*</i>	-	32,440
- Philip Morris Products SA	<i>EUCC*</i>	39,140	4,439
- Philip Morris Services SA	<i>EUCC*</i>	258	362
- Philip Morris International IT Service Center Sarl	<i>EUCC*</i>	104	361
- Philip Morris International Service Center Europesp. ZOO	<i>EUCC*</i>	276	154
- Philip Morris International Management SA	<i>EUCC*</i>	21	76

ტრანზაქციები, შემოსავალი და დანახარჯები დაკავშირებულ მხარეებთან იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	ურთიერთობა	2022	2021
მარაგების შეძენა		137,343	162,474
- Philip Morris Ukraine PrJSC	<i>EUCC*</i>	15,434	138,067
- Philip Morris Products SA	<i>EUCC*</i>	121,909	24,407
ხელმძღვანელობის საფასური		3,092	3,263
- Philip Morris Services SA	<i>EUCC*</i>	3,092	3,263
საკონსულტაციო დანახარჯები		5,142	3,450
- Philip Morris International IT Service Center Sarl	<i>EUCC*</i>	2,311	2,163
- Philip Morris International Management SA	<i>EUCC*</i>	1,785	1,098
- Philip Morris International Service Center Europesp. ZOO	<i>EUCC*</i>	1,046	189

* *EUCC*- საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები

ხელმძღვანელობის საფასური. ხელმძღვანელობის საფასური მოიცავს კომპენსაციას ექსპატრიანტი ხელმძღვანელი პირების (გენერალური მენეჯერი და შემდეგი დეპარტამენტების ხელმძღვანელები: ფინანსები და ადმინისტრაცია, მარკეტინგი, გაყიდვები) მიერ გაწეული მომსახურებისთვის სრულ განაკვეთზე აღმასრულებელი მენეჯმენტის პოზიციაზე, რომელიც შედგება საბაზისო ხელფასისგან, პრემიისა და სხვა სარგებლისგან.

მთავარი ხელმძღვანელი პირების კომპენსაცია. მთავარი ხელმძღვანელი პირები მოიცავს ფინანსების, კომერციული დაგეგმვის, მარკეტინგის, საგარეო საქმეთა, P&C კავკასიისა და მოლდოვის მენეჯერებს და PMO-ს ლიდერებს. მთავარი ხელმძღვანელი პირებისთვის გადახდილი კომპენსაცია მათ მიერ გაწეული მომსახურებისთვის სრულ განაკვეთზე აღმასრულებელი მენეჯმენტის პოზიციაზე შედგება საბაზისო ხელფასის, პრემიისა და სხვა სარგებელისგან.

სულ კომპენსაციამ, რომელიც მოგებისა და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაშია ასახული, შეადგინა 1,275 ათასი ლარი 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის (2021: 690 ათასი ლარი). 2022 წლის 31 დეკემბერს, მთავარი ხელმძღვანელი პირებისათვის გადასახდელი კომპენსაციები და სარგებელი იყო 132 ათასი ლარი (2021: 98 ათასი ლარი).

8 ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებების მოძრაობა იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	IT აღჭურვილობა	ავტო- მობილები	ავეჯი და მოწყობი- ლობა	საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	დაუმთავრებელი შენიშვნა/დაუმონტაჟებული მოწყობილობები	სხვა	სულ ძირითადი საშუალებები	არამატერიალუ- რი აქტივები	სულ
ღირებულება 2020 წლის 1 იანვარს	543	2,122	1,275	1,779	1,120	1,148	7,987	1,623	9,610
დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია	(422)	(1,477)	(280)	(458)	-	(213)	(2,850)	(42)	(2,892)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იან.	121	645	995	1,321	1,120	935	5,137	1,581	6,718
დამატებები	63	402	138	-	-	506	1,109	-	1,109
ტრანსფერები	-	-	68	-	(68)	-	-	-	-
გასვლები (ღირებულება)	(10)	(442)	(35)	-	-	(14)	(501)	-	(501)
გასვლები (დაგროვილი ცვეთა)	7	421	26	-	-	14	468	-	468
ცვეთის / ამორტიზაციის დარიცხვა	(82)	(319)	(269)	(672)	-	(640)	(1,982)	(529)	(2,511)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბერს	99	707	923	649	1,052	801	4,231	1,052	5,283
ღირებულება 2021 წლის 1 იანვარს	596	2,082	1,446	1,779	1,052	1,640	8,595	1,623	10,218
დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია	(497)	(1,375)	(523)	(1,130)	-	(839)	(4,364)	(571)	(4,935)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბერს	99	707	923	649	1,052	801	4,231	1,052	5,283
დამატებები	-	-	-	-	816	-	816	-	816
ტრანსფერები	69	1,220	-	-	(1,310)	21	-	-	-
გასვლები (ღირებულება)	(4)	(521)	(5)	(93)	-	(9)	(632)	-	(632)
გასვლები (დაგროვილი ცვეთა)	4	521	4	93	-	6	628	-	628
ცვეთის / ამორტიზაციის დარიცხვა	(73)	(379)	(234)	(503)	-	(688)	(1,877)	(530)	(2,407)
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბერს	95	1,548	688	146	558	131	3,166	522	3,688
ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბერს	661	2,781	1,441	1,686	558	1,653	8,780	1,623	10,403
დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია	(566)	(1,233)	(753)	(1,540)	-	(1,522)	(5,614)	(1,101)	(6,715)
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბერს	95	1,548	688	146	558	131	3,166	522	3,688

8 ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

დაუმთავრებელი მშენებლობა და დაუმონტაჟებელი აღჭურვილობა მოიცავს მონაცემთა დამუშავებას, მარკეტინგის სტენდებს და დაკავშირებულ აღჭურვილობას, რომელიც რეკლასიფიცირდება საინფორმაციო ტექნოლოგიების აღჭურვილობისა და სხვა აქტივების კატეგორიაში.

კომპანიას გააჩნდა 3,024 ათასი ლარის ოდენობის სრულად გაცემითი აქტივები 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2021: 1,166 ათასი ლარის).

9 მარაგები

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
გადასაყიდი საქონელი	105,180	96,378
სხვა მარაგები	1,969	2,549
საქონელი ტრანზიტში	962	-
სულ მარაგები	108,111	98,927

აქციზის გადასახადი შეადგენდა 1,7 ლარს სიგარეტის კოლოფზე, ამას მიმატებული ადვალორემული განაკვეთი დეკლარირებული საცალო გაყიდვების ფასის (RSP) 30% (2021: 1.7 ლარი/კოლოფზე, ადვალორემი დეკლარირებული RSP-ის 30%).

10 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნები	23,838	19,911
მოთხოვნები დაკავშირებული მხარეებისგან	1,170	8,322
სხვა მოთხოვნები	57	64
შემცირებული გაუფასურების ზარალის ანარიცხით	-	-
სულ სავაჭრო მოთხოვნები, ნეტო	25,065	28,297
გადახდილი ავანსები	189	137
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	25,254	28,434

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სავაჭრო მოთხოვნა 23,838 ათასი (2021: 19,911 ათასი ლარი) ლარის ოდენობით მხოლოდ ერთ მომხმარებელს - შპს GDI -ს ეკუთვნის.

მოთხოვნები დაკავშირებული მხარეებისგან წარმოადგენს თანხას მშობელი საწარმოსგან Philip Morris Products S.A. თანხა წარმოადგენს დაზიანებულ აქციზურ მარკებზე გაწეული ხარჯების ანაზღაურებას. თანხა PMG-ს გადმოურიცხა Philip Morris Products S.A.-მ 2023 წლის მარტში. გაწეული ხარჯები და ანაზღაურებული თანხები დაყვანილია ნეტომდე.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სავაჭრო მოთხოვნები უზრუნველყოფილ იქნა უპირობო საბანკო გარანტიით, რომელიც კომპანიის სასარგებლოდ გაცემული და დადასტურებული იყო სს „თიბისი ბანკის“ მიერ (2021 წ. 31 დეკემბერი: სს „თიბისი ბანკი“).

10 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

კომპანია იყენებს ფასს-9 გამარტივებულ მიდგომას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად, რომელიც იყენებს სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი ზარალის ანარიცხს ყველა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისთვის.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები შეფასდა ინდივიდუალურად.

ისტორიული საკრედიტო ზარალის განაკვეთები დაკორექტირებულია იმის ასახვად, მიმდინარე და პროგნოზირებად ინფორმაციას მაკროეკონომიკური ფაქტორების შესახებ აქვს თუ არა გავლენა კლიენტების მოთხოვნების დარეგულირების უნარზე. კომპანიამ გამოავლინა, რომ მშპ და უმუშევრობის კოეფიციენტი იმ ქვეყნებში, სადაც ის ჰყიდის მის პროდუქციას და მომსახურებას, ყველაზე რელევანტური ფაქტორებია და შესაბამისად აკორექტირებს ისტორიული ზარალის განაკვეთებს, ამ ფაქტორებში მოსალოდნელ ცვლილებებზე დაყრდნობით.

საკრედიტო ზარალის ანარიცხი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისთვის განსაზღვრულია ქვემოთ მოცემული ანარიცხის მატრიცის მიხედვით. ანარიცხის მატრიცა ეფუძნება აქტივის ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობას, რომლებიც დაკორექტირებული მშპ-ს და აშშ დოლარის/ლარის გაცვლითი კურსების მოლოდინებისთვის.

	2022 წლის 31 დეკემბერი				2021 წლის 31 დეკემბერი			
	ზარალის განაკვეთი	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	წმინდა საბალანსო ღირებულება	ზარალის განაკვეთი	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	წმინდა საბალანსო ღირებულება
<i>ათასი ლარი</i>								
სავაჭრო მოთხოვნები								
- მოკლევადიანი დაკავშირებული მხარეებისგან მისაღები მოთხოვნები	0%	23,838	-	23,838	0%	19,911	-	19,911
- მოკლევადიანი	0%	1,170	-	1,170	0%	8,322	-	8,322
სხვა მოთხოვნები								
- მოკლევადიანი	0%	57	-	57	0%	64	-	64
სულ	-	25,065	-	25,065	-	28,297	-	28,297

11 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
მიმდინარე ანგარიშები ბანკში	298	23
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	298	23

ფულადი სახსრები ბანკში წარმოადგენს ადგილობრივი ბანკის, სს საქართველოს ბანკის (BB-რეიტინგის მქონე) და სს თიბისი ბანკის (BB-რეიტინგის მქონე) პროცენტთან მიმდინარე ანგარიშებს, რომლებიც არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებულია. მიმდინარე ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტები 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის იყო 40 ათასი ლარი (2021: 3 ათასი ლარი).

12 საწესდებო კაპიტალი

კომპანიის კაპიტალი შედგება საწესდებო კაპიტალისგან 550 ათასი ლარის ოდენობით და დამატებით გადახდილი კაპიტალისგან 2 ათასი ლარის ოდენობით. 2022 წლის განმავლობაში კომპანიის მიერ დივიდენდები არ გამოცხადებულა და არ ყოფილა გადახდილი. (2021: ნული)

13 ნასესხები სახსრები

2022 წლის 31 დეკემბერს, კომპანიის მიერ ნასესხები სახსრები სულ წარმოადგენდა ლარში დენომინირებულ ორ რევილირებად საკრედიტო ხაზს სს „თიბისი ბანკში“ (2021 წლის 31 დეკემბერი: სს „თიბისი ბანკი“) წლიური საპროცენტო განაკვეთით 14,5% (2021 წლის 31 დეკემბერი: 11% და 11,85%).

შეთანხმებულ პირობებთან შესაბამისობისთვის იხილეთ შენიშვნა 22.

14 ფინანსური საქმიანობიდან წარმოქმნილი ვალდებულებების შეჯერება

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს ფინანსური საქმიანობიდან წარმოქმნილი ვალდებულებების ანალიზს და კომპანიის ფინანსური საქმიანობიდან წარმოქმნილ ვალდებულებებს ყოველი წარდგენილი პერიოდისთვის. ამ ვალდებულებების მუხლები ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში წარმოდგენილია, როგორც ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან:

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წელი			2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წელი		
	ნასესხები სახსრები	იჯარის ვალდებულებები	სულ	ნასესხები სახსრები	იჯარის ვალდებულებები	სულ
ვალდებულებები ფინანსური საქმიანობიდან 1 იანვრის მდგომარეობით	78,473	1,725	80,198	51,182	2,083	53,265
ფულადი ნაკადები						
სესხის შემცირება	520,684	-	520,684	490,311	-	490,311
სესხის შემცირება	(527,720)	(901)	(528,621)	(463,359)	(1,094)	(464,453)
ძირითადი თანხის დაფარვა	(3,242)	(71)	(3,313)	(2,245)	(160)	(2,405)
არაფულადი ცვლილებები						
პროცენტის დარიცხვა	3,249	79	3,328	2,584	160	2,744
ახალი იჯარები	-	126	126	-	842	842
სავალუტო კორექტირებები	-	(233)	(233)	-	(106)	(106)
ვალდებულებები ფინანსური საქმიანობიდან 31 დეკემბერს	71,444	725	72,169	78,473	1,725	80,198

15 სავაჭრო და სხვა ვალდებულება

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ (შენიშვნა 7)	39,799	37,832
სავაჭრო ვალდებულებები	4,317	4,173
დარიცხული ხელმძღვანელობის ხარჯები (შენიშვნა 7)	2,173	1,545
სხვა დარიცხული ვალდებულებები	4,087	3,494
სულ ფინანსური ვალდებულებები სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში	50,376	47,044
სახელფასო ვალდებულებები	720	471
სულ სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	51,096	47,515

16 ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ათასი ლარი	2022	2021
ამონაგები სიგარეტის რეალიზაციიდან	492,840	518,976
ამონაგები გასახურებელი თამბაქოს რეალიზაციიდან	90,121	73,045
სულ ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	582,961	592,021

მთლიანი ამონაგები 582,961 ათასი ლარის ოდენობით სრულად გამოუმუშავებულია შპს GDI-სგან (2021: 592,021 ათასი ლარი).

კომპანია აწარმოებს ამონაგებს საქონელის გადაცემის დროს, დროის გარკვეულ მომენტში ერთადერთ გეოგრაფიულ ლოკაციაზე.

17 რეალიზაციის თვითღირებულება

ათასი ლარი	2022	2021
რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება-სიგარეტი	455,023	492,029
რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება-გასახურებელი თამბაქო	79,980	67,886
სულ რეალიზაციის თვითღირებულება	535,003	559,915

18 საერთო და ადმინისტრაციული დანახარჯები

ათასი ლარი	2022	2021
საკონსულტაციო ხარჯები	(7,273)	(4,929)
სახელფასო ხარჯები	(5,345)	(4,491)
ხელმძღვანელობის ხარჯები	(3,718)	(4,149)
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯები	(3,380)	(3,502)
თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	(1,492)	(1,300)
თანამშრომელთა ბონუსები	(413)	(139)
ოფისის ხარჯები	(330)	(264)
უსაფრთხოების ხარჯები	(290)	(212)
სამივლინებო ხარჯები	(272)	(83)
საწვავის ხარჯები	(238)	(119)
კომუნიკაციის ხარჯები	(131)	(111)
დაზღვევის ხარჯები	(124)	(151)
სარემონტო და მოვლა-შენახვის დანახარჯები	(116)	(151)
მოგების გადასახადის გარდა გადასახდელი გადასახადები	(37)	(47)
ტრენინგები თანამშრომლებისთვის	(9)	(5)
სულ საერთო და ადმინისტრაციული დანახარჯები	(23,168)	(19,653)

საკონსულტაციო დანახარჯები 77 ათასი ლარის ოდენობით (2021: 70 ათასი) მოიცავს აუდიტისა და სხვა პროფესიონალური მომსახურების საფასურს, რომელიც გაწეული იქნა აუდიტორის/აუდიტორული ფირმის მიერ, როგორც ეს განსაზღვრულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით.

19 მარკეტინგის დანახარჯები

ათასი ლარი	2022	2021
სავაჭრო მარკეტინგის დანახარჯები	(8,156)	(3,132)
მარკეტინგის მარაგების დანახარჯები	(7,938)	(3,305)
პროდუქტის დიზაინის დანახარჯები	(319)	(151)
ბაზრის კვლევების დანახარჯები	(279)	(172)
სულ მარკეტინგის დანახარჯები	(16,692)	(6,760)

20 სხვა შემოსულობა/(ზარალი), ნეტო

ათასი ლარი	2022	2021
უცხოური ვალუტის გაცვლის შემოსულობა/(ზარალი), ნეტო	4,714	1,609
სხვა საოპერაციო შემოსულობა/(ზარალი), ნეტო	(455)	(750)
საბანკო მომსახურების საფასური და ხარჯები	(89)	(56)
ჯარიმები/საურავები	(8)	(13)
სხვა	(481)	-
სულ, სხვა შემოსულობა/(ზარალი), ნეტო	3,681	790

21 ფინანსური ხარჯები, ნეტო

ათასი ლარი	2022	2021
ბანკისგან ნასესხები სახსრების საპროცენტო ხარჯები	(3,249)	(2,584)
საპროცენტო ხარჯი იჯარის ვალდებულებაზე	(79)	(160)
საპროცენტო შემოსავალი მიმდინარე ანგარიშებზე	40	3
ფინანსური ხარჯები, ნეტო	(3,288)	(2,741)

22 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები

საგადასახადო კანონმდებლობა. საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და მას ახასიათებს ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განაცხადები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ხშირად გაურკვეველია, ურთიერთსაწინააღმდეგოა და მრავალგვარ ინტერპრეტაციას ექვემდებარება. გადასახადები სხვადასხვა ორგანოების მიერ განხილვას და გამოძიებას ექვემდებარება, რომლებსაც აქვთ მკაცრი ჯარიმების და საპროცენტო ხარჯების დაწესების ძალაუფლება.

საგადასახადო წელი ღიაა საგადასახადო ორგანოების მიერ შესამოწმებლად სამი კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, შესაძლებელია აღნიშნული პერიოდი გაიზარდოს.

ხელმძღვანელობა თვლის, რომ მან ადეკვატურად უზრუნველყო საგადასახადო ვალდებულებები, შესაბამისი კანონმდებლობის განმარტება სათანადოა და კომპანიის საგადასახადო პოზიციები შენარჩუნდება.

საქართველოს სატრანსფერო ფასწარმოქმნის კანონმდებლობა ზოგადად შეესაბამება საერთაშორისო სატრანსფერო ფასწარმოქმნის პრინციპებს, რომელიც შემუშავებულია ეკონომიკური განვითარებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაციის (OECD) მიერ, თუმცა მას გააჩნია სპეციფიური თვისებები. ეს კანონმდებლობა განაპირობებს დამატებითი საგადასახადო შეფასების შესაძლებლობას კონტროლირებული ოპერაციებისათვის (ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებს შორის და გარკვეული ოპერაციები დაუკავშირებელ მხარეებთან), თუ მსგავსი ოპერაციები არ ხორციელდება „გაშლილი ხელის მანძილზე“ საფუძველზე. ხელმძღვანელობამ დანერგა შიდა კონტროლი, რათა შესაბამისობაში იყოს სატრანსფერო ფასწარმოქმნის კანონმდებლობასთან.

22 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

კონტროლირებული ოპერაციებიდან წარმოქმნილი საგადასახადო ვალდებულებები განისაზღვრება, მათი ფაქტობრივი გარიგების ფასების საფუძველზე. შესაძლებელია სატრანსფერო ფასების წესების ინტერპრეტაციების განვითარებით მსგავსი სატრანსფერო ფასების გამოწვევის წინაშე დაყენება. ნებისმიერი მსგავსი გამოწვევის გავლენის საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია; ხელმძღვანელობას მიაჩნია რომ კომპანიას არ გააჩნია სატრანსფერო ფასწარმოქმნის რისკი დასრულებული პერიოდისთვის (2021 : არცერთი) და გეგმავს შეინარჩუნოს კომპანიის სატრანსფერო ფასწარმოქმნის პოზიციები..

გარემოსდაცვითი საკითხები. საქართველოში გარემოსდაცვითი რეგულირების აღსრულება ვითარდება და მთავრობის უფლებამოსილება აღსრულებაზე მუდმივად გადაისინჯება. კომპანია პერიოდულად ახორციელებს თავისი მოვალეობების შეფასებას გარემოსდაცვითი რეგულირების ფარგლებში. მოვალეობების განსაზღვრისთანავე ხდება მათი აღიარება. პოტენციური ვალდებულებების, რომლებიც შეიძლება წარმოიქმნან არსებული რეგულირების, სამოქალაქო საქმეზე სასამართლო პროცესის ან კანონმდებლობის ცვლილების შედეგად, შეფასება შეუძლებელია, მაგრამ შეიძლება არსებითი იყოს. არსებულ აღსრულების პირობებში და არსებული კანონმდებლობის გათვალისწინებით ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ არ არსებობს რაიმე მნიშვნელოვანი ვალდებულებები გარემოზე ზიანის მიყენებისათვის.

შესაბამისობა შეთანხმებულ პირობებთან. კომპანიამ უნდა შეასრულოს გარკვეული შეთანხმებული ფინანსური პირობები, რომლებიც, ძირითადად, დაკავშირებულია მის მიერ ნასესხებ სახსრებთან. 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანია არ იყო შესაბამისობაში შეთანხმებულ პირობებთან (შეთანხმებულ პირობებთან შეუსაბამობას ადგილი ჰქონდა 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით). ასეთი შეთანხმებული პირობების შეუსრულებლობამ შეიძლება შედეგად გამოიწვიოს ბანკისგან უარი კომპანიის კრედიტის შემდგომი გაცემის მოთხოვნაზე და ასევე, ბანკმა შესაძლოა მოითხოვოს კომპანიისგან კრედიტის სრულად გადახდა დარიცხულ პროცენტებთან და ჯარიმებთან ერთად (ასეთის არსებობის შემთხვევაში).

კომპანიამ ბანკისგან მოიპოვა უარის წერილი, მას არ უსარგებლია თავისი უფლებებით და არ ჰქონია მოთხოვნა კრედიტის თანხის დაუყოვნებლივ გადახდაზე, ამგვარად, კომპანიის ნასესხები სახსრები კლასიფიცირდება მათი სახელშეკრულებო დაფარვის ვადის მიხედვით. იხილეთ შენიშვნა 27.

კლიმატის ცვლილების გათვალისწინება. კომპანიის ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა გლობალური ინფორმირებულობა და საზრუნავი კლიმატის ცვლილების პოტენციური გავლენის შესახებ. ამჟამად, ამ საკითხს მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია ფინანსურ ანგარიშგებაზე და კომპანიის საქმიანობასა და ბიზნეს გეგმებზე სამომავლო ზემოქმედების პროგნოზირება რთულია. ხელმძღვანელობა აგრძელებს მონიტორინგს ამ სფეროში განვითარებულ მოვლენებზე და საჭიროებისამებრ უპასუხებს კომპანიის სიცოცხლისუნარიანობის უზრუნველსაყოფად და მიიღებს ყველა სამთავრობო ინსტრუქციას, თუ და როდესაც ის გაიცემა იმ ბაზრებზე, სადაც კომპანია ოპერირებს.

23 ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიაში რისკის მართვის ფუნქციის შესრულება ხორციელდება ფინანსურ რისკებთან, საოპერაციო რისკებთან და იურიდიულ რისკებთან მიმართებით. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (სავალუტო რისკის, საპროცენტო რისკის და სხვა ფასის რისკის ჩათვლით), საკრედიტო რისკს და ლიკვიდურობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის ძირითადი მიზნებია რისკის ზღვრების დადგენა და შემდეგ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკები აღნიშნულ ზღვრებში დარჩეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკების მართვის ფუნქციები გამიზნულია იმის უზრუნველსაყოფად, რომ სათანადოდ ფუნქციონირებდეს შიდა პოლიტიკა და პროცედურები, რათა მინიმუმამდე შემცირდეს საოპერაციო და იურიდიული რისკები.

საკრედიტო რისკი. კომპანიას გააჩნია საკრედიტო რისკი, მაშინ, როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტის ერთ-ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს, მეორე მხარისათვის თავისი მოვალეობის შეუსრულებლობით.

საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება კომპანიის პროდუქციის საკრედიტო პირობებით რეალიზაციის და კონტრაქტებთან სხვა გარიგებებს შედეგად, რომელიც ხელს უწყობს ფინანსური აქტივების წარმოშობას/ზრდას. კომპანიის მაქსიმალური საკრედიტო რისკი, ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოცემულ ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებაში.

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი კომპანიას სამეურნეო საქმიანობის უდიდესი რისკია, ამიტომ, ხელმძღვანელობა ყურადღებით ახორციელებს საკრედიტო რისკის მართვას.

ზღვრები. კომპანია თავისი საკრედიტო რისკის სტრუქტურას ქმნის მისაღები რისკის ოდენობაზე ზღვრების დაწესებით ერთ კონტრაქტთან, ან კონტრაქტების ჯგუფთან დაკავშირებით. საკრედიტო რისკის ზღვრების დაწესება ხელმძღვანელობის მიერ რეგულარულად მტკიცდება. მსგავსი რისკების მონიტორინგი ხორციელდება მუდმივ რეჟიმში და ექვემდებარება წლიურად, ან უფრო მეტი სიხშირით გადახედვას.

საკრედიტო ზღვრები ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებულ ანალიზს ექვემდებარება და მის მიერვე მტკიცდება. საკრედიტო რისკის არსებობის მონიტორინგის განსახორციელებლად, იქმნება რეგულარული ანგარიშები სტრუქტურირებული ანალიზის საფუძველზე, რომელიც ორიენტირებულია კლიენტის ბიზნეს და ფინანსურ წარმადობაზე. ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ურთიერთქმედება მომხმარებელთან უარყოფითი კრედიტუნარიანობით, მოხსენებულია და განხილულია ხელმძღვანელობის მიერ. კომპანიის ხელმძღვანელობა განიხილავს კონტრაქტების წარმადობას და თვალყურს ადევნებს ვადაგადაცილებულ ნაშთებს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება. ECL არის სამომავლო ფულადი ნაკადების ნაკლებობის ახლანდელი ღირებულების ალბათობით შეწონილი შეფასება (მაგ., საკრედიტო ზარალის შეწონილი საშუალო, სადაც შეწონვისთვის გამოყენებულია მოცემული დროის პერიოდში დეფოლტის რისკების ხდომილებები). ECL-ის შეფასება მიუკერძოებელია და განისაზღვრება შესაძლო შედეგების დიაპაზონის განსაზღვრით. ECL-ის შეფასება ემყარება კომპანიის მიერ გამოყენებულ ოთხ კომპონენტს: დეფოლტის ალბათობა ("PD"), დეფოლტის რისკი ("EAD"), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ("LGD") და დისკონტირების განაკვეთი.

PD არის დეფოლტის ალბათობის შეფასება, რომელიც მოსალოდნელია რომ მოხდეს დროის მოცემულ პერიოდში. ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ("LGD") არის დეფოლტის დროს წარმოქმნილი ზარალის შეფასება. ის ეფუძნება სხვაობას მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელსაც მოსალოდნელია, რომ გამსესხებელი მიიღებს, უზრუნველყოფიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადის ჩათვლით. მოსალოდნელი ზარალი დისკონტირდება ამჟამინდელ ღირებულებამდე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.. დისკონტირების განაკვეთი არის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ("EIR") ფინანსური ინსტრუმენტისათვის ან მასთან მიახლოებული.

23 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი მოდელირებულია ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების ვადის პერიოდზე. სასარგებლო მომსახურების ვადის პერიოდი უტოლდება სავალო ინსტრუმენტების დაფარვამდე დარჩენილ სახელშეკრულებო პერიოდს, დაკორექტირებულს მოსალოდნელი გადახდილი ავანსებისთვის, თუ ასეთი არსებობს. ხელმძღვანელობა ქმნის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში ECL მოდელს, რაც გულისხმობს ზარალს, რომელიც წარმოიქმნება ამ ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი მომსახურების ვადის პერიოდში ყველა შესაძლო დეფოლტის შემთხვევაში. 12-თვიანი ECL წარმოადგენს მომსახურების ვადის განმავლობაში ECL-ის ნაწილს, რაც განპირობებულია საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ 12 თვის განმავლობაში, ან ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადის პერიოდში, თუ ეს წელზე ნაკლებია, ფინანსურ ინსტრუმენტთან დაკავშირებული დეფოლტის შემთხვევებით.

ECL, რომელიც ხელმძღვანელობის მიერ ამ ფინანსური ინსტრუმენტებისთვისაა შეფასებული, წარმოადგენს შეფასებას დროის მომენტში, ნაცვლად ციკლის განმავლობაში შეფასებებისა, რომლებიც საზოგადოდ გამოიყენება რეგულირების მიზნებისთვის. ამ შეფასებებში ითვალისწინებენ პერსპექტიულ ინფორმაციას, ანუ ECL ასახავს ძირითადი მაკროეკონომიკური ცვლადების, რომლებიც გავლენას ახდენენ საკრედიტო რისკზე, ალბათობით შეწონილ ცვლილებას.

PD შეფასების მიზნებისთვის, კომპანია საზღვრავს დეფოლტს, როგორც სიტუაციას, რომელიც ერთ ან რამოდენიმე ჩამოთვლილ კრიტერიუმს შეესაბამება:

- მსესხებელმა 90 დღეზე მეტი გადააცილა გადახდის სახელშეკრულებო ვადებს;
- მსესხებელი ხდება ნაკლებსავარაუდო გადამხდელთა სიაში;
- მსესხებელი გარდაცვლილია;
- მსესხებელი გადახდისუუნაროა;
- მსესხებელი არღვევს ფინანსურ პირობით შეთანხმებებს;
- სავარაუდოა, რომ მსესხებელი გაკოტრდება; და

გამჟღავნების მიზნით, კომპანიამ სრულად შეუსაბამა დეფოლტის განსაზღვრება კრედიტ-გაუფასურებული აქტივების განსაზღვრებასთან. ზემოთ ხსენებული დეფოლტის განსაზღვრება გამოიყენება კომპანიის ყველა ტიპის აქტივებისთვის.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად კომპანია იყენებს ინდივიდუალურ მიდგომას. კომპანია ახორციელებს ინდივიდუალურ შეფასებას ყველა სავაჭრო მოთხოვნის ნაშთებისთვის.

ECL-ის ინდივიდუალურად შეფასება ხდება საკრედიტო ზარალის სხვადასხვა შესაძლო შედეგის შეფასების შეწონვით თითოეული შედეგის ალბათობით. კომპანია განსაზღვრავს სულ მცირე ორ შესაძლო შედეგს თითოეული შეფასებული სესხისთვის, საიდანაც ერთ-ერთი განაპირობებს საკრედიტო ზარალს, თუნდაც მსგავსი შედეგის ალბათობა ძალიან დაბალი იყოს. ინდივიდუალური შეფასება ძირითადად ეფუძნება ხელმძღვანელობის საექსპერტო განსჯას. როგორც წესი, საექსპერტო განსჯის ტესტირება ხდება, რათა შემცირდეს შეფასებულ და ფაქტობრივ ზარალს შორის სხვაობა.

საკრედიტო რისკის გამოთვლის ძირითადი პარამეტრები. PD არის ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი მომსახურების ვადაში დეფოლტის მოხდენის შეფასებული ალბათობა და წარმოადგენს ინსტრუმენტის მომსახურების ვადაში 12-თვიანი PD-ების ჯამს. კომპანია PD-ს გამოსათვლელად იყენებს დეფოლტის ისტორიულ მონაცემებს.

23 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

LGD არის კომპანიის ზარალისა და დეფოლტის რისკის მოლოდინი. LGD იცვლება პარტნიორის ტიპის, პრეტენზიის ტიპისა და რანგის, უზრუნველყოფის ხელმისაწვდომობის ან სხვა კრედიტის გამამყარებელი ფაქტორის მიხედვით. 12-თვიანი და მომსახურების ვადის LGD-ები განისაზღვრება ისეთი ფაქტორების საფუძველზე, რომლებიც მოსალოდნელია, რომ გავლენას მოახდენენ დეფოლტის შემთხვევაში ანაზღაურებაზე. LGD-ის შეფასების მეთოდი შეიძლება სამ მიდგომად დაიყოს:

- LGD-ის შეფასება უზრუნველყოფის სპეციფიკური მახასიათებლების საფუძველზე;
- ინდივიდუალურად განსაზღვრული LGD, რაც დამოკიდებულია სხვადასხვა ფაქტორებსა და სცენარებზე.

კომპანია LGD-ს გამოითვლის უზრუნველყოფის სპეციფიკური მახასიათებლების საფუძველზე, როგორცაა მაგალითად უზრუნველყოფის საპროგნოზო ღირებულება, წარსული ფასდათმობები გაყიდვისას და სხვა ფაქტორები უძრავი ქონებით, ფულითა და ფასიანი ქაღალდებით უზრუნველყოფილი სესხებისთვის. LGD გამოითვლება კოლექტიური მეთოდით, კორპორაციული სასესხო პორტფელისა და საცალო უზრუნველყოფილი და არაუზრუნველყოფილი პროდუქტების დარჩენილ ვადაში ამოღების შესახებ უახლესი ხელმისაწვდომი სტატისტიკური ინფორმაციის საფუძველზე.

ECL მოდელში ჩართული პერსპექტიული ინფორმაცია. ECL-ის გამოთვლა გულისხმობს პერსპექტიული ინფორმაციის გამოყენებას. კომპანიამ გამოავლინა გარკვეული მთავარი ეკონომიკური ცვლადები, რომლებიც კორელაციაშია საკრედიტო რისკებისა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განვითარებასთან. საპროგნოზო ეკონომიკური ცვლადები („საბაზისო ეკონომიკური სცენარი“) მიიღება კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ ყოველწლიურად და წარმოადგენს მოსალოდნელი მაკროეკონომიკური მდგომარეობის საუკეთესო შეფასებას მომდევნო ხუთ წელში.

ხუთი წლის შემდეგ საშუალოს რევერსიის მეთოდი გამოიყენება, რომელიც გულისხმობს, რომ ეკონომიკური ცვლადები უბრუნდება გრძელვადიან საშუალოს (მაგ., უმუშევრობა) ან გრძელვადიან საშუალო ზრდის ტემპს (მაგ., მშპ). შესაფერისი ეკონომიკური ცვლადების გავლენა PD-ზე და LGD-ზე განისაზღვრა სტატისტიკური რეგრესიის ანალიზით, ისტორიულად ამ ცვლადების ცვლილების საბაზისო განაკვეთებსა და LGD-ის და EAD-ის კომპონენტებზე გავლენის გასაგებად.

კომპანიას გააჩნია საკრედიტო რისკის კონცენტრაცია. 2022 წლის 31 დეკემბერს კომპანიას ჰყავდა ერთი კონტრაგენტი (2021 წლის 31 დეკემბერს; ერთი) მოთხოვნების ნაშთით ლ 23,838 ათასი (2021 წლის 31 დეკემბერი: ლ 19,911 ათასი) 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სხვა მოთხოვნები შეადგენდა 59 ათას ლარს (2021 წლის 31 დეკემბერი: 64 ათასი ლარი).

კომპანიის საბანკო დეპოზიტები განთავსებულია ორ ბანკში: სს „თიბისი ბანკი“ და „საქართველოს ბანკი“, რითაც კომპანია ექვემდებარება საკრედიტო რისკის კონცენტრაციას.

კომპანიის მაქსიმალური საკრედიტო რისკი აქტივების კლასების მიხედვით, ასახულია ფინანსურ აქტივებში, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნები (შენიშვნა 9)		
- სავაჭრო მოთხოვნები	25,065	28,297
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (შენიშვნა 11)		
- მოთხოვნამდე გადასახადი საბანკო ნაშთები	298	23
სულ საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი	25,363	28,320

23 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

კომპანიის ხელმძღვანელობა ახორციელებს სავაჭრო მოთხოვნების ხანდაზმულობის ანალიზს და თვალყურს ადევნებს ვადაგადაცილებულ ნაშთებს. შედეგად, ხელმძღვანელობა, საკრედიტო რისკის ხანდაზმულობისა და მის შესახებ სხვა ინფორმაციის მიწოდებას მიზანშეწონილად მიიჩნევს (იხ. შენიშვნა 9).

საბაზრო რისკი. კომპანიას გააჩნია საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება ღია პოზიციებიდან (ა) უცხოურ ვალუტასთან, (ბ) აქტივებსა და ვალდებულებებთან, რომელთაც პროცენტი ერიცხებათ და (გ) წილობრივ პროდუქტებთან მიმართებაში, ამასთან ყველა მათგანს გააჩნია საერთო და სპეციფიკური საბაზრო ცვლილებების რისკი. ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს, რომლის მიღებაც შესაძლებელია, რის მონიტორინგსაც ყოველდღიურად ახორციელებს. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ უზრუნველყოფს ზარალის თავიდან აცილებას ამ ზღვრების მიღმა არსებული უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო ცვლილებების შემთხვევაში.

საბაზრო რისკებისადმი მგრძნობელობა ემყარება ერთი რომელიმე ფაქტორის ცვლილებას, ყველა დანარჩენი ფაქტორის უცვლელად დატოვებით. პრაქტიკაში ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ეს მოხდეს და გარკვეული ფაქტორების ცვლილებები შეიძლება ურთიერთდაკავშირებული იყოს - მაგალითად, საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებები და სავალუტო კურსების ცვლილებები.

სავალუტო რისკი. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

	2022 წლის 31 დეკემბერი			2021 წლის 31 დეკემბერი		
	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია
ათასი ლარი						
ქართული ლარი	20,118	49,302	(29,184)	19,997	88,886	(68,889)
აშშ დოლარი	9,343	78,201	(68,858)	8,322	40,780	(32,458)
შვეიცარული ფრანკი	5	56	(51)	1	439	(438)
ევრო	-	4,503	(4,503)	-	2,138	(2,138)
სულ	29,466	132,062	(102,596)	28,320	132,243	(103,923)

ზემოთ მოცემული ანალიზი მოიცავს მხოლოდ ფულად აქტივებს და ვალდებულებებს. კაპიტალში ინვესტირება და არაფულადი აქტივები არ არის გათვალისწინებული სავალუტო რისკების შეფასებისას.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია მოგება-ზარალისა და კაპიტალის მგრძნობელობა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს სავალუტო კურსების გონივრულად შესაძლებელი ცვლილებებისადმი კომპანიის ფუნქციონალურ ვალუტასთან მიმართებით, როდესაც დანარჩენი ცვლადები რჩება უცვლელი:

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
აშშ დოლარის გამყარება 10%-ით	(3,245)	(5,353)
აშშ დოლარის გაუფასურება 10%-ით	3,245	5,353

ეს რისკი გამოთვლილი იქნა მხოლოდ იმ ვალუტებში დენომინირებული ფულადი ნაშთებისათვის, რომლებიც განსხვავდება კომპანიის ფუნქციონალური ვალუტისგან.

23 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. კომპანია ექვემდებარება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის შედეგად მის ფინანსურ მდგომარეობაზე და ფულად ნაკადებზე მოსალოდნელ რისკებს. საპროცენტო მარჟა შეიძლება გაიზარდოს ასეთი ცვლილებების შედეგად, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან გამოიწვიოს ზარალი მოულოდნელი მოძრაობების წარმოქმნის შემთხვევაში. ხელმძღვანელობა ყოველდღიურად აკონტროლებს და ადგენს ზღვრებს საპროცენტო განაკვეთის გადაფასების შეუსაბამობის დონეზე, რომელსაც, შესაძლებელია, ადგილი ჰქონდეს.

ლიკვიდობის რისკი. ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას სირთულეები შეექმნება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულებისას. კომპანია ყოველდღიურად იღებს მოთხოვნებს თავის ხელმისაწვდომ ფულად რესურსებზე. ლიკვიდობის რისკის მართვას ხელმძღვანელობა ახორციელებს კომპანიის ფულადი ნაკადების მცოცავი პროგნოზის ყოველთვიური მონიტორინგით.

კომპანია ცდილობს სტაბილური დაფინანსების ბაზის შენარჩუნებას, რაც, ძირითადად, მოიცავს ნასესხებ სახსრებს. კომპანია ფონდების ინვესტირებას ახორციელებს ლიკვიდური აქტივების დივერსიფიცირებულ პორტფელში, რათა შეძლოს ლიკვიდობის გაუთვალისწინებელ მოთხოვნებზე სწრაფად და მშვიდად რეაგირება. კომპანიის ლიკვიდური პორტფელი მოიცავს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს (შენიშვნა 11). ხელმძღვანელობის შეფასების მიხედვით, აღნიშნული ლიკვიდური პორტფელი, რომელიც მოიცავს ფულს, საბანკო დეპოზიტებს შეიძლება რეალიზებულ იქნეს ფულად სახსრებად, ლიკვიდობის გაუთვალისწინებელი მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებები 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის, მათი დარჩენილი საკონტრაქტო დაფარვის ვადების მიხედვით. დაფარვის ვადის ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებების თანხები წარმოადგენენ საკონტრაქტო, არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს. მსგავსი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხებისაგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხები ეფუძნება დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს. უცხოური ვალუტით გადახდები კონვერტირებულია სფოტ (spot) გაცვლითი კურსით ყოველი საანგარიშგებო წლის ბოლოს.

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2021 წლის 31 დეკემბერს:

	მოთხოვნა 2 თვემდე ვადაში	2-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	ერთ წელზე მეტს	სულ
<i>ათასი ლარი</i>					
ვალდებულებები					
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები (შენიშვნა 15)	47,044	-	-	-	47,044
ნასესხები სახსრები (შენიშვნა 13)	78,473	-	-	-	78,473
იჯარის ვალდებულებები	95	442	609	785	1,931
სულ სამომავლო გადახდები, ძირითანის და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	125,612	442	609	785	127,448

23 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბერს:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 2 თვემდე ვადაში	2-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	ერთ წელზე მეტ	სულ
ვალდებულებები					
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები (შენიშვნა 15)	50,376	-	-	-	50,376
ნასესხები სახსრები (შენიშვნა 13)	395	55,053	-	15,996	71,444
იჯარის ვალდებულებები	106	503	801	673	2,083
სულ სამომავლო გადახდები, ძირითანხის და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	50,877	55,556	801	16,669	123,903

24 კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას, კომპანიის მიზანი არის მისი უნარის დაცვა, გააგრძელოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, რათა უზრუნველყოს უკუგება აქციონერებისათვის და სარგებელი სხვა დაინტერესებული მხარეებისათვის და კაპიტალის ოპტიმალური სტრუქტურის შენარჩუნება, რათა შეამციროს კაპიტალის ხარჯი. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან კორექტირებისათვის, კომპანიამ შეიძლება შეცვალოს აქციონერებისათვის დივიდენდების გადახდის ოდენობა, შეიძლება აქციონერებს დაუბრუნოს კაპიტალი, ან გაყიდოს აქტივები ვალის შესამცირებლად. კომპანიის მიერ მართული კაპიტალის ოდენობა, რომელსაც კომპანია მართავდა 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 19,007 ათას ლარს. (2021: 10,394 ათასი ლარი).

25 ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება

რეალური ღირებულების შეფასებების ანალიზი რეალური ღირებულების იერარქიაში შემდეგნაირად ხორციელდება: (i) პირველი დონეა იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით შეფასება; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი რესურსი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასებებია, რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ არადაკვირვებადი მონაცემები). ხელმძღვანელობა ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების იერარქიის მეშვეობით დაჯგუფებისათვის იყენებს განსჯას. თუ რეალური ღირებულების შეფასებისას გამოიყენება დაკვირვებადი მონაცემები, რაც მოითხოვს მნიშვნელოვან შესწორებას, მაშინ ეს შეფასება მე-3 დონეა. შეფასების მონაცემის მნიშვნელობა ფასდება, მთლიანობაში რეალური ღირებულების შეფასების საპირისპიროდ.

აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც რეალური ღირებულებით არ ფასდება, მაგრამ რომელთა რეალური ღირებულება უნდა აისახოს განმარტებით შენიშვნებში. რეალური ღირებულებები გაანალიზებული მათი დონის მიხედვით რეალური ღირებულების იერარქიაში და აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არ არის შეფასებული რეალური ღირებულებით, არის შემდეგი:

25 ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება (გაგრძელება)

	2022 წლის 31 დეკემბერი				2021 წლის 31 დეკემბერი			
	პირველი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	საბალანსო ღირებულება	პირველი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	საბალანსო ღირებულება
<i>ათასი ლარი</i>								
აქტივები								
- ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	298	-	-	298	23	-	-	23
- სავაჭრო მოთხოვნები	-	25,254	-	25,254	-	28,297	-	28,297
სულ აქტივები	298	25,254	-	25,552	23	28,297	-	28,320
ვალდებულებები								
- ნასესხები სახსრები	-	71,444	-	71,444	-	78,473	-	78,473
- სავაჭრო დავალიანებები	-	51,096	-	51,096	-	47,044	-	47,044
სულ ვალდებულებები	-	122,540	-	122,540	-	125,517	-	125,517

რეალური ღირებულებები იერარქიის მეორე და მესამე დონეებში შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების საშემფასებლო ტექნიკის გამოყენებით. მცოცავი განაკვეთის ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება, რომელიც არ კოტირდება აქტიურ ბაზარზე შეფასდა საბალანსო ღირებულების თანაბრად. არაკოტირებული ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება შეფასდა მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირებით, რომელშიც გამოყენებულ იქნა მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით, ახალი ინსტრუმენტისთვის დამახასიათებელი მსგავსი საკრედიტო რისკითა და დარჩენილი დაფარვის ვადებით.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული აქტივები. მცოცავ-განაკვეთიანი ინსტრუმენტების შეფასებული რეალური ღირებულება ემყარება შეფასებულ სამომავლო ფულად ნაკადებს, რომელთა მიღება მოსალოდნელია რომ იქნება მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით დისკონტირებული, ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა აქვთ. გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთები დამოკიდებულია კონტრაქტის საკრედიტო რისკზე. დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციების რეალური ღირებულება განისაზღვრა კოტირებული მოთხოვნილი ფასის საფუძველზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების, გაცხადებული დაფარვის ვადის მქონე ინსტრუმენტებს შეფასებული რეალური ღირებულება შეფასებულ იქნა მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების საფუძველზე, დისკონტირებული მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით, ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკები და დარჩენილი დაფარვის ვადები აქვთ. სავაჭრო დავალიანებების და სხვა ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები დაახლოებულია რეალურ ღირებულებებთან მათი მოკლევადიანი დაფარვის ვადების გამო.

26 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით

შეფასების მიზნებისთვის, ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ ფინანსური აქტივების კლასიფიცირებას ახდენს შემდგომ კატეგორიებად: (a) ფინანსური აქტივები FVTPL-ით; b) სავალო ინსტრუმენტები FVOCI-ს მეშვეობით, (c) წილობრივი ინსტრუმენტები FVOCI-ს მეშვეობით და (c) ფინანსური ინსტრუმენტები ამორტიზირებული ღირებულებით. ფინანსური აქტივებს FVTPL-ით გააჩნიათ ორი ქვეკატეგორია: (i) აქტივები, რომლის შეფასებაც სავალდებულოა FVTPL-ით, და (ii) აქტივები, აღნიშნული როგორც ასეთი, თავდაპირველი აღიარებისას ან შემდგომ.

27 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

ნასესხები სახსრები . 2023 წლის აპრილში კომპანიამ სრულად დაფარა მისი დასაფარი ნასესხები სახსრები, რომელშიც ადგილი ჰქონდა შეთანხმებული პირობების დარღვევას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

შპს ფილიპ მორის საქართველო

მმართველობის ანგარიშგება- საქმიანობის მიმოხილვა, 2022 წელი.

საწარმოს ბიზნეს განვითარება, წარმადობა და პოზიცია

შპს ფილიპ მორის საქართველო (შემდგომში „კომპანია“) დაარსდა როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება საქართველოს რეგულაციების მიხედვით 2010 წლის 17 სექტემბერს, სათაო ოფისით თბილისში, საქართველოში. კომპანიის უშუალო მშობელი საწარმო არის Philip Morris Sarl, რომელიც ფლობს აქციების 100%. მისი საქმიანობა რეგულირდება საქართველოს კანონმდებლობით, ისევე, როგორც Philip Morris International-ის შიდა პროცედურებით.

კომპანიის მთავარი ბიზნეს საქმიანობა საქართველოს ტერიტორიაზე სიგარეტისა და გასახურებელი თამბაქოს იმპორტი, განბაჟება და დისტრიბუტორისთვის საბითუმო გაყიდვებია. კომპანიის ობიექტები მდებარეობს საქართველოში, ოფისებით თბილისსა და ბათუმში,

2022, წელს კომპანიამ აღრიცხა მთლიანი ამონაგები 582,960,619 ლარის ოდენობით და მთლიანი მოგება 47,957,850 ლარის ოდენობით, რაც მთლიანი მოგების მარჯაში კონვერტირდება როგორც 8.2%. 2022 წლის წმინდა მოგებამ 8,613,748. ლარი შეადგინა.

2021 წელს კომპანიამ აღრიცხა მთლიანი ამონაგები 592,021,413 ლარის ოდენობით და მთლიანი მოგება 32,106,697 ლარის ოდენობით, რაც მთლიანი მოგების მარჯაში კონვერტირდება როგორც 5.4%. 2021 წლის წმინდა მოგებამ 3,865,610 ლარი შეადგინა.

გამოსაყენებელი კაპიტალის მომგებიანობამ შეადგინა 62% 2022 წელს, 2021 წლის 61%-ის საპირისპიროდ.

საწარმოს სამომავლო განვითარების გეგმები

ფილიპ მორის საქართველო გეგმავს რომ შეინარჩუნოს მისი პოზიცია საქართველოს თამბაქოს ბაზარზე და განახორციელოს ინვესტირება თამბაქოს ინდუსტრიის ტრანსფორმირებაში, მისი გასახურებელი თამბაქოს პროდუქტების შესახებ ინფორმაციულობის გაზრდით, რომელიც 2020 წელს ამოქმედდა, კანონით დადგენილი სრულწლოვანი მწველელებისა და ნიკოტინის მომხმარებლებისთვის

საწარმოს მიერ განხორციელებული კვლევების და განვითარების მიმოხილვა.

კომპანია არ იყო ჩართული კვლევით და განვითარების საქმიანობაში 2022 წელს.

ინფორმაცია საწარმოს ფილიალების შესახებ

კომპანიას არ გააჩნია ფილიალები. სტრუქტურული ერთეულები მდებარეობს ორ ქალაქში, მთავარი ოფისი მდებარეობს თბილისში და რეგიონალური გაყიდვებისა და დისტრიბუციის განყოფილება- ბათუმში.

მთავარი ფინანსური და არა-ფინანსური მაჩვენებლები

მთავარი ფინანსური მაჩვენებლები:

	ლარი	2022	2021	სხვადასხვაობის განმარტება
1	მთლიანი ამონაგები	582,960,619	592,021,413	2022 წლის დაბალი მთლიანი ამონაგები გამოწვეულია გაყიდვების დაბალი მოცულობით მიწოდების შეფერხების გამო; 2022 წლის უფრო მაღალი წმინდა მოგება უკეთესი ასორტიმენტის შედეგია (2022 წელს, ძირითადად მარაგების (SKU) პრემიუმ პორტფელის ერთეულებზე განხორციელდა ვაჭრობა) ასევე, ეროვნული ბანკის ვალუტის გაცვლითი კურსის გამყარება.
2	მთლიანი მოგება	47,957,850	32,106,697	
3	წმინდა მოგება	8,613,748	3,865,610	
4	მთლიანი მოგების მარჟა	8.2%	5.4%	

მთავარი არა-ფინანსური მაჩვენებლები:

		2022	2021
1	ბრუნდების რაოდენობა პორტფელში	6	6
2	მარაგების მთავარი ერთეულების (SKU) საშუალო რაოდენობა	37	36

საკუთარი აქციების შესყიდვის შესახებ დეტალური ინფორმაცია
კომპანიას არ შეუძენია საკუთარი აქციები 2022 წლის განმავლობაში.

წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული თანხების დამატებითი განმარტებები

კომპანიის წმინდა სამუშაო კაპიტალი შეიცვალა - 4,109,677 ლარიდან 2021 წელს 14,728,787 ლარით 2022 წელს. საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მიმდინარე შეფარდება (ლიკვიდობის შეფასება) იყო 1.12.

საწარმოს საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდურობის და ფულადი ნაკადების რისკების და მათი მართვის მექანიზმების მიმოხილვა

კომპანია ჰყიდის იმპორტირებულ სიგარეტს და გასახურებელ თამბაქოს დისტრიბუტორზე იმ გადახდის პირობებით, რომლებიც დისტრიბუციის შეთანხმებაშია განსაზღვრული. ყველა გადახდები ხორციელდება ელექტრონული გადარიცხვით კომპანიის ანგარიშზე და 2022 წლის განმავლობაში, შეყოვნება გადახდებში არ დაფიქსირებულა.

იმ ფაქტის გათვალისწინებით, რომ სიგარეტის და გასახურებელი თამბაქოს შესყიდვა განხორციელდა უცხოურ ვალუტაში, საკრედიტო პირობებით და გაყიდვები განხორციელდა ადგილობრივ ვალუტაში, ფილიპ მორის საქართველოს მუდმივად გააჩნია სავალუტო ზარალის პოტენციური რისკი. სავალუტო რისკის შესამცირებლად, კომპანია მუდმივად ახორციელებს უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების რყევების ტენდენციების, საბაზრო საპროცენტო და ინფლაციის განაკვეთების მონიტორინგს.

კოვიდ -19 -ის გავლენა

ახალმა კორონავირუსმა არანაირი გავლენა არ იქონია შპს ფილიპ მორის საქართველოს საქმიანობაზე.

მთავარი რისკები და გაურკვევლობები უკავშირდება შემდგომს:

	რისკისა და გაურკვევლობის განმარტება	ხელმძღვანელობის რეაგირება
1	აქციზის ზრდა - ინფლაციისა და ხელთ არსებული შემოსავლის ზრდამ შეიძლება გამოიწვიოს უკანონო ვაჭრობის გაზრდა და სამომხმარებლო ვაჭრობა დაბალ ფასიან პროდუქტებზე, რაც გავლენას მოახდენს კომპანიის გაყიდვების მოცულობაზე, შემოსავლებსა და მომგებიანობაზე.	მხარი დაეჭიროს მდგრად ხანგრძლივ საგადასახადო გეგმას, რომელიც უზრუნველყოფს წინასწარგანჭვრეტად საგადასახადო შემოსავალს მთავრობისთვის და ხელს შეუშლის უკანონო პროდუქტების შემოღინებას და ამავდროულად უფლებას მისცემს იმპორტიორებს გააგრძელონ საქმიანობა.
2	სავალუტო რისკი- პროდუქციის შესყიდვის ნაწილი ხორციელდება უცხოურ ვალუტაში საკრედიტო პირობებით, როდესაც გაყიდვები ხორციელდება ადგილობრივ ვალუტაში. არსებობს ადგილობრივი ვალუტის გაუფასურების შედეგად პოტენციური ზარალის რისკი.	განხორციელდეს უცხოური ვალუტის გაცვლის, საპროცენტო, ბაზარზე ინფლაციის, სამომავლო პერსპექტივების ჩათვლით მონიტორინგი, შენარჩუნდეს ხელშეკრულებების დიდი ნაწილი ადგილობრივ ვალუტაში.
3	თამბაქოს კონტროლის კანონის აღსრულების გაურკვეველი პრაქტიკა პროგრესული შეზღუდვებით, რომელიც დამტკიცდა 2017 წელს და რომელიც ძალაში შედის მომდევნო წლებში.	განხორციელდეს ყველა სამართლებრივი დებულების დაცვის და სრული შიდა შესაბამისობის უზრუნველყოფა დადგენილ ვადებში. მჭიდრო მონიტორინგის განხორციელება სააღსრულებო პრაქტიკაზე, ორგანიზაციის ადაპტაციის საჭიროების შემთხვევაში.

2023 წლის 22 ივნისი

იური გორდოკი
გენერალური დირექტორი

ქეთევან ხარაძე
გენერალური დირექტორის მოადგილე

შპს ფილიპ მორის საქართველო

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით
მომზადებული ფინანსური ანგარიშგება და დამოუკიდებელი
აუდიტორის დასკვნა

2022 წლის 31 დეკემბერი

ხელმოწერა

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	1
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	2
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	4

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები:

1 კომპანია და მისი საქმიანობა	5
2 კომპანიის საოპერაციო გარემო	5
3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები	6
4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას	17
5 ახალი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება	18
6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები	20
7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	24
8 ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	25
9 მარაგები	26
10 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	26
11 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	28
12 საწესდებო კაპიტალი	28
13 ნასესხები სახსრები	28
14 ფინანსური საქმიანობიდან წარმოქმნილი ვალდებულებების შეჯერება	29
15 სავაჭრო და სხვა ვალდებულება	29
16 ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	30
17 რეალიზაციის თვითღირებულება	31
18 საერთო და ადმინისტრაციული დანახარჯები	31
19 მარკეტინგის დანახარჯები	31
20 სხვა შემოსულობა/(ზარალი), ნეტო	32
21 ფინანსური ხარჯები, ნეტო	32
22 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები	32
23 ფინანსური რისკის მართვა	34
24 კაპიტალის მართვა	39
25 ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება	39
26 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით	41
27 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	41

სხვა ინფორმაცია - მმართველობის ანგარიშგება- საქმიანობის მიმოხილვა

ქეთევან ჯეჟუაშვილი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს ფილიპ მორის საქართველოს ხელმძღვანელობას და მესაკუთრეს:

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი აზრით, ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს შპს ფილიპ მორის საქართველოს (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსურ მდგომარეობას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის მისი ფინანსური საქმიანობის შედეგებსა და ფულად ნაკადებს, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტის საგანი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს:

- ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის; და
- ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებს, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვას და სხვა განმარტებით ინფორმაციას.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ - ნაწილში.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ დამოუკიდებლობები ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოცემული პროფესიონალ ბუღალტერთა საერთაშორისო ეთიკის კოდექსის (მათ შორის დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად. ჩვენ შევასრულეთ IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს „მმართველობის ანგარიშგებას“ (მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და მასზე გაცემულ ჩვენს აუდიტორის დასკვნას).

ჩვენი დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავცნოთ ზემოაღნიშნულ მმართველობის მს. ფრაისუთერჰაუსკუპერს საქართველო; King David ბიზნეს ცენტრი, მ. ალექსიძის ქ. #12, მე-7 სართული, თბილისი 0171, საქართველო, ტელ.: +995 (32) 250 80 50, www.pwc.com/ge

ჩიუკო ჭეიშვილი

ანგარიშგებას, და განვიხილოთ მმართველობის ანგარიშგება არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ, ჩვენს მიერ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ ზემოაღნიშნულ მმართველობის ანგარიშგებაში არსებობს არსებითი უზუსტობა, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

„ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად ჩვენ ასევე მოგვეთხოვება გამოვთქვათ ჩვენი მოსაზრება, შეესაბამება თუ არა მმართველობის ანგარიშგების გარკვეული ნაწილები შესაბამის მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებს და ასახულია თუ არა მმართველობის ანგარიშგებაში „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია.

აუდიტის მსვლელობისას შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე, ჩვენი აზრით:

- მმართველობის ანგარიშგებაში იმ ფინანსური წლის შესახებ მოცემული ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგება, შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას; და
- მმართველობის ანგარიშგებაში მოცემული ინფორმაცია შეესაბამება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტის მოთხოვნებს;

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფასს-ის და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც ხელმძღვანელობა აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძველად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევების გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით, ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

ბილაჩი ზეიფაიშ

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის, ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

ხელმძღვანელობას, სხვა საკითხებთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

შპს ფრაისლოთერკალსკუკერს საქართველო (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-F-775813)

ნინო ქადაგიშვილი (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-506913)

2023 წლის 22 ივნისი
თბილისი, საქართველო

ჩიორა ჯეიუძე

შპს ფილიპ მორის საქართველო
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

ათასი ლარი		შენიშვნა 2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	8	3,688	5,283
აქტივების გამოყენების უფლება		641	1,487
სულ გრძელვადიანი აქტივები		4,329	6,770
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები	9	108,111	98,927
სხვა საგადასახადო აქტივები		4,281	3,953
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	10	25,254	28,434
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	11	298	23
სულ მოკლევადიანი აქტივები		137,944	131,337
სულ აქტივები		142,273	138,107
კაპიტალი			
საწესდებო და გადახდილი კაპიტალი	12	552	552
გაუნაწილებელი მოგება		18,456	9,842
სულ კაპიტალი		19,008	10,394
ვალდებულებები			
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
ნასესხები სახსრები	13,14	15,996	-
იჯარის ვალდებულებები		49	486
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		16,045	486
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
ნასესხები სახსრები	13,14	55,448	78,473
იჯარის ვალდებულებები		676	1,239
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	15	51,096	47,515
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		107,220	127,227
სულ ვალდებულებები		123,265	127,713
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		142,273	138,107

გამოსაცემად დამტკიცდა და ხელმძღვანელობის სახელით ხელი მოეწერა 2023 წლის 22 ივნისს:

იური გორდოკი

ქეთევან ხარაძე

გენერალური დირექტორი

გენერალური დირექტორის მოადგილე

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია გვერდებზე 5-41, წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

1
ქეთევან ხარაძე

შპს ფილიპ მორის საქართველო
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2022	2021
ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	16	582,961	592,021
რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება	17	(535,003)	(559,915)
მთლიანი მოგება		47,958	32,106
სხვა შემოსავალი		123	124
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	18	(23,168)	(19,653)
მარკეტინგის ხარჯები	19	(16,692)	(6,760)
სხვა საოპერაციო შემოსულობა/ (ზარალი), ნეტო	20	3,681	790
საოპერაციო მოგება		11,902	6,607
ფინანსური ხარჯები, ნეტო	21	(3,288)	(2,741)
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		8,614	3,866
მოგების გადასახადის ხარჯები		-	-
წლის მოგება		8,614	3,866
წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	-
სულ წლის სრული შემოსავალი		8,614	3,866

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია გვერდებზე 5-41, წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

ქეთევან ჭეიშვილი

შპს ფილიპ მორის საქართველო
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

ათასი ლარი	საწესდებო და გადახდილი კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვარს	552	5,976	6,528
წლის მოგება	-	3,866	3,866
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	552	9,842	10,394
წლის მოგება	-	8,614	8,614
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	552	18,456	19,008

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია გვერდებზე 5-41, წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების
განუყოფელ ნაწილს

ქეთევან ჭყეუშვილი

შპს ფილიპ მორის საქართველო
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2022	2021
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		8,614	3,866
შესწორებები:			
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	18	1,877	1,982
აქტივების გამოყენების უფლების ცვეთა		973	991
სხვა არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია	18	530	529
ძირითადი საშუალებების გასვლიდან შემოსულობები, შემცირებული ზარალით		(128)	(105)
საპროცენტო შემოსავალი	21	(40)	(3)
საპროცენტო ხარჯი ნასესხების სახსრებისთვის	21	3,249	2,584
საპროცენტო ხარჯი იჯარის ვალდებულებებისთვის	21	79	160
სავალუტო ოპერაციებიდან წმინდა ზარალი/(შემოსულობა)	20	(4,714)	(1,609)
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებამდე		10,440	8,395
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები		3,180	(2,011)
მარაგები		(9,184)	(10,431)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები		7,735	(18,421)
საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებები		1,731	(30,863)
მიღებული პროცენტი		40	3
ნასესხები სახსრებისთვის გადახდილი პროცენტი	13,14	(3,242)	(2,245)
იჯარის ვალდებულებისთვის გადახდილი პროცენტი	13,14	(71)	(160)
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან (საქმიანობაში გამოყენებული)		8,898	(24,870)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა	8	(816)	(1,110)
შემოსულობები ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		130	129
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფული		(686)	(981)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
შემოსულობა ნასესხები სახსრებიდან	13,14	520,684	490,311
ნასესხები სახსრების გადახდა	13,14	(527,720)	(463,359)
იჯარის ვალდებულების ძირითადი თანხის გადახდა	14	(901)	(1,094)
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან (საქმიანობაში გამოყენებული)		(7,937)	25,858
წმინდა ზრდა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		275	7
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		23	16
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს		298	23

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია გვერდებზე 5-41, წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

ჩიკოზა ჯეჟუჩიშვილი

1 კომპანია და მისი საქმიანობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა („ფასს“) და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების მიხედვით, 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის, შპს ფილიპ მორის საქართველოსთვის (შემდგომში „კომპანია“ ან „ფი-ემ-ჯი“)

კომპანია დაფუძნდა 2010 წლის 17 სექტემბერს და მისი ადგილმდებარეობა საქართველოშია. კომპანია დაფუძნებულია, როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, რეგისტრირებულია საჯარო რეესტრში, რეგისტრაციის ნომრით: 404387374. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის უშუალო მშობელი კომპანია, რომელიც მისი აქციების 100%-ს ფლობს, გახლდათ Philip Morris Sarl., რომლის საბოლოო მესაკუთრეა Philip Morris International Inc. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას არ გააჩნდა საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე.

ძირითადი საქმიანობა. კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა საქართველოში სიგარეტის, გასახურებელი თამბაქოსა და დაკავშირებული მოწყობილობების იმპორტი, განაწილება და ბითუმად გაყიდვა. კომპანიის ობიექტები მდებარეობს თბილისში, საქართველო.

კომპანიას ერთი მომხმარებელი ჰყავს, შპს GDI, რომელიც კომპანიის პროდუქციის ერთადერთი დისტრიბუტორია.

რეგისტრაციის და საქმიანობის განხორციელების ადგილი. კომპანია დაფუძნებულია შემდეგ მისამართზე: ზაარბრუკენის მოედანი, თბილისი, საქართველო.

წარსადგენი ვალუტა. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში („ლ“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

2 კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანიის ძირითადი საქმიანობის ადგილია საქართველო. საქართველოს გააჩნია განვითარებადი ბაზრისთვის დამახასიათებელი გარკვეული მახასიათებლები, რაც მოიცავს შედარებით მაღალ ინფლაციის მაჩვენებელსა და საპროცენტო განაკვეთებს. საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობა ექვემდებარება განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და ხელს უწყობს საქართველოში მოქმედი კომპანიების გამოწვევების წინაშე დაყენებას. საქართველოს სამომავლო ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული მთავრობის მიერ მიღებული ეკონომიკური, ფინანსური და მონეტარული გადაწყვეტილებების ეფექტურობაზე, ისევე როგორც საგადასახადო, საკანონმდებლო, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ განვითარებაზე.

COVID-19. მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციამ 2020 წლის მარტში COVID -19-ის გავრცელება გლობალურ პანდემიად გამოაცხადა. პანდემიის საპასუხოდ და COVID-19 გავრცელებისა და გავლენის შემცირების მიზნით, საქართველოს მთავრობამ მიიღო შესაბამისი ზომები და დააწესა ისეთი შეზღუდვები, როგორიცაა კარანტინი, თვითიზოლაცია, მოგზაურობის შეზღუდვები და ბიზნეს საქმიანობაზე სხვა შეზღუდვები, მათ შორის საქმიანობის შეწყვეტა. ზოგიერთი ზემოაღნიშნული შეზღუდვა შემდგომში შემსუბუქდა, თუმცა, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რჩება რისკი იმისა, რომ ხელისუფლებამ, ვირუსის შესაძლო ახალ ვარიანტებზე საპასუხოდ, შეიძლება დააწესოს დამატებითი შეზღუდვები 2023 წელს.

ხელმძღვანელობას არ აქვს საშუალება ზუსტად იწინასწარმეტყველოს მოვლენათა ყველა შესაძლო განვითარება, რომელსაც შეიძლება გავლენა ჰქონდეს საქართველოს ეკონომიკაზე და შესაბამისად, კომპანიის სამომავლო ფინანსურ მდგომარეობაზე. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ის მიმართავს ყველა საჭირო ღონისძიებას კომპანიის საქმიანობის მდგრადობისა და განვითარების მხარდასაჭერად.

ბილალ ბერიშვილი

ომი რუსეთსა და უკრაინას შორის. 2022 წლის 24 თებერვალს, რუსეთ-უკრაინის საზღვართან რუსული სამხედრო ძალების მნიშვნელოვანი გაძლიერების შემდეგ, რუსმა ჯარებმა გადაკვეთეს უკრაინის საზღვარი. საერთაშორისოდ მიჩნეული როგორც ომი, შეჭრა არის ყველაზე დიდი სამხედრო თავდასხმა ევროპულ სახელმწიფოზე მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ. ამ ომმა ევროპაში ყველაზე დიდი ლტოლვილთა კრიზისი გამოიწვია, მილიონობით უკრაინელი ტოვებს ქვეყანას და სახლებს. უკრაინაში ომის შედეგად, ბევრმა წამყვანმა ქვეყანამ და ეკონომიკურმა გაერთიანებამ დააწესა მკაცრი ეკონომიკური სანქციები რუსეთზე. უამრავმა კომპანიამ გაიტანა თავისი ბიზნესი რუსეთიდან და ბელარუსიდან. სიტუაცია ჯერ კიდევ ვითარდება, მაგრამ მას უკვე მოჰყვა ჰუმანიტარული კრიზისი და არსებითი ეკონომიკური ზარალი უკრაინის, რუსეთისა და დანარჩენი მსოფლიოსთვის. კომპანიას არ გააჩნია პირდაპირი დაქვემდებარება უკრაინაზე, რუსეთსა და ბელარუსზე.

ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ ამას არ ექნება შესამჩნევი გავლენა კომპანიის საქმიანობაზე. იმის გამო, რომ ომი ჯერ კიდევ მიმდინარეობს, შეუძლებელია საიმედოდ შეფასდეს სრული გავლენა, რომელიც მას შეიძლება ჰქონდეს კომპანიაზე, რადგან არსებობს გაურკვევლობა ზოგადად ეკონომიკაზე ზემოქმედების მასშტაბის შესახებ. ხელმძღვანელობა ყურადღებით აკვირდება არსებულ ეკონომიკურ მდგომარეობას.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

მომზადების საფუძველი. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან (ფასს) და ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნებთან შესაბამისობაში, პირვანდელი ღირებულების კონვენციის მეთოდით. ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა წარმოდგენილია ქვემოთ. აღნიშნული პოლიტიკა თანმიმდევრულად გამოიყენება ყველა წარმოდგენილ პერიოდში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული. იხილეთ მე-5 შენიშვნა.

ფასს-ის შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისათვის მოითხოვება ხელმძღვანელობის მიერ განსჯის გამოყენება კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გათვალისწინებისას. საკითხები, რომლებიც მოიცავს უფრო მაღალი დონის ან სირთულის განსჯას, ან, რომელსაც შეუძლია ყველაზე დიდი გავლენის მოხდენა ფინანსურ ანგარიშგებაზე, განმარტებულია მე-4 შენიშვნაში.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული დაგროვილი ცვეთის და გაუფასურების ანარცხებით, საჭიროებისამებრ.

შემდგომი დანახარჯები აისახება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან აღიარდება ინდივიდუალური აქტივის სახით, საჭიროებისამებრ, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც მოსალოდნელია მოცემულ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება კომპანიის მიერ და დანახარჯების სარწმუნოდ შეფასება. უმნიშვნელო რემონტი და ყოველდღიური საექსპლუატაციო დანახარჯები გაწევისთანავე აისახება ხარჯებში. ძირითადი საშუალების მნიშვნელოვანი ნაწილების ან კომპონენტების შეცვლის დანახარჯები კაპიტალიზდება და შეცვლილი ნაწილი ამოიღება მოხმარებიდან.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს, არსებობს თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ინდიკატორი. თუ მსგავსი ინდიკატორი არსებობს, ხელმძღვანელობა აფასებს ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული რეალურ ღირებულებასა და მისი გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესით.

ფილიპ მორის

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

საბალანსო ღირებულება მცირდება ანაზღაურებად ღირებულებამდე, ხოლო გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში, სანამ არ გადააჭარბებს გადაფასების ნამეტს კაპიტალში. გაუფასურების ზარალი, რომელიც აქტივების აღიარებულია წინა წლებში, აღდება საჭიროებისამებრ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის გამოყენების ღირებულების ან რეალიზაციის თვითღირებულების გამოკლებით აქტივის რეალური ღირებულების განსასაზღვრად გამოყენებულ დაშვებებში განხორციელდა ცვლილებები.

ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული შემოსულობები და ზარალი განისაზღვრება შემოსული თანხების საბალანსო ღირებულებასთან შედარებით და აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში, საოპერაციო შემოსავალში, ან დანახარჯებში.

ცვეთა. დაუმონტაჟებელ საშუალებებს ცვეთა არ ერიცხებათ. სხვა ძირითადი საშუალებების ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდის გამოყენებით მათი ღირებულების ან გადაფასებული თანხების ნარჩენი ღირებულების გადასანაწილებლად მათ დადგენილ სასარგებლო მომსახურების ვადაზე:

სასარგებლო მომსახურების ვადა წლებში

ავეჯი, მოწყობილობები და ინვენტარი	1-10
იჯარით აღებული აქტივების გაუმჯობესება	2-5
მონაცემთა დასამუშავებელი ტექნიკა	3-5
სატრანსპორტო საშუალებები	4-15
სხვა	1-5

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის შეფასებული ღირებულება, რომელსაც კომპანია ამჟამად მიიღებდა აქტივის გასვლიდან, შემცირებული შეფასებული გასვლის დანახარჯებით, თუ აქტივს უკვე ის ასაკი და მდგომარეობა ექნებოდა, რომელიც მოსალოდნელია მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის ბოლოს. აქტივების ნარჩენი ღირებულებები და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაისინჯება და კორექტირდება, საჭიროების შემთხვევაში, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

აქტივების გამოყენების უფლება. კომპანია იჯარით იღებს ოფისებსა და საწყობს. ხელშეკრულებების შეიძლება მოიცავდეს ორივეს, საიჯარო და არა საიჯარო კომპონენტებს. კომპანია გადაანაწილებს საზღაურს ხელშეკრულებაში საიჯარო და არასაიჯარო კომპონენტებზე მათი განცალკევებითი ფასის საფუძველზე.

იჯარიდან წარმოქმნილი აქტივები თავდაპირველად შეფასდება დღევანდელი ღირებულების საფუძველზე.

აქტივების გამოყენების უფლება შეფასდება თვითღირებულებით და შედგება შემდეგისგან:

- იჯარის ვალდებულების თავდაპირველი შეფასების თანხა
- ნებისმიერი საიჯარო გადახდა, რომელიც განხორციელებულია დაწყების თარიღით ან მანამდე, შემცირებული ნებისმიერი მიღებული საიჯარო წამახალისებლებით;
- ნებისმიერი თავდაპირველი პირდაპირი ხარჯი, და
- აქტივის იჯარის შეთანხმებით მოთხოვნილ მდგომარეობამდე აღდგენის ხარჯები.

აქტივების გამოყენების უფლება საერთოდ გაუფასურებას ექვემდებარება აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადას და იჯარის ვადას შორის უმოკლესი პერიოდის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის საფუძველზე. თუ კომპანიას გააჩნია გონივრული რწმუნება, რომ ის გამოიყენებს შესყიდვის ოფციონს, აქტივის გამოყენების უფლებას დაერიცხება ცვეთა მითითებული აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. აქტივების გამოყენების უფლების მუხლების ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდის საფუძველზე მათი დადგენილი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში შემდეგნაირად:

ფილიპ მორის

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სასარგებლო მომსახურების

ვადა, წლებში

შენობა-ნაგებობები

3-დან 5-მდე

არამატერიალური აქტივები გუდვილის გარდა. შეძენილი არამატერიალური აქტივების თავდაპირველად აღიარება ხდება თვითღირებულებით. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ არამატერიალურ აქტივებს აღრიცხავენ დაგროვილი ამორტიზაციითა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალით შემცირებული თვითღირებულებით.

არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება წრფივი მეთოდით, მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში:

სასარგებლო მომსახურების

ვადა, წლებში

პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიები

3-5

სხვა საოპერაციო ლიცენზიები

3-5

ფასდება გაუფასურებაზე, როდესაც არსებობს ნიშნები, რომ არამატერიალური აქტივები შეიძლება გაუფასურებულია. განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის პერიოდისა და მეთოდის გადასინჯვა სულ მცირე, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მაინც უნდა განხორციელდეს. მოსალოდნელი მომსახურების ვადის ან აქტივში განივთებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების მოსალოდნელი ხასიათის ცვლილებები მიიჩნევა ამორტიზაციის პერიოდის ან მეთოდის მოდიფიცირებად, საჭიროებისამებრ, და განიხილება როგორც ცვლილება სააღრიცხვო შეფასებებში.

განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯი აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯებში, რაც არამატერიალური აქტივების ფუნქციის თანმიმდევრულია.

არამატერიალური აქტივის აღიარების შეწყვეტისას წარმოქმნილი შემოსულობები ან ზარალი ფასდება, როგორც სხვაობა გასვლიდან მიღებულ წმინდა თანხასა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის და მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში აღიარდება აქტივის აღიარების შეწყვეტისას.

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პირობები. რეალური ღირებულება წარმოადგენს ფასს, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის ან გადაიხდება ვალდებულების გადგემის ნებაყოფლობითი ოპერაციისას ბაზრის მონაწილეთა შორის შეფასების თარიღისთვის მიმდინარე საბაზრო პირობებში. რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა აქტიური ბაზარი. აქტიურია ბაზარი, სადაც აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებული ოპერაციები საკმარისად ხშირად და ინტენსიურად ხორციელდება იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილ იქნეს მიმდინარე ინფორმაცია ფასის შესახებ.

იმ ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება, რომლებითაც ვაჭრობენ აქტიურ ბაზარზე, განისაზღვრება ინდივიდუალური აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასის გავრცელებით საწარმოს ხელთ არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების რაოდენობაზე. ეს ასეა მაშინაც კი, როდესაც ბაზრის ჩვეულებრივი დღიური ვაჭრობის მოცულობა საკმარისი არ არის ფლობილი რაოდენობის ასათვისებლად და ერთი გარიგებით პოზიციის გაყიდვის დაკვეთამ შეიძლება გავლენა იქონიოს კოტირებულ ფასზე.

ჩეთიკ ჯეიუზი

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

იმ ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შეფასებისათვის, რომელთა საბაზრო ფასის შესახებ ინფორმაცია არ არის, გამოიყენება შეფასების ისეთი ხერხები, როგორიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელები ან მოდელები რომლებიც ეფუძნება ე.წ. „გაშლილი ხელის მანძილის“ პრინციპით შესრულებული ოპერაციებს ან ინვესტიციის მიმდებარე ფინანსური მონაცემებს. რეალური ღირებულების შეფასებების გაანალიზება ხდება რეალური ღირებულების შემდეგი იერარქიის გამოყენებით: (i) პირველი დონის შეფასება არის იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიური ბაზრების კოტირებული ფასები (დაუკორექტირებელი), რომლის მოპოვება საწარმოს შეუძლია შეფასების თარიღისთვის; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი ემპირიული ამოსავალი მონაცემი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასება, არის შეფასება რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ ემპირიულ ამოსავალ მონაცემებს (ანუ შეფასებისათვის საჭიროა მნიშვნელოვანი არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები).

გარიგების დანახარჯები არის დამატებითი დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ მიეკუთვნება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან გასვლას. დამატებითია დანახარჯი, რომელიც არ გაიწეოდა, მოცემული ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. გარიგების დანახარჯები მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის თანამშრომლები, რომლებიც მოქმედებენ როგორც აგენტები), მრჩეველებისთვის, ბროკერებისთვის, დილერებისთვის და მარეგულირებლებისთვის გადახდილ საფასურს და საკომისიოს, ასევე სატრანსფერო გადასახადებს და მოსაკრებლებს. გარიგების დანახარჯები არ მოიცავს სავალო პრემიას ან ფასდაკლებებს, ფინანსურ დანახარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან მფლობელობასთან დაკავშირებულ დანახარჯებს.

ამორტიზებული ღირებულება ("AC") არის თანხა, რომელიც მოიცავს ფინანსური ინსტრუმენტის საწყისი აღიარების თანხას გამოკლებული ძირითადი თანხის გადახდა, დამატებული დაგროვილი პროცენტი და ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, შემცირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით ("ECL"). დაგროვილი პროცენტი მოიცავს საწყისი აღიარებისას გადავადებული გარიგების დანახარჯების ამორტიზაციას და ნებისმიერ პრემიას ან დისკონტს ვადის დაფარვამდე, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დაგროვილი საპროცენტო შემოსავალი და დაგროვილი საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის როგორც დაგროვილი კუპონი და ამორტიზებული დისკონტი, ან პრემია (წარმოშობისას გადავადებული საფასურის ჩათვლით, თუ ასეთი არსებობს) ცალკე არ აისახება და შედის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებაში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე გადანაწილების მეთოდი ისე, რომ მიღწეულ იქნეს მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი) საბალანსო ღირებულებაზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომლის მეშვეობით ზუსტად დისკონტირდება სავარაუდო მომავალი ფულადი გადახდები ან შემოსავლები (მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გარეშე) ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე, ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მომსახურების ვადაზე ან საჭიროების შემთხვევაში, უფრო ხანმოკლე პერიოდზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირდება ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადები პროცენტის შემდეგი ფასწარმოქმნის თარიღამდე, გარდა პრემიისა ან ფასდაკლებისა, რაც ასახავს საკრედიტო სპრედს ინსტრუმენტის მითითებულ მცოცავ განაკვეთზე, ან სხვა ცვლადებზე, რომელთა მნიშვნელობის საბაზრო განაკვეთების მიხედვით განსაზღვრა არ ხდება. მსგავსი პრემიები ან ფასდაკლებები ამორტიზდება ინსტრუმენტის მთლიანი მომსახურების ვადის განმავლობაში. დისკონტირებული ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეების მიერ ყველა გადახდილ ან მიღებულ საფასურს, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია. შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივების ("POCI") შემთხვევაში თავდაპირველი აღიარებისას უნდა განისაზღვროს საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, მაგალითისთვის, სახელშეკრულებო გადახდების ნაცვლად, ის თავდაპირველი აღიარებისას მოსალოდნელი ფულადი სახსრების საფუძველზე გამოითვლება.

ქეთევან ჯეიუაძე

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება. ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, რომელიც კორექტირდება გარიგების დანახარჯებით. საწყისი აღიარებისას რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. საწყისი აღიარებაზე შემოსულობა ან ზარალი მხოლოდ მაშინ აღიარდება, როდესაც რეალური ღირებულება და გარიგების ფასი განსხვავებულია, რომლის მტკიცებულებასაც შეიძლება წარმოადგენდეს იმავე ინსტრუმენტის სხვა მიმდინარე დაკვირვებადი საბაზრო ოპერაციები, ან შეფასების ხერხი, რომელიც გულისხმობს მხოლოდ ემპირიული ამოსავალი მონაცემების გამოყენებას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი აღიარდება ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით, რაც იწვევს მყისიერ საბუღალტრო ზარალს.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – შეფასების კატეგორიები. კომპანია ფინანსურ აქტივებს შეფასების შემდეგ კატეგორიებად აჯგუფებს: რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით ('FVTPL'), რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით ('FVOCI') და ამორტიზებული ღირებულებით ('AC'). ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (i) კომპანიის ბიზნეს მოდელზე, რომელიც გამოიყენება ფინანსური აქტივების მართვისთვის; და (ii) ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ბიზნეს მოდელი. ბიზნეს მოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს კომპანია თავის აქტივებს ფულადი ნაკადების წარმოსაქმნელად – კომპანიის მიზანია (i) ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით ('სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობილი'), თუ (ii) როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ისე აქტივების გაყიდვიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადების მიღება ('სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად ფლობილი') ან, თუ არც (i) და არც (ii) შესაფერისი არ არის, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება „სხვა“ ბიზნეს მოდელში და შეფასდება რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით ('FVTPL').

კომპანიის აქტივებისთვის (პორტფელის დონეზე) ბიზნეს მოდელი განისაზღვრება კომპანიის მიერ შეფასების თარიღით ხელმისაწვდომი პორტფელისთვის დადგენილი მიზნების მისაღწევად განხორციელებული საქმიანობის შესახებ შესაფერისი მტკიცებულების საფუძველზე. კომპანიის მიერ ბიზნეს მოდელის განსაზღვრისთვის გათვალისწინებული ფაქტორები მოიცავს: პორტფელის დანიშნულებას და შემადგენლობას, წარსულ გამოცდილებას იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორ მიიღებოდა ფულადი ნაკადები შესაბამისი აქტივებიდან, როგორ ხდება რისკების შეფასება და მართვა, როგორ ხდება აქტივების შედეგების შეფასება და როგორ ხდება ხელმძღვანელების ანაზღაურება.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ფულადი ნაკადების მახასიათებლები. როდესაც ბიზნეს მოდელი გულისხმობს აქტივების ფლობას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად, მაშინ კომპანია აფასებს ფულადი ნაკადები წარმოადგენენ თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას ("SPPI"). ფინანსური აქტივების, ჩართული წარმოებულებით, მთლიანად გათვალისწინება ხდება იმის განსაზღვრისას, ფულადი ნაკადები შესაბამისობაშია თუ არა SPPI მახასიათებელთან. შეფასებისას კომპანია ითვალისწინებს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები საბაზისო სასესხო ხელშეკრულების თანმიმდევრულია თუ არა, ანუ პროცენტში მხოლოდ საკრედიტო რისკი და ფულის დროითი ღირებულებაა გათვალისწინებული თუ სხვა საბაზისო რისკები და მოგების მარჟა. როდესაც სახელშეკრულებო პირობები მოიცავს რისკს ან ცვალებადობას, რომელიც საბაზისო სასესხო ხელშეკრულების თანმიმდევრულია, მაშინ ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და შეფასდება, როგორც „რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგება-ზარალში ასახვით“. SPPI-ს შეფასება ხდება აქტივის თავდაპირველი აღიარებისას და შემდეგ მისი ხელახლა შეფასება არ ხდება. იხილეთ მე-4 შენიშვნა კომპანიის მიერ, მისი ფინანსური აქტივებისთვის SPPI-ს ტესტის შესრულებისას განსჯის გამოყენების შესახებ.

ქეთევან ჭყეშელაშვილი

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები – რეკლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივები მხოლოდ მაშინ რეკლასიფიცირდება, როდესაც პორტფელის მართვის ბიზნეს მოდელი მთლიანად იცვლება. რეკლასიფიკაციას პერსპექტიული გავლენა აქვს და ტარდება ბიზნეს მოდელის შეცვლიდან პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან. საწარმოს არ შეუცვლია თავისი ბიზნეს მოდელი მიმდინარე და შესადარის პერიოდებში და არ განუხორციელებია რეკლასიფიკაცია.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება – საკრედიტო ზარალის ანარიცხი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. კომპანიას ორი ტიპის ფინანსური აქტივი გააჩნია, რომელიც ექვემდებარება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელს - სავაჭრო მოთხოვნები და ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.

კომპანია იყენებს ფასს 9-ის გამარტივებულ მიდგომას სავაჭრო მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისთვის, რომლის მიხედვითაც ზარალის რეზერვი ფასდება თანხით, რომელიც ამ ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლია. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გასაზომად, ხორციელდება სავაჭრო მოთხოვნების დაჯგუფება საკრედიტო რისკის მახასიათებლებისა და ვადაგადაცილებული დღეების მიხედვით.

23-ე შენიშვნაში განმარტებულია ინფორმაცია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლისას გამოყენებული მონაცემების, დაშვებებისა და შეფასების მეთოდების შესახებ, მათ შორის იმის ახსნა, კომპანია როგორ ითვალისწინებს პერსპექტიულ ინფორმაციას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის მოდელში.

ფინანსური აქტივები – ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როდესაც კომპანია ამოწურავს თანხის ამოღების ყველა პრაქტიკულ შესაძლებლობას და დაასკვნის, რომ აღარ არსებობს თანხის ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტას. კომპანიამ შეიძლება ჩამოწეროს ფინანსური აქტივები, რომელთა მიმართ აღსრულების ღონისძიებები ჯერ კიდევ ხორციელდება, როდესაც კომპანია ცდილობს იმ თანხების ამოღებას, რომელთა გადახდის სახელშეკრულებო უფლება არსებობს, თუმცა, არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი.

ფინანსური აქტივები - აღიარების შეწყვეტა. კომპანია ფინანსური აქტივების აღიარებას წყვეტს, როდესაც (ა) მოხდა აქტივების გამოსყიდვა ან მათთან დაკავშირებულ ფულად ნაკადებზე უფლების ვადის გასვლა ან (ბ) კომპანიამ სხვას გადასცა ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადო გარიგება, რომლითაც (i) აგრეთვე გადასცა აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკი და უკუგება ან (ii) საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება არც გადაცემულია და არც შენარჩუნებულია, მაგრამ კონტროლი არ არის შენარჩუნებული.

კომპანია გადაცემულ აქტივზე კონტროლს ინარჩუნებს, თუ მიმღებ სუბიექტს არ გააჩნია გადაცემული აქტივის გაყიდვის პრაქტიკული შესაძლებლობა არადაკავშირებულ მესამე მხარეზე და, ამავე დროს, აქტივის გაყიდვაზე ყოველგვარი დამატებითი შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

ფინანსური ვალდებულებები – შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია, როგორც "შემდგომი ამორტიზებული ღირებულებით" ("AC"), გარდა (i) "რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებებისა" ("FVTPL"): ეს კლასიფიკაცია მოიცავს წარმოებულებს, სავაჭროდ ფლობილ ფინანსურ ვალდებულებებს, პირობით ანაზღაურებას, რომელიც შემდგომი მიერ არის აღიარებული საწარმოთა გაერთიანებისას და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს, რომლებსაც ეს კატეგორია აქვთ მინიჭებული თავდაპირველი აღიარებისას და (ii) ფინანსური საგარანტიო ხელშეკრულებებისა და სასესხო ვალდებულებებისა.

ფინანსური ვალდებულებები – აღიარების შეწყვეტა. ფინანსური ვალდებულებების აღიარება შეწყდება, როდესაც ისინი დაიფარება (ანუ როდესაც ხელშეკრულებაში მითითებული ვალდებულება შესრუდება, გაუქმდება ან ვადა ამოწურება).

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

კომპანიასა და მის თავდაპირველ გამსესხებლებს შორის მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობების მქონე სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა, ასევე არსებული ფინანსური ვალდებულებების პირობების მნიშვნელოვანი მოდიფიცირება, აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დაფარვა და ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება. პირობები მნიშვნელოვნად განსხვავებულია, თუ ახალი პირობებით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული ახლანდელი ღირებულება, გადახდილი საკომისიოს ჩათვლით და მიღებული საკომისიოს გამოკლებით, რომელიც დისკონტირებულია თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, სულ მცირე 10%-ით განსხვავდება თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული ახლანდელი ღირებულებისგან. ამასთან, ითვალისწინებენ სხვა ხარისხობრივ ფაქტორებსაც, როგორიცაა მაგალითად ვალუტა, რომელშიც ინსტრუმენტია გამოსახული, საპროცენტო განაკვეთის ტიპის ცვლილება, ინსტრუმენტის კონვერსიის ახალი პირობები და სესხის პირობების ცვლილება. როდესაც სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების მოდიფიცირება დაფარვის სახით აღირიცხება, ნებისმიერი გაწეული დანახარჯი ან საკომისიო აღიარდება დაფარვისას წარმოქმნილ შემოსულობის ან ზარალის ნაწილად. თუ გაცვლა ან მოდიფიცირება დაფარვის სახით არ აღირიცხება, ნებისმიერი დანახარჯი ან საკომისიოთი კორექტირდება ვალდებულების საბალანსო ღირებულება და ამორტიზდება მოდიფიცირებული ვალდებულების დარჩენილ ვადაში.

ვალდებულებების მოდიფიკაცია, რომელიც არ იწვევს ვალდებულების დაფარვას, აღირიცხება, როგორც შეფასების ცვლილება, კუმულაციური ამოქაჩვის („catch up“) მეთოდით, შემოსულობის ან ზარალის მოგება-ზარალში ასახვით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საბალანსო ღირებულებებს შორის სხვაობა ეკონომიკური შინაარსით მიეკუთვნება მფლობელების კაპიტალთან დაკავშირებულ ოპერაციას.

ფინანსური ვალდებულებები, რომელთაც მინიჭებული აქვთ „რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით,“ („FVTPL“) შეფასების კატეგორია. კომპანიამ შეიძლება გარკვეულ ვალდებულებებს თავდაპირველი აღიარებისას მიანიჭოს FVTPL კატეგორია. მსგავსი ვალდებულებებიდან წარმოქმნილი შემოსულობა და ზარალი მოგება-ზარალში აისახება, გარდა რეალური ღირებულების ცვლილების თანხისა, რომელიც ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილებაზეა მიკუთვნებადი (განისაზღვრება თანხით, რომელიც მიკუთვნებადი არ არის საბაზრო პირობების ცვლილებაზე, რაც წარმოქმნის საბაზრო რისკს), და რომელიც სხვა სრულ შემოსავალში აისახება და შემდეგში მოგება-ზარალში არ რეკლასიფიცირდება. ეს ასეა, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მსგავსი წარდგენა წარმოქმნის ან გაზრდის სააღრიცხვო შეუსაბამობას, ამ შემთხვევაში ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილებებზე მიკუთვნებადი შემოსულობა და ზარალი მოგებაში ან ზარალში აისახება.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულს საღარიბოში, მოთხოვნამდე დეპოზიტებს ბანკებში და სხვა მოკლევადიან, მაღალი ლიკვიდობის მქონე ინვესტიციებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვემდეა. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, რადგან: (i) არსებობს სახელშეკრულებო და იმ ფულადი ნაკადის მიღებისთვის და რომელიც მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხების გადახდას („SPPI“) წარმოადგენს, და (ii) მათ მინიჭებული არა აქვთ რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასების კატეგორია („FVTPL“).

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები. სავაჭრო მოთხოვნები აღიარდება რეალური ღირებულებით და შემდგომში აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები. სავაჭრო დავალიანების დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კონტრაქტის ასრულებს თავის მოვალეობებს ხელშეკრულების ფარგლებში და იგი თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, შემდეგ კი ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ფილიპ მორის საქართველო

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ნასესხები სახსრები. ნასესხები სახსრები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, გაწეული გარიგების დანახარჯების გარეშე, შემდეგ კი აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

იჯარის ვალდებულებები. იჯარისგან წარმოქმნილი ვალდებულებები თავდაპირველად ფასდება დღევანდელი ღირებულების საფუძველზე. იჯარის ვალდებულებები მოიცავს იჯარის ფიქსირებული გადახდების, შემცირებული იჯარის წამახალისებელი გადახდების მოთხოვნებით, წმინდა დღევანდელ ღირებულებას:

გაგრძელების შესაძლებლობები შეყვანილია კომპანიის შიგნით ყველა იჯარაში. ეს პირობები გამოიყენება საოპერაციო მოქნილობის მაქსიმალურად გაზრდისთვის კომპანიის ოპერაციებში გამოყენებულ აქტივების მართვასთან დაკავშირებით. გაგრძელების შესაძლებლობების სარგებლობის უფლება მხოლოდ კომპანიას აქვს და არა შესაბამის მეიჯარეს. გაგრძელების შესაძლებლობა შესულია იჯარის პირობებში მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მტკიცებულება იმისა, რომ იჯარა გაგრძელდება. იჯარის გადახდები, რომლებიც უნდა განხორციელდეს გონივრულად განსაზღვრული გაგრძელების შესაძლებლობასთან ერთად, ასევე შეტანილია ვალდებულების შეფასებაში.

იჯარის გადახდები დისკონტირდება იჯარით ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ეს განაკვეთი დროულად ვერ განისაზღვრება, რაც კომპანიის იჯარებთან დაკავშირებით ხშირად ხდება, გამოიყენება კომპანიის ზღვრული სასესხო განაკვეთი, რომელიც ის განაკვეთია, რაც კომპანიას უნდა გადაეხადა იმისათვის, რათა ესესხებინა თანხები, რომლებიც აუცილებელია იმ აქტივის მოსაპოვებლად, რომელსაც გააჩნია იგივე ღირებულება, რაც აქტივის გამოყენების უფლებით, იმავე ეკონომიკურ გარემოში, იმავე პირობებით, უზრუნველყოფით და მდგომარეობით.

ზღვრული სასესხო განაკვეთის განსასაზღვრად, კომპანია იყენებს საჯაროდ ხელმისაწვდომ საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებს, რომელიც გავრცელებულია საქართველოს ბაზარზე.

იჯარის გადახდები განაწილდება ძირ თანხასა და ფინანსურ ხარჯებს შორის. ფინანსური ხარჯები დაირიცხება მოგებაში ან ზარალში იჯარის პერიოდის განმავლობაში იმისათვის, რომ იწარმოებოდეს მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი ვალდებულების ნარჩენ ნაშთზე თითოეული პერიოდისთვის.

ის გადახდები, რომლებიც ასოცირდება მოკლევადიან იჯარასთან და დაბალ-ღირებულებიანი აქტივების იჯარასთან აღიარდება წრფივი მეთოდის საფუძველზე დანახარჯად მოგება-ზარალში. მოკლევადიანი იჯარები წარმოადგენს იჯარებს, რომლების ვადაც 12 თვე ან ნაკლებია.

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია ძალაში შესული ან საანგარიშგებო პერიოდისთვის ფაქტობრივად ძალაში შესული კანონმდებლობის შესაბამისად.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ მიიღო ცვლილებები საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომლის მიხედვითაც კომპანიებს (ბანკების, საკრედიტო დაწესებულებების, სადაზღვეო კომპანიების და ლომბარდების გარდა) 2017 წლის 1 იანვრიდან არ უწევთ მოგების გადასახადის გადახდა მანამ, სანამ არ მოხდება აღნიშნული მოგების განაწილება დივიდენდის სახით ან არ ჩაითვლება განაწილებულად.

ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემის მომენტში ხდება 15% მოგების გადასახადის დარიცხვა 'აგროსილ' ღირებულებაზე (მაგ. წმინდა დივიდენდები 'აიგროსება' შემადგენელი 5%-იანი გადასახადით, საჭიროებისამებრ, და გაიყოფა 0.85-ზე). მიღებული მოგებიდან რეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემა 2017 წლის 1 იანვრიდან თავისუფლდება მოგების გადასახადისგან.

ქეთევან ჯეჯუაშვილი

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2008 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე დაგროვილი გაუნაწილებელი მოგებიდან გაცემული დივიდენდები იბეგრება მოგების გადასახადით გამოანგარიშებამდე მთლიანი მოგების დადგენილ ღირებულებაზე, რომელიც შემცირებულია შესაბამისი საგადასახადო ჩათვლით, რომელიც ითვლება როგორც დასაბეგრ მოგებაზე გამოცხადებული და გადახდილი მოგების გადასახადის წილი იმავე წლის მთლიან წმინდა მოგებაში, გამრავლებული გასაცემ დივიდენდებზე. აღსანიშნავია, რომ საგადასახადო ჩათვლის ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს დივიდენდების განაწილებიდან წარმოქმნილ რეალურ მოგების გადასახადს. დივიდენდების განაწილებიდან წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება როგორც იმ პერიოდის მოგების გადასახადის ხარჯი, რომელშიც მოხდა დივიდენდების გამოცხადება, მიუხედავად დივიდენდების გადახდის რეალური თარიღისა.

დივიდენდების განაწილების გარდა, გადასახადით იბეგრება ის ხარჯები ან სხვა გადახდები, რომელიც არ არის დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან - აქტივების ან მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება და წარმომადგენლობით დანახარჯები, რომლებიც აღემატება საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ მაქსიმალურ ოდენობას. შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში რეგისტრირებულ კომპანიებზე გადახდილი ავანსები და ამ კომპანიებთან განხორციელებული სხვა გარკვეული ოპერაციები ისევე, როგორც ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ პირებზე გაცემული სესხები, ექვემდებარება დაუყოვნებლივ დაბეგვრას. ასეთი გადასახადები სხვა გადასახადებთან ერთად, რომლებიც შემცირებულია შესაბამისი საგადასახადო ჩათვლებით აღირიცხება მუხლში 'გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა' საოპერაციო ხარჯების ნაწილში.

დამატებული ღირებულების გადასახადი (დღგ). წარმოებულ ღირებულებაზე დამატებითი გადასახადი დაკავშირებული გაყიდვებთან, საგადასახადო ორგანოებისათვის გადახდილ უნდა იქნეს შემდეგი მოვლენებისას, რომელიც უფრო ადრე მოხდება: (ა) მოთხოვნების ამოღება კლიენტებისაგან, ან (ბ) საქონლის ან მომსახურების მიწოდება კლიენტებისათვის. საზოგადოდ, გადასახადელი დღგ ამოღებადია ჩასათვლელი დღგ-ის საპირისპიროდ, დღგ-ის ანგარიშ-ფაქტურის მიღებისას. საგადასახადო ორგანოების მიერ ნებადართულია დღგ-ის ჩათვლა წმინდა საფუძველზე. გადასახადელი დღგ, რომელიც დაკავშირებულია ძირითადი საშუალებების შეძენასთან გადაიდება 5 - 10 წლით იმ საწარმოებისთვის, რომელთა დღგ-სგან გათავისუფლებული ბრუნვა 20% ან მეტია.

მარაგები. მარაგები აღირიცხება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგების თვითღირებულება განისაზღვრება პირველი შემოსავალში, პირველი გასავალში მეთოდის გამოყენებით (FIFO). მარაგის თვითღირებულება შედგება შესყიდვის ფასისგან, იმპორტის გადასახადებისგან, სხვა არა-აღდგენადი გადასახადებისგან, ტრანსპორტირებისა და გადატვირთვის ღირებულებისაგან და სხვა პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯებისაგან, შემცირებული ფასდაკლებებით და მსგავსი კომპონენტებით, რომელიც გაიწევა მარაგების მიმდინარე კონდიციამდე და მდებარეობამდე მისაყვანად. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის შეფასებული გასაყიდი ფასი ჩვეულებრივი ბიზნესსაქმიანობისას, შემცირებული დასრულების შეფასებული დანახარჯებით და გაყიდვის ხარჯებით.

გადახდილი ავანსი. გადახდილი ავანსი აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული გაუფასურების ანარიცხებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირდება, როგორც გრძელვადიანი, როდესაც მოსალოდნელია, რომ გადახდილი ავანსთან დაკავშირებული საქონელი ან მომსახურება მიღებული იქნება ერთი წლის შემდეგ, ან როდესაც გადახდილი ავანსი დაკავშირებულია აქტივთან, რომელიც საწყისი აღიარებისას კლასიფიცირებული იქნება, როგორც გრძელვადიანი აქტივი. აქტივის შესაძენად გადახდილი ავანსები გადადის ამ აქტივის საბალანსო ღირებულებაში კომპანიის მიერ აქტივზე კონტროლის მოპოვების შემდეგ და როდესაც მოსალოდნელია, ამ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის კომპანიაში შემოდიდება. სხვა გადახდილი ავანსები მოგება-ზარალში ჩამოიწერება გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღებისას. როდესაც არსებობს ინდიკატორი, რომ აქტივები, საქონელი ან მომსახურება, დაკავშირებული გადახდილ ავანსთან, არ იქნება მიღებული, მაშინ გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად ჩამოიწერება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი აღიარდება წლის მოგებაში ან ზარალში.

ქაიკა ჭეუჭუაძე

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

საწესდებო და გადახდილი კაპიტალი. კომპანიის გაცხადებული საწესდებო კაპიტალის ოდენობა განისაზღვრება კომპანიის აქციონერების მიერ. კომპანიის გაცხადებულ კაპიტალში ცვლილებები მხოლოდ აქციონერების გადაწყვეტილების საფუძველზე შეიძლება განხორციელდეს.

ყველა სხვა ფულადი და არამატერიალური შენატანები კაპიტალში, რომელიც განხორციელდა აქციონერების მიერ და კომპანიის კაპიტალის ზრდისთვის იქნა გამოყენებული, თუმცა არ იქნა ასახული კომპანიის წესდებაში საბალანსო თარიღისათვის, აღიარებულია, როგორც გადახდილი კაპიტალი.

დოვიდენდები. დოვიდენდები აღიარდება, როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება გაუნაწილებელი მოგებიდან იმ პერიოდში, როდესაც მოხდება მათი გამოცხადება და დამტკიცება. საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და ფინანსური ანგარიშგების გამოსაცემად დამტკიცებამდე გამოცხადებული დოვიდენდები აისახება შემდგომი მოვლენების შესახებ განმარტებით შენიშვნაში.

ამონაგების აღიარება. ამონაგები არის შემოსავალი, რომელიც წარმოიქმნება კომპანიის ჩვეულებრივი საქმიანობისას. ამონაგები აღიარდება გარიგების ფასით. გარიგების ფასი არის ანაზღაურება, რომლის მიღებასაც კომპანია მოელის დაპირებულ საქონელზე ან მომსახურებაზე მომხმარებლისთვის კონტროლის გადაცემის შედეგად, მესამე მხარის სახელით ამოღებული თანხების გარეშე.

ამონაგები აღიარდება ფასდათმობების, დაბრუნებისა და დღგ-ს გარეშე.

საქონლის გაყიდვა. გაყიდვა აღიარდება საქონელზე კონტროლის გადაცემისას, ანუ როდესაც საქონელი მიეწოდება მომხმარებელს, როდესაც მომხმარებელს სრული კონტროლი აქვს საქონელზე და არ არსებობს შეუსრულებელი მოვალეობა, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს მომხმარებლის მიერ საქონლის მიღებაზე. მიწოდება ხდება მაშინ, როდესაც საქონელი მიწოდებული იქნება კონკრეტულ ადგილზე, და მოძველებისა და დაკარგვის რისკები მომხმარებელს გადაეცემა, როცა მომხმარებელი მიიღებს საქონელს ხელშეკრულების შესაბამისად, ან მიღების ვადა ამოიწურება, ან კომპანიას გააჩნია ყველა ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ მიღებისთვის საჭირო ყველა კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია.

ამონაგები ფასდათმობითი გაყიდვებიდან აღიარდება ხელშეკრულებაში მითითებული ფასის საფუძველზე, შეფასებული ფასდათმობის გამოკლებით. ფასდათმობის შესაფასებლად დაგროვილ გამოცდილებას იყენებენ, მოსალოდნელი ღირებულების მეთოდის მეშვეობით და ამონაგები აღიარდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც მაღალია ალბათობა, რომ მნიშვნელოვანი დაბრუნება არ მოხდება. თანხის დაბრუნების ვალდებულება (რაც სავაჭრო და სხვა ვალდებულებაში აისახება) აღიარდება მოსალოდნელი მასშტაბის ფასდათმობისთვის, რაც მომხმარებლისთვის გადასახდელია საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებამდე განხორციელებულ გაყიდვებთან დაკავშირებით.

მიიჩნევა, რომ დაფინანსების ელემენტი არ არსებობს, თუ გაყიდვები 14 დღიანი საკრედიტო პირობით ხორციელდება, რაც ბაზარზე არსებული პრაქტიკის თანმიმდევრულია.

მოთხოვნა აღიარდება საქონლის მიწოდებისას, რადგან ეს არის დროის მომენტი, როდესაც ანაზღაურების მიღება უპირობოა, რადგან გადახდის განხორციელების ვადის დადგომამდე მხოლოდ დროის გასვლაა საჭირო.

ქეთევან ჭეიშვილი

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები. ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები არის გაურკვეველი ვადის და ოდენობის არაფინანსური ვალდებულებები. მათი დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება წარსული მოვლენების შედეგად და მოსალოდნელია, რომ ამ ვალდებულების დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის შემცველი რესურსების გადინება და შესაძლებელია ამ მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება. ანარიცხების შეფასება ხდება საჭირო მოსალოდნელი დანახარჯების დისკონტირებული ღირებულებით, დაბეგრამდე განაკვეთის გამოყენებით, რაც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების საბაზრო შეფასებებს და ამ მოვალეობისათვის სპეციფიკურ რისკებს. დროის გასვლის გამო, ანარიცხების ზრდა აღიარდება საპროცენტო ხარჯის სახით.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია. კომპანიის სამუშაო ვალუტა არის იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, სადაც კომპანია საქმიანობს. კომპანიის სამუშაო ვალუტა და წარსადგენი ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ქართული ლარი.

ოპერაციები და ნაშთები. ფულადი აქტივები და ვალდებულებები, კომპანიის სამუშაო ვალუტაში გადაიყვანება შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, საქართველოს ეროვნული ბანკის ('სებ'-ის) მიერ დადგენილი კურსით. შემოსულობები და ზარალი უცხოური ვალუტის კურსთა შორის სხვაობიდან, წარმოქმნილი ოპერაციების ანგარიშსწორებიდან და წლის ბოლოს ფულადი აქტივების და ვალდებულებების კომპანიის სამუშაო ვალუტაში გადაანგარიშებიდან, აღირიცხება მოცემული წლის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. ნასესხებ სახსრებთან და ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებთან დაკავშირებული სავალუტო შემოსულობები და ზარალი, აისახება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც „წმინდა ფინანსურ დანახარჯები“. ყველა დანარჩენი სავალუტო შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში როგორც „სხვა საოპერაციო დანახარჯები“. წლის ბოლოს არსებული კურსით კონვერტაცია არ ვრცელდება არაფულად მუხლებზე, რომელთა შეფასება ხორციელდება პირვანდელი ღირებულებით. უცხოურ ვალუტაში შეფასებული არაფულადი მუხლები, წილობრივი ინვესტიციების ჩათვლით, გადაანგარიშდება რეალური ღირებულების განსაზღვრის თარიღით არსებული სავალუტო კურსით.

ვალუტის გაცვლის კურსების ცვლილებების გავლენა რეალური ღირებულებით და უცხოურ ვალუტაში შეფასებულ არამონეტარულ მუხლებზე აღირიცხება, როგორც რეალური ღირებულების შემოსულობის ან ზარალის ნაწილი.

2022 წლის 31 დეკემბრისთვის სებ-ის მიერ დადგენილი ძირითადი სავალუტო გაცვლითი კურსები, რომლითაც მოხდა უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ნაშთების ლარში გადაანგარიშება იყო შემდეგი: ამერიკული დოლარი ('\$') 1 = ლ 2,7020 და ევრო ('€') 1 = ლ 2.8844 და შვეიცარული ფრანკი 1 = 2.9372 (2021 წლის 31 დეკემბრისთვის: \$1 = ლ 3.0976, და €1 = ლ 3.5040 და შვეიცარული ფრანკი 1 = 3.3772). ამჟამად, ქართული ლარი არ არის თავისუფლად გაცვლადი ვალუტა საქართველოს ფარგლებს გარეთ.

თანამშრომელთა ანაზღაურება. ხელფასის, სარგოს, ანაზღაურებადი შვებულებისა და ბიულეტენის, ბონუსებისა და არაფულადი სარგებელის დარიცხვა ხორციელდება იმ წლის განმავლობაში, როდესაც გაწეულ იქნა დაკავშირებული მომსახურება კომპანიის თანამშრომლების მიერ. კომპანიას არ გააჩნია იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა, რომ განახორციელოს საპენსიო ან მსგავსი სარგებლის გადახდები.

ცვლილებები ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის შემდეგ. წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგების გამოცემის შემდეგ ნებისმიერი ცვლილების შეტანისათვის საჭიროა კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ ცვლილების დამტკიცება, ვინც გამოსაცემად დაამტკიცა ეს ფინანსური ანგარიშგება.

ქეთევან ჭყავაძე

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

კომპანია აკეთებს შეფასებებს და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებსა და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს. დაშვებების და მსჯელობის მუდმივი შეფასება ხორციელდება და ეფუძნება ხელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენების მოლოდინს, რაც მიჩნეულია, რომ გონივრული იქნება არსებულ გარემოებებში. ხელმძღვანელობა, აგრეთვე, სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას იყენებს გარკვეულ განსჯას შეფასებებთან ერთად. განსჯას, რომელსაც შეუძლია ყველაზე დიდი გავლენის მოხდენა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს, შეიცავს შემდეგს:

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრა განსჯის საკითხია და ეფუძნება მსგავს აქტივებთან დაკავშირებულ გამოცდილებას. აქტივების სახით არსებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი ძირითადად გამოყენებისას მოიხმარება. თუმცა, სხვა ფაქტორები, როგორიცაა მაგალითად ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ცვეთა, ხშირად იწვევენ აქტივებში განივთებული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას.

ხელმძღვანელობამ დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადები შეაფასა აქტივების ამჟამინდელი ტექნიკური მდგომარეობის და იმ პერიოდის შესაბამისად, რომლის განმავლობაში მოსალოდნელია, რომ აქტივები სარგებელს მოუტანენ კომპანიას. გათვალისწინებული იქნა შემდეგი ძირითადი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რაც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებზე და მოვლა-შენახვაზე; და (გ) საბაზრო პირობების ცვლილებებით გამოწვეული ტექნიკური ან კომერციული მოძველება.

თუ შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადა იქნებოდა 10%-ით განსხვავებული ხელმძღვანელობის შეფასებისგან, გავლენა 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ცვეთაზე იქნებოდა 285 ათასი ლარით ზრდა/შემცირება (2021: 297 ათასი ლარი).

აქტივების გაუფასურება და ანარიცხების აღრიცხვა. ყოველი საანგარიშო პერიოდის დადგომისას კომპანია აფასებს არსებობს თუ არა მინიშნება იმაზე, რომ კომპანიის აქტივების ამოღებადი თანხა ჩამოსცდა საბალანსო ღირებულებას. 2022 წლის 31 დეკემბერს, ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა ყველა შესაბამისი შიდა და გარე ფაქტორები და დაასკვნა, რომ არ არსებობს გაუფასურების ინდიკატორი და შედეგად, კომპანიის არაფინანსური აქტივებისთვის გაუფასურებაზე ტესტი არ ჩატარებულა.

დისკონტირების განაკვეთები, რომელიც გამოყენებულია იჯარის ვალდებულებების განსაზღვრად. კომპანია იყენებს მის ზღვრულ სასესხო განაკვეთს დისკონტორების განაკვეთის გაანგარიშების საფუძვლად, იმიტომ, რომ იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი მარტივად ვერ განისაზღვრება. მიღების დღისთვის, 6.99% საპროცენტო განაკვეთი განისაზღვრა, როგორც ზღვრული სასესხო განაკვეთი კომპანიისთვის. ხელშეკრულებებისთვის, რომელიც იწყება 2022 წელს, განაკვეთი განისაზღვრა 4.22%-ით.

ფუნქციონირებადი საწარმო. ხელმძღვანელობამ წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მოამზადა ფუნქციონირებადი საწარმოს საფუძველზე, რომელიც გულისხმობს აქტივების რეალიზაციასა და ვალდებულებების დაკმაყოფილებას საქმიანობის ჩვეულებრივი მიმდინარეობისას. ხელმძღვანელობამ, ამ განსჯის განხორციელებისას, გაითვალისწინა კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა, მიმდინარე გეგმები, ოპერაციების მომგებიანობა და ფინანსურ რესურსებთან წვდომა, გააანალიზა ფინანსური ბაზრის სიტუაციის გავლენა კომპანიის ოპერაციებზე.

თეიმურაზ ჯეჟუაძე

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება მნიშვნელოვანი შეფასებაა, რომელიც მოიცავს განსაზღვრის მეთოდოლოგიის, მოდელისა და ამოსავალი მონაცემების გამოყენებას. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მეთოდოლოგიის შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნებულია 23-ე შენიშვნაში. საკრედიტო ზარალის ანარიცხზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს შემდეგ კომპონენტებს: დეფოლტის განმარტება, მნიშვნელოვნად გაზრდილი საკრედიტო რისკი (SICR), დეფოლტის ალბათობა ("PD"), დეფოლტის რისკი ("EAD") და ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ("LGD"), ისევე როგორც მაკროეკონომიკური სცენარების მოდელები. კომპანია რეგულარულად მიმოიხილავს და ამტკიცებს მოდელსა და მონაცემებს, რათა შეამციროს სხვაობები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებებსა და ფაქტობრივ საკრედიტო ზარალს შორის.

5 ახალი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

2022 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შევიდა შემდეგი შესწორებები:

შემოსულობა გამიზნულ გამოყენებამდე; წამგებიანი კონტრაქტები - ხელშეკრულების პირობების შესრულების დანახარჯები, მინიშნება კონცეპტუალურ საფუძვლებზე - მცირემასშტაბიანი ცვლილებები ბასს 16-ში, ბასს 37-სა და ფასს 3-ში, და ფასს-ების წლიური გაუმჯობესებები, 2018-2020 – ცვლილებები ფასს 1-ში, ფასს 9-ში, ფასს 16-სა და ბასს 41-ში (გამოცემულია 2020 წლის 14 მაისს, ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

- ბასს 16-ში ცვლილებით აკრძალულია საწარმოს მიერ ძირითადი საშუალებების ღირებულებიდან იმ შემოსავლის გამოქვითვა, რომელიც მიღებულია ისეთი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან, რომელთაც საწარმო გამიზნული დანიშნულებით ამზადებს. მსგავსი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი, მათი წარმოების დანახარჯებთან ერთად, მოგება-ზარალში აღიარდება. საწარმო ბასს 2-ს გამოიყენებს ამ მუხლების ღირებულების შესაფასებლად. ღირებულება არ შეიცავს იმ აქტივის ცვეთას, რომლის ტესტირებაც მიმდინარეობს, რადგან ის მზად არ არის გამიზნული დანიშნულებით გამოყენებისთვის. ბასს 16-ში ცვლილებით ასევე განმარტებულია, რომ აქტივის ტექნიკური და ფიზიკური შედეგების შეფასებისას საწარმო „ახორციელებს ტესტირებას, რათა დაადგინოს აქტივი სათანადოდ ფუნქციონირებს თუ არა“. აქტივის ფინანსური შედეგები შეუსაბამოა ამ შეფასებისთვის. ამგვარად, აქტივი შეიძლება ვარგისი იყოს ხელმძღვანელობის მიერ გამიზნული დანიშნულებით გამოყენებისთვის და მას ცვეთა ერიცხებოდეს მანამ, სანამ ის მიაღწევს საოპერაციო შედეგების დონეს, რომელსაც ხელმძღვანელობა მოელის.
- ბასს 37-ში ცვლილებით განმარტებულია „ხელშეკრულების შესრულების დანახარჯების“ მნიშვნელობა. ახსნილია, რომ ხელშეკრულების შესრულების პირდაპირი დანახარჯები მოიცავს ამ ხელშეკრულების შესრულების ნაზარდ დანახარჯებს; ასევე, მის შესრულებასთან დაკავშირებული სხვა დანახარჯების განაწილებას. ცვლილებაში განმარტებულია ასევე, რომ წამგებიანი ხელშეკრულებისთვის ცალკე ანარიცხის გაკეთებამდე საწარმო აღიარებს იმ აქტივების გაუფასურების ზარალს, რომლებიც გამოყენებულ იქნა ამ ხელშეკრულების შესრულებისთვის, ნაცვლად ამ ხელშეკრულებისთვის გამოყოფილი აქტივებისა.
- ფასს 3-ში ცვლილება შევიდა 2018 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებთან მიმართებით, რათა განისაზღვროს აქტივი ან ვალდებულება საწარმოთა გაერთიანებისას. ამ ცვლილებამდე ფასს 3 ეყრდნობოდა 2001 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებს. ამასთან, ფასს 3-ს ახალი გამონაკლისი დაემატა ვალდებულებებისა და პირობითი ვალდებულებებისთვის. გამონაკლისი გულისხმობს, რომ საწარმომ, რომელიც ფასს 3-ს იყენებს, ზოგიერთი სახის ვალდებულებებსა და პირობით ვალდებულებებთან მიმართებით უნდა გამოიყენოს ბასს 37 ან ფასიკ 21, ნაცვლად 2018 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებისა. ამ ახალი გამონაკლისის გარეშე საწარმო ისეთ ვალდებულებებს აღიარებდა საწარმოთა გაერთიანებაში, რომლებსაც ის არ აღიარებდა ბასს 37-ის შესაბამისად. ამგვარად,

ქეთევან ჭეიშვილი

საწარმოს შეძენისთანავე მოუწევდა მსგავსი ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა და შემოსულობის აღიარება, რომელიც ეკონომიკურ შემოსულობას არ წარმოადგენს. ამასთან, განმარტებულია, რომ შემქმნმა პირობითი აქტივები არ უნდა აღიაროს შეძენის თარიღით, როგორც ბასს 37-ში არის განმარტებული.

- ფასს 9-ში შეტანილი ცვლილება ეხება იმის განსაზღვრას, რომელიც საზღაური უნდა შევიდეს ფინანსური ვალდებულებების აღიარებისთვის ჩატარებულ 10%-ის ტესტში. ღირებულება ან საზღაური შეიძლება გადახდილ იქნეს მესამე მხარის ან გამსესხებლისთვის. ამ ცვლილების მიხედვით მესამე მხარისთვის გადახდილი ღირებულება ან საზღაური არ უნდა შევიდეს აღნიშნული 10%-ის ტესტში.
- ცვლილება შევიდა მე-13 საილუსტრაციო მაგალითში, რომელიც თან ერთვის ფასს 16-ს, რათა ამოღებულიყო საიჯარო ქონების გაუმჯობესებასთან დაკავშირებით მეიჯარის მიერ განხორციელებული გადახდების ილუსტრირება. ამ ცვლილების მიზნობა იჯარის სტიმულირების გადახდების აღრიცხვასთან დაკავშირებული გაურკვევლობის გამორიცხვა.
- ფასს 1-ით ნებადართულია გამონაკლისის გამოყენება, თუ შვილობილი საწარმო ძირითად საწარმოზე გვიან მიიღებს ფასს-ებს. შვილობილ საწარმოს შეუძლია თავისი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებით შეფასება, რაც აისახება ძირითადი საწარმოს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ძირითადი საწარმოს ფასს-ებზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე, თუ შესწორებები არ ყოფილა შეტანილი კონსოლიდირების პროცედურებისთვის და საწარმოთა იმ გაერთიანების ეფექტისთვის, რომლის ფარგლებში ძირითადმა საწარმომ შეიძინა შვილობილი საწარმო. ფასს 1-ში ცვლილება შევიდა, რათა საწარმოებს, რომლებმაც ფასს 1-ის აღნიშნული გამონაკლისით ისარგებლეს, შეძლებოდათ ასევე კუმულაციური გადაყვანის სხვაობების შეფასებინათ ძირითადი საწარმოს მიერ ანგარიშგებული თანხებით, ძირითადი საწარმოს ფასს-ებზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე. ფასს 1-ის აღნიშნული ცვლილება ვრცელდება ზემოაღნიშნულ კუმულაციურ გადაყვანის სხვაობებზე, რათა შემცირდეს პირველად შემომღებთა დანახარჯები. ეს ცვლილება ვრცელდება ასევე მეკავშირე საწარმოებსა და ერთობლივ საქმიანობებზე, რომლებიც ფასს 1-ის იგივე გამონაკლისით სარგებლობენ.
- ამოღებულ იქნა მოთხოვნა საწარმოების მიმართ, რომ რეალური ღირებულების ბასს 41-ის მიხედვით შეფასებისას გამოერიცხათ ფულადი ნაკადები დაბეგვრისთვის. ამ ცვლილების მიზანია სტანდარტის იმ მოთხოვნასთან შესაბამისობა, რომელიც გულისხმობს ფულადი ნაკადების დაბეგვრის შემდეგ საფუძველზე დისკონტირებას.

ცვლილებების გამოყენებას მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ჩეთვან ზეიწყაშვილი

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები

ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომელთა მიღება სავალდებულოა 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგომ პერიოდებში და რომლებიც კომპანიას მანამდე არ გამოუყენებია, არის შემდეგი:

გადავადებული გადასახადი, რომელიც დაკავშირებულია ერთი გარიგებიდან წარმოქმნილ აქტივებთან და ვალდებულებებთან- შესწორებები ბასს 12-სთვის (გამოცემულია 2021 წლის 7 მაისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 12-ში შეტანილი ცვლილებები განსაზღვრავს, თუ როგორ უნდა მოხდეს გადავადებული გადასახადის აღრიცხვა ისეთ ოპერაციებზე, როგორიცაა საიჯარო და ექსპლუატაციიდან ამოღების ვალდებულებები. განსაზღვრულ გარემოებებში, საწარმოები თავისუფლდებიან გადავადებული გადასახადის აღიარებისგან, როდესაც ისინი პირველად აღიარებენ აქტივებს ან ვალდებულებებს. მანამდე არსებობდა გაურკვევლობა იმის თაობაზე, ეხებოდა თუ არა შეღავათი ისეთ გარიგებებს, როგორიცაა საიჯარო მოვალეობები და ექსპლუატაციის გაუქმების ვალდებულებები - ოპერაციები, რომელთათვისაც აღიარებულია როგორც აქტივი, ისე ვალდებულება. ცვლილებების თანახმად, შეღავათი არ მოქმედებს და საწარმოები ვალდებული არიან აღიარონ გადავადებული გადასახადი ამ ოპერაციებზე. ცვლილებების თანახმად, კომპანიები ვალდებული არიან აღიარონ გადავადებული გადასახადი ოპერაციებზე, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას წარმოშობს დასაბეგრი და გამოქვითვადი დროებითი სხვაობების თანაბარ რაოდენობას. კომპანია ამჟამად აფასებს ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებად – ცვლილებები ბასს 1-ში 1 (გამოცემულია 2020 წლის 23 იანვარს, ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ამ მცირე მასშტაბის ცვლილებებით განმარტებულია, რომ ვალდებულებები კლასიფიცირდება მოკლევადიან ან გრძელვადიან ვალდებულებებად, რაც დამოკიდებულია იმ უფლებებზე, რომლებიც არსებობს საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულს. ვალდებულება გრძელვადიანია, როდესაც საწარმოს საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულს აქვს არსებითი უფლება, რომ ვალდებულების დაფარვა გადაავადოს სულ მცირე თორმეტი თვით. სახელმძღვანელო მითითებებით აღარ მოითხოვება, რომ მსგავსი უფლება იყოს უპირობო. ხელმძღვანელობის მოლოდინი იმის თაობაზე, საბოლოოდ გამოიყენებენ თუ არა ანგარიშსწორების გადავადების უფლებას, გავლენას არ ახდენს ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე. გადავადების უფლება არსებობს მხოლოდ მაშინ, როდესაც საწარმო ყველა შესაბამის პირობას აკმაყოფილებს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულება კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი ვალდებულება, თუ რომელიმე პირობა დაირღვევა საანგარიშგებო თარიღით ან მანამდე, თუნდაც ამ პირობაზე უარი მომდინარეობდეს გამსესხებლისგან, საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ. ამასთან, ცვლილებები მოიცავს იმ ვალის კლასიფიკაციის მოთხოვნების განმარტებას, რომელიც კომპანიამ შეიძლება დაფაროს მისი კაპიტალში კონვერტირებით. 'დაფარვა' განმარტებულია, როგორც ვალდებულების აღმოფხვრა ფულადი სახსრებით, სხვა რესურსებით, რომლებშიც ეკონომიკური სარგებელია განივთვებული, ან საწარმოს საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტებით. გამონაკლისი არსებობს კონვერტირებადი ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც შეიძლება კაპიტალში კონვერტირდეს, თუმცა მხოლოდ იმ ინსტრუმენტებისთვის, რომელთა კონვერსიის ოფციონი კლასიფიცირებულია წილობრივ ინსტრუმენტად, როგორც რთული ფინანსური ინსტრუმენტის ცალკე კომპონენტი. კომპანია ამჟამად აფასებს ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ბასს 8-ში შესწორებები: სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და მოქმედებს წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ). ბასს 8-ის დამატებითმა შესწორებამ განმარტა, თუ როგორ უნდა განასხვავონ კომპანიებმა სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებისაგან. კომპანია ამჟამად აფასებს ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ქეთევან ჭყავიშვილი

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

ბასს 1-ში და ფასს-ის პრაქტიკულ დებულება 2-ში განხორციელებული ცვლილებები: სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 1-ში შეტანილია ცვლილებები, რათა კომპანიებს მოეთხოვოთ განმარტონ თავიანთი არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია და არა მათი მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა. შესწორებით გათვალისწინებული იქნა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის განსაზღვრება. შესწორებით ასევე განმარტეს, რომ სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია, სავარაუდოდ, არსებითი იქნება, თუ მის გარეშე, ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს არ შეეძლებათ გაეცნონ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ სხვა არსებით ინფორმაციას. შესწორებამ წარმოადგინა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის საილუსტრაციო მაგალითები, რომლებიც, სავარაუდოდ, არსებითად ჩაითვლება საწარმოს ფინანსური ანგარიშგებისათვის.

გარდა ამისა, ბასს 1-ში შესწორებით დაზუსტდა, რომ არაარსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება საჭირო არ არის. ამასთან, თუ იგი გამჟღავნდა, ეს არ უნდა ფარავდეს არსებით ინფორმაციას სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ. ამ შესწორების მხარდასაჭერად, ფასს - ის პრაქტიკული დებულება 2, „არსებითობის განსჯის განხორციელება“ ასევე შეიცვალა, რათა უზრუნველყოფილი ყოფილიყო სახელმძღვანელო მითითებები, თუ როგორ უნდა გამოყენებულიყო არსებითობის კონცეფცია სააღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნებისას. კომპანია ამჟამად აფასებს ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს 17- „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“-(გამოცემულია 2017 წლის 18 მაისს, ძალაში შედის 2021 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ფასს 17-ით ჩანაცვლდა ფასს 4, რომელიც კომპანიებს აძლევდა თავისუფლებას, რათა გაეგრძელებინათ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება, არსებული პრაქტიკის მიხედვით. შედეგად, ინვესტორებისათვის რთული იყო სხვაგვარად მსგავსი სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური საქმიანობის შედეგების შედარება. ფასს 17 არის ერთ პრინციპზე დაფუძნებული სტანდარტი ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვისათვის, მათ შორის მზღვეველის მიერ ფლობილი გადაზღვევის ხელშეკრულებებისათვის. სტანდარტით მოითხოვება სადაზღვევო ხელშეკრულების ჯგუფების აღიარება და აღრიცხვა: (i) სამომავლო ფულადი ნაკადების რისკის გათვალისწინებით კორექტირებული დისკონტირებული ღირებულებით (სრული ფულადი ნაკადები), რომლებიც მოიცავს ყველა არსებულ ინფორმაციას, სრული ფულადი ნაკადების შესახებ, ბაზარზე დაკვირვებად ინფორმაციასთან თანმიმდევრული გზით; მიმატებული (თუ ეს ღირებულება ვალდებულებაა) ან გამოკლებული (თუ ეს ღირებულება აქტივია); (ii) თანხა, რომელიც წარმოადგენს გამოუმუშავებელ მოგებას ამ კომპანიას ხელშეკრულებებში (სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა). მზღვეველები აღიარებენ სადაზღვევო ხელშეკრულებების კომპანიიდან მიღებულ მოგებას იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც ისინი უზრუნველყოფენ დაზღვევას, აღებული რისკისგან გათავისუფლებამდე. თუ ხელშეკრულების მოცემული კომპანია ზარალიანი გახდება, საწარმო ზარალს მაშინვე აღიარებს. კომპანია ამჟამად აფასებს ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

შესწორებები ფასს 17-სთვის და შესწორება ფასს 4-სთვის (გამოცემულია 2020 წლის 25 ივნისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდეგ წლიური პერიოდებისთვის). შესწორებები მოიცავს მთელ რიგ განმარტებებს ფასს 17-ის დანერგვის გასაადვილებლად, ამარტივებს სტანდარტისა და გადასვლის მოთხოვნების ნაწილს. შესწორებები ეხება ფასს 17-ის 8 სფეროს და ისინი არაა გამიზნული სტანდარტის ფუნდამენტური პრინციპების შესაცვლელად. განხორციელებულია მომდევნო შესწორებები ფასს 17-სთვის:

ქეთევან ჭყავიშვილი

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

- ძალაში შესვლის თარიღი: ფასს 17-ის ძალაში შესვლის თარიღი (ცვლილებების ჩათვლით) გადავადებულია ორი წლით, იმ ყოველწლიური საანგარიშო პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ; და ფასს 4-ში ფასს 9-ის გამოყენების დროებითი გათავისუფლების ვადის გასვლის თარიღი ასევე გადავადებულია წლიური საანგარიშო პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ.
- დაზღვევის შეძენისთვის ფულადი ნაკადების მოსალოდნელი ანაზღაურება: საწარმოს მოეთხოვება შესყიდვის ხარჯების ნაწილის გამოყოფა ხელშეკრულების მოსალოდნელ განახლებასთან დაკავშირებით და ამ ხარჯების, როგორც აქტივის, აღიარება, სანამ საწარმო არ აღიარებს ხელშეკრულების განახლებას. საწარმოებს მოეთხოვებათ შეაფასონ აქტივის ამოღებადობა ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის და ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში წარადგინონ აქტივის შესახებ კონკრეტული ინფორმაცია.
- სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა, რომელიც მიკუთვნებადია საინვესტიციო მომსახურებებზე: დაფარვის ერთეულები უნდა განისაზღვროს, როგორც სარგებლის რაოდენობის გათვალისწინებით, ასევე დაზღვევის დაფარვისა და საინვესტიციო მომსახურების სავარაუდო პერიოდის გათვალისწინებით, ცვალებადი საზღაურის მიდგომის საფუძველზე სხვა ხელშეკრულებებისა და „ინვესტიციის დაბრუნების მომსახურების“ ზოგადი მოდელის მიხედვით. საინვესტიციო საქმიანობასთან დაკავშირებული ხარჯები უნდა შედიოდეს სადაზღვევო ხელშეკრულების ფარგლებში იქამდე, სანამ საწარმო ახორციელებს ისეთ საქმიანობას, რომელიც პოლისის მფლობელისთვის, დაზღვევის დაფარვიდან გამომდინარე, გაზრდის მის სარგებელს.
- ხელახალი დაზღვევის გაფორმებული ხელშეკრულებები - ზარალის ანაზღაურება: როდესაც საწარმო აღიარებს ზარალს ძირითადი სადაზღვევო ხელშეკრულებების პირველად აღიარების ან ჯგუფისთვის წამგებიანი საბაზისო სადაზღვევო ხელშეკრულებების დამატების შედეგად, საწარმო უნდა დააკორექტიროს დაკავშირებული ხელშეკრულებების ჯგუფის მომსახურების მარჟა. ანაზღაურებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებებისა და აღიარებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებების შემოსულობა. ჩატარებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებიდან მიღებული ზარალის ოდენობა განისაზღვრება ძირითად სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე აღიარებული ზარალის და სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე მოთხოვნების პროცენტული მაჩვენებლის გამრავლებით, რომელთა ანაზღაურებას საწარმო მოელის ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებიდან. ეს მოთხოვნა ვრცელდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულება აღიარებულია ძირითად სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე ზარალის აღიარებამდე ან ამავე დროს.
- სხვა შესწორებები: სხვა შესწორებები მოიცავს ზოგიერთი საკრედიტო ბარათის (ან მსგავსის) ხელშეკრულებების და ზოგიერთი სასესხო ხელშეკრულებების სფეროს გამორიცხვას; სადაზღვევო ხელშეკრულების აქტივებისა და ვალდებულებების წარდგენას ჯგუფების ნაცვლად პორტფელში; ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. რისკის შემცირების შესაძლებლობის გამოყენებას იმ ფინანსური რისკების შერბილებისას, რომელიც იყენებს არსებულ ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებებს და არაწარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით; ბუღალტრული პოლიტიკის არჩევანს წინა შუალედურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ფასს 17-ის გამოყენებისას გაკეთებული შეფასებების შესაცვლელად; საშემოსავლო გადასახადის გადახდებისა და ქვითრების ჩართვას, რომლებიც დაზღვევის მფლობელს კონკრეტულად ეკისრება სადაზღვევო ხელშეკრულების პირობებით, დაკვეთის შესრულების ფულად ნაკადებში, შერჩეული გარდამავალი შედგავთები და სხვა მცირე შესწორებები.

ჩიოკა ბუაძე

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

გადასვლის ოფციონი მზღვეველებისთვის, რომლებიც იყენებენ ფასს 17-ს – ცვლილებები ფასს 17-ში (გამოცემულია 2021 წლის 9 დეკემბერს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ფასს 17-ის გადასვლის მოთხოვნებში შესწორება მზღვეველებს აძლევს ოფციონს, რომელიც მიზნად ისახავს გააუმჯობესოს ინვესტორებისთვის ინფორმაციის სარგებლიანობა ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენების შესახებ. ცვლილება ეხება მზღვეველების გადასვლას მხოლოდ ფასს 17-ზე და არ მოქმედებს ფასს 17-ის სხვა მოთხოვნებზე. ფასს 17-ისა და ფასს 9-ის გადასვლის მოთხოვნები გამოიყენება სხვადასხვა თარიღზე და გამოიწვევს შემდეგ ერთჯერად კლასიფიკაციის განსხვავებებს ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას წარმოდგენილ შედარებით ინფორმაციაში: მიმდინარე ღირებულებით შეფასებულ სადაზღვევო ხელშეკრულების ვალდებულებებსა და ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ნებისმიერ ფინანსურ აქტივს შორის აღრიცხვის შეუსაბამობას; და თუ საწარმო ირჩევს ფასს 9-ისთვის შედარებითი ინფორმაციის გადაანგარიშებას, კლასიფიკაციის განსხვავებები შესადარის პერიოდში აღიარება შეწყვეტილ ფინანსურ აქტივებს (რომლებზეც ფასს 9 არ გამოიყენება) და სხვა ფინანსურ აქტივებს შორის (რომლებზეც ფასს 9 გამოიყენება). ცვლილება დაეხმარება მზღვეველებს თავიდან აიცილონ ეს დროებითი ბუღალტრული შეუსაბამოებები და, შესაბამისად, გააუმჯობესონ შესადარისი ინფორმაციის სარგებლიანობა ინვესტორებისთვის. ის ამას ახორციელებს მზღვეველებისთვის ფინანსური აქტივების შესახებ შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის შესაძლებლობის მინიჭებით. ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას, ერთეულებს, შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, მიეცემათ უფლება, გამოიყენონ კლასიფიკაციის გადაფარვა ფინანსურ აქტივზე, რომლის შესახებაც საწარმო არ განაახლებს ფასს 9-ის შედარებით ინფორმაციას. ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას, საწარმოებს, შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, მიეცემათ უფლება, გამოიყენონ კლასიფიკაციის გადაფარვა ფინანსურ აქტივზე, რომლისთვისაც საწარმო არ განაახლებს ფასს 9-ის შესადარისი ინფორმაციას. გადასვლის ოფციონი ხელმისაწვდომი იქნება ყოველი ინსტრუმენტისთვის ცალ-ცალკე; საწარმოს მიეცემა უფლება, წარმოადგინოს შესადარისი ინფორმაცია, თითქოს ფასს 9-ის კლასიფიკაციისა და შეფასების მოთხოვნები ამ ფინანსურ აქტივზე გამოყენებული იყო, მაგრამ არ საწარმოს მოეთხოვება, გამოიყენოს ფასს 9-ის გაუფასურების მოთხოვნები; და საწარმოს, რომელიც იყენებს ფინანსურ აქტივზე კლასიფიკაციის გადაფარვას, მოეთხოვება გამოიყენოს გონივრული და დასაბუთებული ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომია გადასვლის თარიღისთვის, რათა დადგინდეს, თუ როგორ მოელის საწარმო, ამ ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციას, ფასს 9-ის გამოყენებით. კომპანია ამჟამად აფასებს ფასს 17-ის და მასთან დაკავშირებული ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

შესწორებები ფასს 16-ში: იჯარა: იჯარის ვალდებულება გაყიდვასა და უკუიჯარაში (გამოცემულია 2022 წლის 22 სექტემბერს და ძალაშია 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). შესწორებები ეხება გაყიდვისა და უკუიჯარის ოპერაციებს, რომლებიც აკმაყოფილებს ფასს 15-ის მოთხოვნებს გაყიდვის სახით აღრიცხვის შესახებ. ცვლილებები მოითხოვს, რომ გამყიდველმა-მოიჯარემ შემდგომში შეაფასოს ვალდებულებები, რომლებიც წარმოიქმნება გარიგებიდან და ისე, რომ არ აღიაროს რაიმე სახის შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც დაკავშირებულია მის მიერ შენარჩუნებულ გამოყენების უფლებასთან. ეს ნიშნავს ასეთი შემოსულობის გადავადებას მაშინაც კი, თუ არსებობს ვალდებულება განხორციელდეს ცვლადი გადახდები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსსა თუ განაკვეთზე. კომპანია ამჟამად აფასებს ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

თუ ზემოთ სხვაგვარად არ არის მითითებული, მოსალოდნელი არ არის, რომ ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენენ კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ჩეკო ბუიოშვილი

7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ზოგადად, მხარეები დაკავშირებულად მიიჩნევა, როდესაც ისინი ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს შეუძლია მეორე მხარის გაკონტროლება, ან შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა მეორე მხარეზე ფინანსური ან საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებისას. თითოეული დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება უნდა გამახვილდეს ურთიერთობის შინაარსზე და არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმაზე. დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	ურთიერთობა	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
დაკავშირებული მხარეებისგან		1,170	8,322
- Philip Morris Products SA	EUCC*	1,170	8,322
დაკავშირებული მხარეების მიმართ		39,799	37,832
- Philip Morris Ukraine PrJSC	EUCC*	-	32,440
- Philip Morris Products SA	EUCC*	39,140	4,439
- Philip Morris Services SA	EUCC*	258	362
- Philip Morris International IT Service Center Sarl	EUCC*	104	361
- Philip Morris International Service Center Europesp. ZOO	EUCC*	276	154
- Philip Morris International Management SA	EUCC*	21	76

ტრანზაქციები, შემოსავალი და დანახარჯები დაკავშირებულ მხარეებთან იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	ურთიერთობა	2022	2021
მარაგების შეძენა		137,343	162,474
- Philip Morris Ukraine PrJSC	EUCC*	15,434	138,067
- Philip Morris Products SA	EUCC*	121,909	24,407
ხელმძღვანელობის საფასური		3,092	3,263
- Philip Morris Services SA	EUCC*	3,092	3,263
საკონსულტაციო დანახარჯები		5,142	3,450
- Philip Morris International IT Service Center Sarl	EUCC*	2,311	2,163
- Philip Morris International Management SA	EUCC*	1,785	1,098
- Philip Morris International Service Center Europesp. ZOO	EUCC*	1,046	189

* EUCC- საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები

ხელმძღვანელობის საფასური. ხელმძღვანელობის საფასური მოიცავს კომპენსაციას ექსპატრიანტი ხელმძღვანელი პირების (გენერალური მენეჯერი და შემდეგი დეპარტამენტების ხელმძღვანელები: ფინანსები და ადმინისტრაცია, მარკეტინგი, გაყიდვები) მიერ გაწეული მომსახურებისთვის სრულ განაკვეთზე აღმასრულებელი მენეჯმენტის პოზიციაზე, რომელიც შედგება საბაზისო ხელფასისგან, პრემიისა და სხვა სარგებლისაგან.

მთავარი ხელმძღვანელი პირების კომპენსაცია. მთავარი ხელმძღვანელი პირები მოიცავს ფინანსების, კომერციული დაგეგმვის, მარკეტინგის, საგარეო საქმეთა, P&C კავკასიისა და მოლდოვის მენეჯერებს და PMO-ს ლიდერებს. მთავარი ხელმძღვანელი პირებისთვის გადახდილი კომპენსაცია მათ მიერ გაწეული მომსახურებისთვის სრულ განაკვეთზე აღმასრულებელი მენეჯმენტის პოზიციაზე შედგება საბაზისო ხელფასის, პრემიისა და სხვა სარგებელისგან.

სულ კომპენსაციამ, რომელიც მოგებისა და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაშია ასახული, შეადგინა 1,275 ათასი ლარი 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის (2021: 690 ათასი ლარი). 2022 წლის 31 დეკემბერს, მთავარი ხელმძღვანელი პირებისთვის გადახდილი კომპენსაციები და სარგებელი იყო 132 ათასი ლარი (2021: 98 ათასი ლარი).

ქეთევან ჭყავიძე

საქართველოს მთავრობის განკარგულებაში არსებული სახელმწიფო ქონების მფლობელობის განმარტებითი შენიშვნები - 2022 წლის 31 დეკემბერი

8 ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებების მოძრაობა იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	IT აღჭურვილობა	აგრო- მოზილები	ავეჯი და მოწყობი- ლობა	საოჯგრო ქონების გაუმჯობესება	დაუმთავრებელი შენებლობა/ დაუმონტაჟებული მოწყობილობები	სხვა	სულ ბირთიადი საშუალებები	არამატერიალუ- რი აქტივები	სულ
ღირებულება 2020 წლის 1 იანვარს	543	2,122	1,275	1,779	1,120	1,148	7,987	1,623	9,610
დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია	(422)	(1,477)	(280)	(458)	-	(213)	(2,850)	(42)	(2,892)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იან.	121	645	995	1,321	1,120	935	5,137	1,581	6,718
დამატებები	63	402	138	-	-	506	1,109	-	1,109
ტრანსფერები	-	-	68	-	(68)	-	-	-	-
გასვლები (ღირებულება)	(10)	(442)	(35)	-	-	(14)	(501)	-	(501)
გასვლები (დაგროვილი ცვეთა)	7	421	26	-	-	14	468	-	468
ცვეთის / ამორტიზაციის დარიცხვა	(82)	(319)	(269)	(672)	-	(640)	(1,982)	(529)	(2,511)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბერს	99	707	923	649	1,052	801	4,231	1,052	5,283
ღირებულება 2021 წლის 1 იანვარს	596	2,082	1,446	1,779	1,052	1,640	8,595	1,623	10,218
დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია	(497)	(1,375)	(523)	(1,130)	-	(839)	(4,364)	(571)	(4,935)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბერს	99	707	923	649	1,052	801	4,231	1,052	5,283
დამატებები	-	-	-	-	816	-	816	-	816
ტრანსფერები	69	1,220	-	-	(1,310)	21	-	-	-
გასვლები (ღირებულება)	(4)	(521)	(5)	(93)	-	(9)	(632)	-	(632)
გასვლები (დაგროვილი ცვეთა)	4	521	4	93	-	6	628	-	628
ცვეთის / ამორტიზაციის დარიცხვა	(73)	(379)	(234)	(503)	-	(688)	(1,877)	(530)	(2,407)
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბერს	95	1,548	688	146	558	131	3,166	522	3,688
ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბერს	661	2,781	1,441	1,686	558	1,653	8,780	1,623	10,403
დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია	(566)	(1,233)	(753)	(1,540)	-	(1,522)	(5,614)	(1,101)	(6,715)
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბერს	95	1,548	688	146	558	131	3,166	522	3,688

ქეთევან ჯეიშაძე

8 ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

დაუმთავრებელი მშენებლობა და დაუმონტაჟებული აღჭურვილობა მოიცავს მონაცემთა დამუშავებას, მარკეტინგის სტენდებს და დაკავშირებულ აღჭურვილობას, რომელიც რეკლასიფიცირდება საინფორმაციო ტექნოლოგიების აღჭურვილობისა და სხვა აქტივების კატეგორიაში.

კომპანიას გააჩნდა 3,024 ათასი ლარის ოდენობის სრულად გაცემითი აქტივები 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2021: 1,166 ათასი ლარის).

9 მარაგები

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
გადასაყიდი საქონელი	105,180	96,378
სხვა მარაგები	1,969	2,549
საქონელი ტრანზიტში	962	-
სულ მარაგები	108,111	98,927

აქციზის გადასახადი შეადგენდა 1,7 ლარს სიგარეტის კოლოფზე, ამას მიმატებული ადვალორემული განაკვეთი დეკლარირებული საცალო გაყიდვების ფასის (RSP) 30% (2021: 1.7 ლარი/კოლოფზე, ადვალორემი დეკლარირებული RSP-ის 30%).

10 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნები	23,838	19,911
მოთხოვნები დაკავშირებული მხარეებისგან	1,170	8,322
სხვა მოთხოვნები	57	64
შემცირებული გაუფასურების ზარალის ანარიცხით	-	-
სულ სავაჭრო მოთხოვნები, ნეტო	25,065	28,297
გადახდილი ავანსები	189	137
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	25,254	28,434

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სავაჭრო მოთხოვნა 23,838 ათასი (2021: 19,911 ათასი ლარი) ლარის ოდენობით მხოლოდ ერთ მომხმარებელს - შპს GDI -ს ეკუთვნის.

მოთხოვნები დაკავშირებული მხარეებისგან წარმოადგენს თანხას მშობელი საწარმოსგან Philip Morris Products S.A. თანხა წარმოადგენს დაზიანებულ აქციზურ მარკებზე გაწეული ხარჯების ანაზღაურებას. თანხა PMG-ს გადმოურიცხა Philip Morris Products S.A.-მ 2023 წლის მარტში. გაწეული ხარჯები და ანაზღაურებული თანხები დაყვანილია ნეტომდე.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სავაჭრო მოთხოვნები უზრუნველყოფილ იქნა უპირობო საბანკო გარანტიით, რომელიც კომპანიის სასარგებლოდ გაცემული და დადასტურებული იყო სს „თიბისი ბანკის“ მიერ (2021 წ. 31 დეკემბერი: სს „თიბისი ბანკი“).

ფილიპ მორის

10 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

კომპანია იყენებს ფასს-9 გამარტივებულ მიდგომას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად, რომელიც იყენებს სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი ზარალის ანარიცხს ყველა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისთვის.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები შეფასდა ინდივიდუალურად.

ისტორიული საკრედიტო ზარალის განაკვეთები დაკორექტირებულია იმის ასახვად, მიმდინარე და პროგნოზირებად ინფორმაციას მაკროეკონომიკური ფაქტორების შესახებ აქვს თუ არა გავლენა კლიენტების მოთხოვნების დარეგულირების უნარზე. კომპანიამ გამოავლინა, რომ მშპ და უმუშევრობის კოეფიციენტი იმ ქვეყნებში, სადაც ის ჰყიდის მის პროდუქციას და მომსახურებას, ყველაზე რელევანტური ფაქტორებია და შესაბამისად აკორექტირებს ისტორიული ზარალის განაკვეთებს, ამ ფაქტორებში მოსალოდნელ ცვლილებებზე დაყრდნობით.

საკრედიტო ზარალის ანარიცხი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისთვის განსაზღვრულია ქვემოთ მოცემული ანარიცხის მატრიცის მიხედვით. ანარიცხის მატრიცა ეფუძნება აქტივის ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობას, რომლებიც დაკორექტირებული მშპ-ს და აშშ დოლარის/ლარის გაცვლითი კურსების მოლოდინებისთვის.

	2022 წლის 31 დეკემბერი				2021 წლის 31 დეკემბერი			
	ზარალის განაკვეთი	მოთხოვნის საბალანსო ღირებულება	სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	წმინდა საბალანსო ღირებულება	ზარალის განაკვეთი	მოთხოვნის საბალანსო ღირებულება	სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	წმინდა საბალანსო ღირებულება
ათასი ლარი								
სავაჭრო მოთხოვნები								
- მოკლევადიანი დაკავშირებული მხარეებისგან მისაღები მოთხოვნები	0%	23,838	-	23,838	0%	19,911	-	19,911
- მოკლევადიანი	0%	1,170	-	1,170	0%	8,322	-	8,322
სხვა მოთხოვნები								
- მოკლევადიანი	0%	57	-	57	0%	64	-	64
სულ	-	25,065	-	25,065	-	28,297	-	28,297

ქეთევან ჭყავიშვილი

11 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
მიმდინარე ანგარიშები ბანკში	298	23
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	298	23

ფულადი სახსრები ბანკში წარმოადგენს ადგილობრივი ბანკის, სს საქართველოს ბანკის (BB-რეიტინგის მქონე) და სს თიბისი ბანკის (BB-რეიტინგის მქონე) პროცენტთან მიმდინარე ანგარიშებს, რომლებიც არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებულია. მიმდინარე ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტები 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის იყო 40 ათასი ლარი (2021: 3 ათასი ლარი).

12 საწესდებო კაპიტალი

კომპანიის კაპიტალი შედგება საწესდებო კაპიტალისგან 550 ათასი ლარის ოდენობით და დამატებით გადახდილი კაპიტალისგან 2 ათასი ლარის ოდენობით. 2022 წლის განმავლობაში კომპანიის მიერ დივიდენდები არ გამოცხადებულა და არ ყოფილა გადახდილი. (2021: ნული)

13 ნასესხები სახსრები

2022 წლის 31 დეკემბერს, კომპანიის მიერ ნასესხები სახსრები სულ წარმოადგენდა ლარში დენომინირებულ ორ რევოლვირებად საკრედიტო ხაზს სს „თიბისი ბანკში“ (2021 წლის 31 დეკემბერი: სს „თიბისი ბანკი“) წლიური საპროცენტო განაკვეთით 14,5% (2021 წლის 31 დეკემბერი: 11% და 11,85%).

შეთანხმებულ პირობებთან შესაბამისობისთვის იხილეთ შენიშვნა 22.

ქეთევან ზეიწყაშვილი

14 ფინანსური საქმიანობიდან წარმოქმნილი ვალდებულებების შეჯერება

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს ფინანსური საქმიანობიდან წარმოქმნილი ვალდებულებების ანალიზს და კომპანიის ფინანსური საქმიანობიდან წარმოქმნილ ვალდებულებებს ყოველი წარდგენილი პერიოდისთვის. ამ ვალდებულებების მუხლები ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში წარმოდგენილია, როგორც ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან:

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წელი			2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წელი		
	ნასესხები სახსრები	იჯარის ვალდებულებები	სულ	ნასესხები სახსრები	იჯარის ვალდებულებები	სულ
ვალდებულებები ფინანსური საქმიანობიდან 1 იანვრის მდგომარეობით	78,473	1,725	80,198	51,182	2,083	53,265
ფულადი ნაკადები						
სესხის შემცირება	520,684	-	520,684	490,311	-	490,311
სესხის შემცირება	(527,720)	(901)	(528,621)	(463,359)	(1,094)	(464,453)
ძირი თანხის დაფარვა	(3,242)	(71)	(3,313)	(2,245)	(160)	(2,405)
არაფულადი ცვლილებები						
პროცენტის დარიცხვა	3,249	79	3,328	2,584	160	2,744
ახალი იჯარები	-	126	126	-	842	842
სავალუტო კორექტირებები	-	(233)	(233)	-	(106)	(106)
ვალდებულებები ფინანსური საქმიანობიდან 31 დეკემბერს	71,444	725	72,169	78,473	1,725	80,198

15 სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ (შენიშვნა 7)	39,799	37,832
სავაჭრო ვალდებულებები	4,317	4,173
დარიცხული ხელმძღვანელობის ხარჯები (შენიშვნა 7)	2,173	1,545
სხვა დარიცხული ვალდებულებები	4,087	3,494
სულ ფინანსური ვალდებულებები სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში	50,376	47,044
სახელფასო ვალდებულებები	720	471
სულ სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	51,096	47,515

ჩიკო ბეიუშვილი

16 ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ათასი ლარი	2022	2021
ამონაგები სიგარეტის რეალიზაციიდან	492,840	518,976
ამონაგები გასახურებელი თამბაქოს რეალიზაციიდან	90,121	73,045
სულ ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	582,961	592,021

მთლიანი ამონაგები 582,961 ათასი ლარის ოდენობით სრულად გამომუშავებულია შპს GDI-სგან (2021: 592,021 ათასი ლარი).

კომპანია აწარმოებს ამონაგებს საქონელის გადაცემის დროს, დროის გარკვეულ მომენტში ერთადერთ გეოგრაფიულ ლოკაციაზე.

ქეთევან ჭეიშყაძე

17 რეალიზაციის თვითღირებულება

ათასი ლარი	2022	2021
რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება-სიგარეტი	455,023	492,029
რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება-გასახურებელი თამბაქო	79,980	67,886
სულ რეალიზაციის თვითღირებულება	535,003	559,915

18 საერთო და ადმინისტრაციული დანახარჯები

ათასი ლარი	2022	2021
საკონსულტაციო ხარჯები	(7,273)	(4,929)
სახელფასო ხარჯები	(5,345)	(4,491)
ხელმძღვანელობის ხარჯები	(3,718)	(4,149)
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯები	(3,380)	(3,502)
თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	(1,492)	(1,300)
თანამშრომელთა ბონუსები	(413)	(139)
ოფისის ხარჯები	(330)	(264)
უსაფრთხოების ხარჯები	(290)	(212)
სამივლინებო ხარჯები	(272)	(83)
საწვავის ხარჯები	(238)	(119)
კომუნიკაციის ხარჯები	(131)	(111)
დაზღვევის ხარჯები	(124)	(151)
სარემონტო და მოვლა-შენახვის დანახარჯები	(116)	(151)
მოგების გადასახადის გარდა გადასახდელი გადასახადები	(37)	(47)
ტრენინგები თანამშრომლებისთვის	(9)	(5)
სულ საერთო და ადმინისტრაციული დანახარჯები	(23,168)	(19,653)

საკონსულტაციო დანახარჯები 77 ათასი ლარის ოდენობით (2021: 70 ათასი) მოიცავს აუდიტისა და სხვა პროფესიონალური მომსახურების საფასურს, რომელიც გაწეული იქნა აუდიტორის/აუდიტორული ფირმის მიერ, როგორც ეს განსაზღვრულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით.

19 მარკეტინგის დანახარჯები

ათასი ლარი	2022	2021
სავაჭრო მარკეტინგის დანახარჯები	(8,156)	(3,132)
მარკეტინგის მარაგების დანახარჯები	(7,938)	(3,305)
პროდუქტის დიზაინის დანახარჯები	(319)	(151)
ბაზრის კვლევების დანახარჯები	(279)	(172)
სულ მარკეტინგის დანახარჯები	(16,692)	(6,760)

ქეთევან ჭყავიშვილი

20 სხვა შემოსულობა/(ზარალი), ნეტო

ათასი ლარი	2022	2021
უცხოური ვალუტის გაცვლის შემოსულობა/ (ზარალი), ნეტო	4,714	1,609
სხვა საოპერაციო შემოსულობა/(ზარალი), ნეტო	(455)	(750)
საბანკო მომსახურების საფასური და ხარჯები	(89)	(56)
ჯარიმები/საურავები	(8)	(13)
სხვა	(481)	-
სულ, სხვა შემოსულობა/(ზარალი), ნეტო	3,681	790

21 ფინანსური ხარჯები, ნეტო

ათასი ლარი	2022	2021
ბანკისგან წასესხები სახსრების საპროცენტო ხარჯები	(3,249)	(2,584)
საპროცენტო ხარჯი იჯარის ვალდებულებაზე	(79)	(160)
საპროცენტო შემოსავალი მიმდინარე ანგარიშებზე	40	3
ფინანსური ხარჯები, ნეტო	(3,288)	(2,741)

22 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები

საგადასახადო კანონმდებლობა. საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და მას ახასიათებს ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განაცხადები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ხშირად გაურკვეველია, ურთიერთსაწინააღმდეგოა და მრავალგვარ ინტერპრეტაციას ექვემდებარება. გადასახადები სხვადასხვა ორგანოების მიერ განხილვას და გამოძიებას ექვემდებარება, რომლებსაც აქვთ მკაცრი ჯარიმების და საპროცენტო ხარჯების დაწესების ძალაუფლება.

საგადასახადო წელი ღიაა საგადასახადო ორგანოების მიერ შესამოწმებლად სამი კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, შესაძლებელია აღნიშნული პერიოდი გაიზარდოს.

ხელმძღვანელობა თვლის, რომ მან ადეკვატურად უზრუნველყო საგადასახადო ვალდებულებები, შესაბამისი კანონმდებლობის განმარტება სათანადოა და კომპანიის საგადასახადო პოზიციები შენარჩუნდება.

საქართველოს სატრანსფერო ფასწარმოქმნის კანონმდებლობა ზოგადად შეესაბამება საერთაშორისო სატრანსფერო ფასწარმოქმნის პრინციპებს, რომელიც შემუშავებულია ეკონომიკური განვითარებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაციის (OECD) მიერ, თუმცა მას გააჩნია სპეციფიური თვისებები. ეს კანონმდებლობა განაპირობებს დამატებითი საგადასახადო შეფასების შესაძლებლობას კონტროლირებული ოპერაციებისათვის (ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებს შორის და გარკვეული ოპერაციები დაუკავშირებელ მხარეებთან), თუ მსგავსი ოპერაციები არ ხორციელდება „გაშლილი ხელის მანძილის“ საფუძველზე. ხელმძღვანელობამ დანერგა შიდა კონტროლი, რათა შესაბამისობაში იყოს სატრანსფერო ფასწარმოქმნის კანონმდებლობასთან.

ქეთევან ჭეიშვილი

22 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

კონტროლირებული ოპერაციებიდან წარმოქმნილი საგადასახადო ვალდებულებები განისაზღვრება, მათი ფაქტობრივი გარიგების ფასების საფუძველზე. შესაძლებელია სატრანსფერო ფასების წესების ინტერპრეტაციების განვითარებით მსგავსი სატრანსფერო ფასების გამოწვევის წინაშე დაყენება. ნებისმიერი მსგავსი გამოწვევის გავლენის საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია; ხელმძღვანელობას მიაჩნია რომ კომპანიას არ გააჩნია სატრანსფერო ფასწარმოქმნის რისკი დასრულებული პერიოდისთვის (2021 : არცერთი) და გეგმავს შეინარჩუნოს კომპანიის სატრანსფერო ფასწარმოქმნის პოზიციები..

გარემოსდაცვითი საკითხები. საქართველოში გარემოსდაცვითი რეგულირების აღსრულება ვითარდება და მთავრობის უფლებამოსილება აღსრულებაზე მუდმივად გადაისინჯება. კომპანია პერიოდულად ახორციელებს თავისი მოვალეობების შეფასებას გარემოსდაცვითი რეგულირების ფარგლებში. მოვალეობების განსაზღვრისთანავე ხდება მათი აღიარება. პოტენციური ვალდებულებების, რომლებიც შეიძლება წარმოიქმნან არსებული რეგულირების, სამოქალაქო საქმეზე სასამართლო პროცესის ან კანონმდებლობის ცვლილების შედეგად, შეფასება შეუძლებელია, მაგრამ შეიძლება არსებითი იყოს. არსებულ აღსრულების პირობებში და არსებული კანონმდებლობის გათვალისწინებით ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ არ არსებობს რაიმე მნიშვნელოვანი ვალდებულებები გარემოზე ზიანის მიყენებისათვის.

შესაბამისობა შეთანხმებულ პირობებთან. კომპანიამ უნდა შეასრულოს გარკვეული შეთანხმებული ფინანსური პირობები, რომლებიც, ძირითადად, დაკავშირებულია მის მიერ ნასესხებ სახსრებთან. 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანია არ იყო შესაბამისობაში შეთანხმებულ პირობებთან (შეთანხმებულ პირობებთან შეუსაბამობას ადგილი ჰქონდა 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით). ასეთი შეთანხმებული პირობების შეუსრულებლობამ შეიძლება შედეგად გამოიწვიოს ბანკისგან უარი კომპანიის კრედიტის შემდგომი გაცემის მოთხოვნაზე და ასევე, ბანკმა შესაძლოა მოითხოვოს კომპანიისგან კრედიტის სრულად გადახდა დარიცხულ პროცენტებთან და ჯარიმებთან ერთად (ასეთის არსებობის შემთხვევაში).

კომპანიამ ბანკისგან მოიპოვა უარის წერილი, მას არ უსარგებლია თავისი უფლებებით და არ ჰქონია მოთხოვნა კრედიტის თანხის დაუყოვნებლივ გადახდაზე, ამგვარად, კომპანიის ნასესხები სახსრები კლასიფიცირდება მათი სახელშეკრულებო დაფარვის ვადის მიხედვით. იხილეთ შენიშვნა 27.

კლიმატის ცვლილების გათვალისწინება. კომპანიის ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა გლობალური ინფორმირებულობა და საზრუნავი კლიმატის ცვლილების პოტენციური გავლენის შესახებ. ამჟამად, ამ საკითხს მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია ფინანსურ ანგარიშგებაზე და კომპანიის საქმიანობასა და ბიზნეს გეგმებზე სამომავლო ზემოქმედების პროგნოზირება რთულია. ხელმძღვანელობა აგრძელებს მონიტორინგს ამ სფეროში განვითარებულ მოვლენებზე და საჭიროებისამებრ უპასუხებს კომპანიის სიცოცხლისუნარიანობის უზრუნველსაყოფად და მიიღებს ყველა სამთავრობო ინსტრუქციას, თუ და როდესაც ის გაიცემა იმ ბაზრებზე, სადაც კომპანია ოპერირებს.

ჩიქოვ ნუიუაშვი

23 ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიაში რისკის მართვის ფუნქციის შესრულება ხორციელდება ფინანსურ რისკებთან, საოპერაციო რისკებთან და იურიდიულ რისკებთან მიმართებით. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (სავალუტო რისკის, საპროცენტო რისკის და სხვა ფასის რისკის ჩათვლით), საკრედიტო რისკს და ლიკვიდურობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის ძირითადი მიზნებია რისკის ზღვრების დადგენა და შემდეგ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკები აღნიშნულ ზღვრებში დარჩეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკების მართვის ფუნქციები გამიზნულია იმის უზრუნველსაყოფად, რომ სათანადოდ ფუნქციონირებდეს შიდა პოლიტიკა და პროცედურები, რათა მინიმუმამდე შემცირდეს საოპერაციო და იურიდიული რისკები.

საკრედიტო რისკი. კომპანიას გააჩნია საკრედიტო რისკი, მაშინ, როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტის ერთ-ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს, მეორე მხარისათვის თავისი მოვალეობის შეუსრულებლობით.

საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება კომპანიის პროდუქციის საკრედიტო პირობებით რეალიზაციის და კონტრაჰენტებთან სხვა გარიგებებს შედეგად, რომელიც ხელს უწყობს ფინანსური აქტივების წარმოშობას/ზრდას. კომპანიის მაქსიმალური საკრედიტო რისკი, ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოცემულ ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებაში.

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი კომპანიას სამეურნეო საქმიანობის უდიდესი რისკია, ამიტომ, ხელმძღვანელობა ყურადღებით ახორციელებს საკრედიტო რისკის მართვას.

ზღვრები. კომპანია თავისი საკრედიტო რისკის სტრუქტურას ქმნის მისაღები რისკის ოდენობაზე ზღვრების დაწესებით ერთ კონტრაჰენტთან, ან კონტრაჰენტების ჯგუფთან დაკავშირებით. საკრედიტო რისკის ზღვრების დაწესება ხელმძღვანელობის მიერ რეგულარულად მტკიცდება. მსგავსი რისკების მონიტორინგი ხორციელდება მუდმივ რეჟიმში და ექვემდებარება წლიურად, ან უფრო მეტი სიხშირით გადახედვას.

საკრედიტო ზღვრები ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებულ ანალიზს ექვემდებარება და მის მიერვე მტკიცდება. საკრედიტო რისკის არსებობის მონიტორინგის განსახორციელებლად, იქმნება რეგულარული ანგარიშები სტრუქტურირებული ანალიზის საფუძველზე, რომელიც ორიენტირებულია კლიენტის ბიზნეს და ფინანსურ წარმადობაზე. ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ურთიერთქმედება მომხმარებელთან უარყოფითი კრედიტუნარიანობით, მოხსენებულია და განხილულია ხელმძღვანელობის მიერ. კომპანიის ხელმძღვანელობა განიხილავს კონტრაჰენტების წარმადობას და თვალყურს ადევნებს ვადაგადაცილებულ ნაშთებს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება. ECL არის სამომავლო ფულადი ნაკადების ნაკლებობის ახლანდელი ღირებულების ალბათობით შეწონილი შეფასება (მაგ., საკრედიტო ზარალის შეწონილი საშუალო, სადაც შეწონვისთვის გამოყენებულია მოცემული დროის პერიოდში დეფოლტის რისკების ხდომილებები). ECL-ის შეფასება მიუკერძოებელია და განისაზღვრება შესაძლო შედეგების დიაპაზონის განსაზღვრით. ECL-ის შეფასება ემყარება კომპანიის მიერ გამოყენებულ ოთხ კომპონენტს: დეფოლტის ალბათობა ("PD"), დეფოლტის რისკი ("EAD"), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ("LGD") და დისკონტირების განაკვეთი.

PD არის დეფოლტის ალბათობის შეფასება, რომელიც მოსალოდნელია რომ მოხდეს დროის მოცემულ პერიოდში. ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ("LGD") არის დეფოლტის დროს წარმოქმნილი ზარალის შეფასება. ის ეფუძნება სხვაობას მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელსაც მოსალოდნელია, რომ გამსესხებელი მიიღებს, უზრუნველყოფიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადის ჩათვლით. მოსალოდნელი ზარალი დისკონტირდება ამჟამინდელ ღირებულებამდე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. დისკონტირების განაკვეთი არის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ("EIR") ფინანსური ინსტრუმენტისათვის ან მასთან მიახლოებული.

ფილიპ მორის

23 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი მოდელირებულია ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების ვადის პერიოდზე. სასარგებლო მომსახურების ვადის პერიოდი უტოლდება სავალო ინსტრუმენტების დაფარვამდე დარჩენილ სახელშეკრულებო პერიოდს, დაკორექტირებულს მოსალოდნელი გადახდის ავანსებისთვის, თუ ასეთი არსებობს. ხელმძღვანელობა ქმნის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში ECL მოდელს, რაც გულისხმობს ზარალს, რომელიც წარმოიქმნება ამ ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი მომსახურების ვადის პერიოდში ყველა შესაძლო დეფოლტის შემთხვევაში. 12-თვიანი ECL წარმოადგენს მომსახურების ვადის განმავლობაში ECL-ის ნაწილს, რაც განპირობებულია საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ 12 თვის განმავლობაში, ან ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადის პერიოდში, თუ ეს წელზე ნაკლებია, ფინანსურ ინსტრუმენტთან დაკავშირებული დეფოლტის შემთხვევებით.

ECL, რომელიც ხელმძღვანელობის მიერ ამ ფინანსური ინსტრუმენტებისთვისაა შეფასებული, წარმოადგენს შეფასებას დროის მომენტში, ნაცვლად ციკლის განმავლობაში შეფასებებისა, რომლებიც საზოგადოდ გამოიყენება რეგულირების მიზნებისთვის. ამ შეფასებებში ითვალისწინებენ პერსპექტიულ ინფორმაციას, ანუ ECL ასახავს ძირითადი მაკროეკონომიკური ცვლადების, რომლებიც გავლენას ახდენენ საკრედიტო რისკზე, ალბათობით შეწონილ ცვლილებას.

PD შეფასების მიზნებისთვის, კომპანია საზღვრავს დეფოლტს, როგორც სიტუაციას, რომელიც ერთ ან რამოდენიმე ჩამოთვლილ კრიტერიუმს შეესაბამება:

- მსესხებელმა 90 დღეზე მეტი გადააცილა გადახდის სახელშეკრულებო ვადებს;
- მსესხებელი ხდება ნაკლებსავარაუდო გადამხდელთა სიაში;
- მსესხებელი გარდაცვლილია;
- მსესხებელი გადახდისუნარიანა;
- მსესხებელი არღვევს ფინანსურ პირობით შეთანხმებებს;
- სავარაუდოა, რომ მსესხებელი გაკოტრდება; და

გამჟღავნების მიზნით, კომპანიამ სრულად შეუსაბამა დეფოლტის განსაზღვრება კრედიტ-გაუფასურებული აქტივების განსაზღვრებასთან. ზემოთ ხსენებული დეფოლტის განსაზღვრება გამოიყენება კომპანიის ყველა ტიპის აქტივებისთვის.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად კომპანია იყენებს ინდივიდუალურ მიდგომას. კომპანია ახორციელებს ინდივიდუალურ შეფასებას ყველა სავაჭრო მოთხოვნის ნაშთებისთვის.

ECL-ის ინდივიდუალურად შეფასება ხდება საკრედიტო ზარალის სხვადასხვა შესაძლო შედეგის შეფასების შეწონვით თითოეული შედეგის ალბათობით. კომპანია განსაზღვრავს სულ მცირე ორ შესაძლო შედეგს თითოეული შეფასებული სესხისთვის, საიდანაც ერთ-ერთი განპირობებს საკრედიტო ზარალს, თუნდაც მსგავსი შედეგის ალბათობა ძალიან დაბალი იყოს. ინდივიდუალური შეფასება ძირითადად ეფუძნება ხელმძღვანელობის საექსპერტო განსჯას. როგორც წესი, საექსპერტო განსჯის ტესტირება ხდება, რათა შემცირდეს შეფასებულ და ფაქტობრივ ზარალს შორის სხვაობა.

საკრედიტო რისკის გამოთვლის ძირითადი პარამეტრები. PD არის ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი მომსახურების ვადაში დეფოლტის მოხდენის შეფასებული ალბათობა და წარმოადგენს ინსტრუმენტის მომსახურების ვადაში 12-თვიანი PD-ების ჯამს. კომპანია PD-ს გამოსათვლელად იყენებს დეფოლტის ისტორიულ მონაცემებს.

ქეთევან ჭეშუაყაძე

23 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

LGD არის კომპანიის ზარალისა და დეფოლტის რისკის მოლოდინი. LGD იცვლება პარტნიორის ტიპის, პრეტენზიის ტიპისა და რანგის, უზრუნველყოფის ხელმისაწვდომობის ან სხვა კრედიტის გამამყარებელი ფაქტორის მიხედვით. 12-თვიანი და მომსახურების ვადის LGD-ები განისაზღვრება ისეთი ფაქტორების საფუძველზე, რომლებიც მოსალოდნელია, რომ გავლენას მოახდენენ დეფოლტის შემთხვევაში ანაზღაურებაზე. LGD-ის შეფასების მეთოდი შეიძლება სამ მიდგომად დაიყოს:

- LGD-ის შეფასება უზრუნველყოფის სპეციფიკური მახასიათებლების საფუძველზე;
- ინდივიდუალურად განსაზღვრული LGD, რაც დამოკიდებულია სხვადასხვა ფაქტორებსა და სცენარებზე.

კომპანია LGD-ს გამოითვლის უზრუნველყოფის სპეციფიკური მახასიათებლების საფუძველზე, როგორცაა მაგალითად უზრუნველყოფის საპროგნოზო ღირებულება, წარსული ფასდათმობები გაყიდვისას და სხვა ფაქტორები უძრავი ქონებით, ფულითა და ფასიანი ქაღალდებით უზრუნველყოფილი სესხებისთვის. LGD გამოითვლება კოლექტიური მეთოდით, კორპორაციული სასესხო პორტფელისა და საცალო უზრუნველყოფილი და არაუზრუნველყოფილი პროდუქტების დარჩენილ ვადაში ამოღების შესახებ უახლესი ხელმისაწვდომი სტატისტიკური ინფორმაციის საფუძველზე.

ECL მოდელში ჩართული პერსპექტიული ინფორმაცია. ECL-ის გამოთვლა გულისხმობს პერსპექტიული ინფორმაციის გამოყენებას. კომპანიამ გამოავლინა გარკვეული მთავარი ეკონომიკური ცვლადები, რომლებიც კორელაციაშია საკრედიტო რისკებისა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განვითარებასთან. საპროგნოზო ეკონომიკური ცვლადები („საბაზისო ეკონომიკური სცენარი“) მიიღება კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ ყოველწლიურად და წარმოადგენს მოსალოდნელი მაკროეკონომიკური მდგომარეობის საუკეთესო შეფასებას მომდევნო ხუთ წელში.

ხუთი წლის შემდეგ საშუალოს რევერსიის მეთოდი გამოიყენება, რომელიც გულისხმობს, რომ ეკონომიკური ცვლადები უბრუნდება გრძელვადიან საშუალოს (მაგ., უმუშევრობა) ან გრძელვადიან საშუალო ზრდის ტემპს (მაგ., მშპ). შესაფერისი ეკონომიკური ცვლადების გავლენა PD-ზე და LGD-ზე განისაზღვრა სტატისტიკური რეგრესიის ანალიზით, ისტორიულად ამ ცვლადების ცვლილების საბაზისო განაკვეთებსა და LGD-ის და EAD-ის კომპონენტებზე გავლენის გასაგებად.

კომპანიას გააჩნია საკრედიტო რისკის კონცენტრაცია. 2022 წლის 31 დეკემბერს კომპანიას ჰყავდა ერთი კონტრაგენტი (2021 წლის 31 დეკემბერს; ერთი) მოთხოვნების ნაშთით ლ 23,838 ათასი (2021 წლის 31 დეკემბერი: ლ 19,911 ათასი) 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სხვა მოთხოვნები შეადგენდა 59 ათას ლარს (2021 წლის 31 დეკემბერი: 64 ათასი ლარი).

კომპანიის საბანკო დეპოზიტები განთავსებულია ორ ბანკში: სს „თიბისი ბანკი“ და „საქართველოს ბანკი“, რითაც კომპანია ექვემდებარება საკრედიტო რისკის კონცენტრაციას.

კომპანიის მაქსიმალური საკრედიტო რისკი აქტივების კლასების მიხედვით, ასახულია ფინანსურ აქტივებში, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნები (შენიშვნა 9)		
- სავაჭრო მოთხოვნები	25,065	28,297
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (შენიშვნა 11)		
- მოთხოვნამდე გადასახადი საბანკო ნაშთები	298	23
სულ საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი	25,363	28,320

თიბისი ბანკი

23 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

კომპანიის ხელმძღვანელობა ახორციელებს სავაჭრო მოთხოვნების ხანდაზმულობის ანალიზს და თვალყურს ადევნებს ვადაგადაცილებულ ნაშთებს. შედეგად, ხელმძღვანელობა, საკრედიტო რისკის ხანდაზმულობისა და მის შესახებ სხვა ინფორმაციის მიწოდებას მიზანშეწონილად მიიჩნევს (იხ. შენიშვნა 9).

საბაზრო რისკი. კომპანიას გააჩნია საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება ღია პოზიციებიდან (ა) უცხოურ ვალუტასთან, (ბ) აქტივებსა და ვალდებულებებთან, რომელთაც პროცენტი ერიცხებათ და (გ) წილობრივ პროდუქტებთან მიმართებაში, ამასთან ყველა მათგანს გააჩნია საერთო და სპეციფიკური საბაზრო ცვლილებების რისკი. ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს, რომლის მიღებაც შესაძლებელია, რის მონიტორინგსაც ყოველდღიურად ახორციელებს. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ უზრუნველყოფს ზარალის თავიდან აცილებას ამ ზღვრების მიღმა არსებული უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო ცვლილებების შემთხვევაში.

საბაზრო რისკებისადმი მგრძნობელობა ემყარება ერთი რომელიმე ფაქტორის ცვლილებას, ყველა დანარჩენი ფაქტორის უცვლელად დატოვებით. პრაქტიკაში ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ეს მოხდეს და გარკვეული ფაქტორების ცვლილებები შეიძლება ურთიერთდაკავშირებული იყოს - მაგალითად, საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებები და სავალუტო კურსების ცვლილებები.

სავალუტო რისკი. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი			2021 წლის 31 დეკემბერი		
	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია
ქართული ლარი	20,118	49,302	(29,184)	19,997	88,886	(68,889)
აშშ დოლარი	9,343	78,201	(68,858)	8,322	40,780	(32,458)
შვეიცარული ფრანკი	5	56	(51)	1	439	(438)
ევრო	-	4,503	(4,503)	-	2,138	(2,138)
სულ	29,466	132,062	(102,596)	28,320	132,243	(103,923)

ზემოთ მოცემული ანალიზი მოიცავს მხოლოდ ფულად აქტივებს და ვალდებულებებს. კაპიტალში ინვესტირება და არაფულადი აქტივები არ არის გათვალისწინებული სავალუტო რისკების შეფასებისას.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია მოგება-ზარალისა და კაპიტალის მგრძნობელობა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს სავალუტო კურსების გონივრულად შესაძლებელი ცვლილებებისადმი კომპანიის ფუნქციონალურ ვალუტასთან მიმართებით, როდესაც დანარჩენი ცვლადები რჩება უცვლელი:

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
აშშ დოლარის გამყარება 10%-ით	(3,245)	(5,353)
აშშ დოლარის გაუფასურება 10%-ით	3,245	5,353

ეს რისკი გამოთვლილი იქნა მხოლოდ იმ ვალუტებში დენომინირებული ფულადი ნაშთებისათვის, რომლებიც განსხვავდება კომპანიის ფუნქციონალური ვალუტისგან.

ქეთევან ზეიფაშვილი

23 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. კომპანია ექვემდებარება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის შედეგად მის ფინანსურ მდგომარეობაზე და ფულად ნაკადებზე მოსალოდნელ რისკებს. საპროცენტო მარჟა შეიძლება გაიზარდოს ასეთი ცვლილებების შედეგად, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან გამოიწვიოს ზარალი მოულოდნელი მოძრაობების წარმოქმნის შემთხვევაში. ხელმძღვანელობა ყოველდღიურად აკონტროლებს და ადგენს ზღვრებს საპროცენტო განაკვეთის გადაფასების შეუსაბამობის დონეზე, რომელსაც, შესაძლებელია, ადგილი ჰქონდეს.

ლიკვიდობის რისკი. ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას სირთულეები შეექმნება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულებისას. კომპანია ყოველდღიურად იღებს მოთხოვნებს თავის ხელმისაწვდომ ფულად რესურსებზე. ლიკვიდობის რისკის მართვას ხელმძღვანელობა ახორციელებს კომპანიის ფულადი ნაკადების მცოცავი პროგნოზის ყოველთვიური მონიტორინგით.

კომპანია ცდილობს სტაბილური დაფინანსების ბაზის შენარჩუნებას, რაც, ძირითადად, მოიცავს ნასესხებ სახსრებს. კომპანია ფონდების ინვესტირებას ახორციელებს ლიკვიდური აქტივების დივერსიფიცირებულ პორტფელში, რათა შეძლოს ლიკვიდობის გაუთვალისწინებელ მოთხოვნებზე სწრაფად და მშვიდად რეაგირება. კომპანიის ლიკვიდური პორტფელი მოიცავს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს (შენიშვნა 11). ხელმძღვანელობის შეფასების მიხედვით, აღნიშნული ლიკვიდური პორტფელი, რომელიც მოიცავს ფულს, საბანკო დეპოზიტებს შეიძლება რეალიზებულ იქნეს ფულად სახსრებად, ლიკვიდობის გაუთვალისწინებელი მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებები 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის, მათი დარჩენილი საკონტრაქტო დაფარვის ვადების მიხედვით. დაფარვის ვადის ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებების თანხები წარმოადგენენ საკონტრაქტო, არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს. მსგავსი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხებისაგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხები ეფუძნება დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს. უცხოური ვალუტით გადახდები კონვერტირებულია სფოთ (spot) გაცვლითი კურსით ყოველი საანგარიშგებო წლის ბოლოს.

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2021 წლის 31 დეკემბერს:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 2 თვემდე ვადაში	2-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	ერთ წელზე მეტ	სულ
ვალდებულებები					
საგაჭრო და სხვა ვალდებულებები (შენიშვნა 15)	47,044	-	-	-	47,044
ნასესხები სახსრები (შენიშვნა 13)	78,473	-	-	-	78,473
იჯარის ვალდებულებები	95	442	609	785	1,931
სულ სამომავლო გადახდები, ძირითანის და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	125,612	442	609	785	127,448

ქეთევან ჭეიშვილი

23 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბერს:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 2 თვემდე ვადაში	2-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	ერთ წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები					
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები (შენიშვნა 15)	50,376	-	-	-	50,376
ნასესხები სახსრები (შენიშვნა 13)	395	55,053	-	15,996	71,444
იჯარის ვალდებულებები	106	503	801	673	2,083
სულ სამომავლო გადახდები, ძირითანხის და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	50,877	55,556	801	16,669	123,903

24 კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას, კომპანიის მიზანი არის მისი უნარის დაცვა, გააგრძელოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, რათა უზრუნველყოს უკუგება აქციონერებისათვის და სარგებელი სხვა დაინტერესებული მხარეებისათვის და კაპიტალის ოპტიმალური სტრუქტურის შენარჩუნება, რათა შეამციროს კაპიტალის ხარჯი. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან კორექტირებისათვის, კომპანიამ შეიძლება შეცვალოს აქციონერებისათვის დივიდენდების გადახდის ოდენობა, შეიძლება აქციონერებს დაუბრუნოს კაპიტალი, ან გაყიდოს აქტივები ვალის შესამცირებლად. კომპანიის მიერ მართული კაპიტალის ოდენობა, რომელსაც კომპანია მართავდა 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 19,007 ათას ლარს. (2021: 10,394 ათასი ლარი).

25 ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება

რეალური ღირებულების შეფასებების ანალიზი რეალური ღირებულების იერარქიაში შემდეგნაირად ხორციელდება: (i) პირველი დონეა იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით შეფასება; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი რისკი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასებებია, რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ არადაკვირვებადი მონაცემები). ხელმძღვანელობა ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების იერარქიის მეშვეობით დაჯგუფებისათვის იყენებს განსჯას. თუ რეალური ღირებულების შეფასებისას გამოიყენება დაკვირვებადი მონაცემები, რაც მოითხოვს მნიშვნელოვან შესწორებას, მაშინ ეს შეფასება მე-3 დონეა. შეფასების მონაცემის მნიშვნელობა ფასდება, მთლიანობაში რეალური ღირებულების შეფასების საპირისპიროდ.

აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც რეალური ღირებულებით არ ფასდება, მაგრამ რომელთა რეალური ღირებულება უნდა აისახოს განმარტებითი შენიშვნებში. რეალური ღირებულებები გაანალიზებული მათი დონის მიხედვით რეალური ღირებულების იერარქიაში და აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არ არის შეფასებული რეალური ღირებულებით, არის შემდეგი:

ქეთევან ზეიოძე

25 ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება (გაგრძელება)

	2022 წლის 31 დეკემბერი				2021 წლის 31 დეკემბერი			
	პირველი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	საბალანსო ღირებულება	პირველი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	საბალანსო ღირებულება
ათასი ლარი								
აქტივები								
- ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	298	-	-	298	23	-	-	23
- სავაჭრო მოთხოვნები	-	25,254	-	25,254	-	28,297	-	28,297
სულ აქტივები	298	25,254	-	25,552	23	28,297	-	28,320
ვალდებულებები								
- ნასესხები სახსრები	-	71,444	-	71,444	-	78,473	-	78,473
- სავაჭრო დავალიანებები	-	51,096	-	51,096	-	47,044	-	47,044
სულ ვალდებულებები	-	122,540	-	122,540	-	125,517	-	125,517

რეალური ღირებულებები იერარქიის მეორე და მესამე დონეებში შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების საშემფასებლო ტექნიკის გამოყენებით. მცოცავი განაკვეთის ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება, რომელიც არ კოტირდება აქტიურ ბაზარზე შეფასდა საბალანსო ღირებულების თანაბრად. არაკოტირებული ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება შეფასდა მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირებით, რომელშიც გამოყენებულ იქნა მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით, ახალი ინსტრუმენტისთვის დამახასიათებელი მსგავსი საკრედიტო რისკითა და დარჩენილი დაფარვის ვადებით.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული აქტივები. მცოცავ-განაკვეთიანი ინსტრუმენტების შეფასებული რეალური ღირებულება ემყარება შეფასებულ სამომავლო ფულად ნაკადებს, რომელთა მიღება მოსალოდნელია რომ იქნება მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით დისკონტირებული, ახალი ინსტრუმენტისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა აქვთ. გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთები დამოკიდებულია კონტრაქტის საკრედიტო რისკზე. დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციების რეალური ღირებულება განისაზღვრა კოტირებული მოთხოვნილი ფასის საფუძველზე.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების, გაცხადებული დაფარვის ვადის მქონე ინსტრუმენტებს შეფასებული რეალური ღირებულება შეფასებულ იქნა მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების საფუძველზე, დისკონტირებული მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით, ახალი ინსტრუმენტისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკები და დარჩენილი დაფარვის ვადები აქვთ. სავაჭრო დავალიანებების და სხვა ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები დაახლოებულია რეალურ ღირებულებებთან მათი მოკლევადიანი დაფარვის ვადების გამო.

ქეთევან ზეიწყაშვილი

26 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით

შეფასების მიზნებისთვის, ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ ფინანსური აქტივების კლასიფიცირებას ახდენს შემდგომ კატეგორიებად: (a) ფინანსური აქტივები FVTPL-ით; b) სავალო ინსტრუმენტები FVOCI-ს მეშვეობით, (c) წილობრივი ინსტრუმენტები FVOCI-ს მეშვეობით და (c) ფინანსური ინსტრუმენტები ამორტიზირებული ღირებულებით. ფინანსური აქტივებს FVTPL-ით გააჩნიათ ორი ქვეკატეგორია: (i) აქტივები, რომლის შეფასებაც სავალდებულოა FVTPL-ით, და (ii) აქტივები, აღნიშნული როგორც ასეთი, თავდაპირველი აღიარებისას ან შემდგომ.

27 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

ნასესხები სახსრები . 2023 წლის აპრილში კომპანიამ სრულად დაფარა მისი დასაფარი ნასესხები სახსრები, რომელშიც ადგილი ჰქონდა შეთანხმებული პირობების დარღვევას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

ქეთევან ჭყეშელაშვილი

შპს ფილიპ მორის საქართველო

მმართველობის ანგარიშგება-საქმიანობის მიმოხილვა, 2022 წელი.

საწარმოს ბიზნეს განვითარება, წარმადობა და პოზიცია

შპს ფილიპ მორის საქართველო (შემდგომში „კომპანია“) დაარსდა როგორ შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება საქართველოს რეგულაციების მიხედვით 2010 წლის 17 სექტემბერს, სათაო ოფისით თბილისში, საქართველოში. კომპანიის უშუალო მშობელი საწარმო არის Philip Morris Sarl, რომელიც ფლობს აქციების 100%. მისი საქმიანობა რეგულირდება საქართველოს კანონმდებლობით, ისევე, როგორც Philip Morris International-ის შიდა პროცედურებით.

კომპანიის მთავარი ბიზნეს საქმიანობა საქართველოს ტერიტორიაზე სიგარეტისა და გასახურებელი თამბაქოს იმპორტი, განბაჟება და დისტრიბუტორისთვის საბითუმო გაყიდვებია. კომპანიის ობიექტები მდებარეობს საქართველოში, ოფისებით თბილისსა და ბათუმში,

2022, წელს კომპანიამ აღრიცხა მთლიანი ამონაგები 582,960,619 ლარის ოდენობით და მთლიანი მოგება 47,957,850 ლარის ოდენობით, რაც მთლიანი მოგების მარჯაში კონვერტირდება როგორც 8.2%. 2022 წლის წმინდა მოგებამ 8,613,748. ლარი შეადგინა.

2021 წელს კომპანიამ აღრიცხა მთლიანი ამონაგები 592,021,413 ლარის ოდენობით და მთლიანი მოგება 32,106,697 ლარის ოდენობით, რაც მთლიანი მოგების მარჯაში კონვერტირდება როგორც 5.4%. 2021 წლის წმინდა მოგებამ 3,865,610 ლარი შეადგინა.

გამოსაყენებელი კაპიტალის მომგებიანობამ შეადგინა 62% 2022 წელს, 2021 წლის 61%-ის საპირისპიროდ.

საწარმოს სამომავლო განვითარების გეგმები

ფილიპ მორის საქართველო გეგმავს რომ შეინარჩუნოს მისი პოზიცია საქართველოს თამბაქოს ბაზარზე და განახორციელოს ინვესტირება თამბაქოს ინდუსტრიის ტრანსფორმირებაში, მისი გასახურებელი თამბაქოს პროდუქტების შესახებ ინფორმაციულობის გაზრდით, რომელიც 2020 წელს ამოქმედდა, კანონით დადგენილი სრულწლოვანი მწვევლებისა და ნიკოტინის მომხმარებლებისთვის

საწარმოს მიერ განხორციელებული კვლევების და განვითარების მიმოხილვა.

კომპანია არ იყო ჩართული კვლევით და განვითარების საქმიანობაში 2022 წელს.

ინფორმაცია საწარმოს ფილიალების შესახებ

კომპანიას არ გააჩნია ფილიალები. სტრუქტურული ერთეულები მდებარეობს ორ ქალაქში, მთავარი ოფისი მდებარეობს თბილისში და რეგიონალური გაყიდვებისა და დისტრიბუციის განყოფილება-ბათუმში.

მთავარი ფინანსური და არა-ფინანსური მაჩვენებლები

მთავარი ფინანსური მაჩვენებლები:

ქეთევან ზედაძე

	ლარი	2022	2021	სხვადასხვაობის განმარტება
1	მთლიანი ამონაგები	582,960,619	592,021,413	2022 წლის დაბალი მთლიანი ამონაგები გამოწვეულია გაყიდვების დაბალი მოცულობით მიწოდების შეფერხების გამო;
2	მთლიანი მოგება	47,957,850	32,106,697	2022 წლის უფრო მაღალი წმინდა მოგება უკეთესი ასორტიმენტის შედეგია (2022 წელს, ძირითადად მარაგების (SKU) პრემიუმ პორტფელის ერთეულებზე განხორციელდა ვაჭრობა) ასევე, ეროვნული ბანკის ვალუტის გაცვლითი კურსის გამყარება.
3	წმინდა მოგება	8,613,748	3,865,610	
4	მთლიანი მოგების მარჟა	8.2%	5.4%	

მთავარი არა-ფინანსური მაჩვენებლები:

		2022	2021
1	ბრუნდების რაოდენობა პორტფელში	6	6
2	მარაგების მთავარი ერთეულების (SKU) საშუალო რაოდენობა	37	36

საკუთარი აქციების შესყიდვის შესახებ დეტალური ინფორმაცია

კომპანიას არ შეუძენია საკუთარი აქციები 2022 წლის განმავლობაში.

წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული თანხების დამატებითი განმარტებები

კომპანიის წმინდა სამუშაო კაპიტალი შეიცვალა - 4,109,677 ლარიდან 2021 წელს 14,728,787 ლარით 2022 წელს. საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მიმდინარე შეფარდება (ლიკვიდობის შეფასება) იყო 1.12.

საწარმოს საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდურობის და ფულადი ნაკადების რისკების და მათი მართვის მექანიზმების მიმოხილვა

კომპანია ჰყიდის იმპორტირებულ სიგარეტს და გასახურებელ თამბაქოს დისტრიბუტორზე იმ გადახდის პირობებით, რომლებიც დისტრიბუციის შეთანხმებაშია განსაზღვრული. ყველა გადახდები ხორციელდება ელექტრონული გადარიცხვით კომპანიის ანგარიშზე და 2022 წლის განმავლობაში, შეყოვნება გადახდებში არ დაფიქსირებულა.

იმ ფაქტის გათვალისწინებით, რომ სიგარეტის და გასახურებელი თამბაქოს შესყიდვა განხორციელდა უცხოურ ვალუტაში, საკრედიტო პირობებით და გაყიდვები განხორციელდა ადგილობრივ ვალუტაში, ფილიპ მორის საქართველოს მუდმივად გააჩნია სავალუტო ზარალის პოტენციური რისკი. სავალუტო რისკის შესამცირებლად, კომპანია მუდმივად ახორციელებს უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების რყევების ტენდენციების, საბაზრო საპროცენტო და ინფლაციის განაკვეთების მონიტორინგს.

კოვიდ -19 -ის გავლენა

ახალმა კორონავირუსმა არანაირი გავლენა არ იქონია შპს ფილიპ მორის საქართველოს საქმიანობაზე.

ქეთევან ზეიდაშვილი

მთავარი რისკები და გაურკვევლობები უკავშირდება შემდგომ:

	რისკისა და გაურკვევლობის განმარტება	ხელმძღვანელობის რეაგირება
1	აქციზის ზრდა - ინფლაციისა და ხელთ არსებული შემოსავლის ზრდამ შეიძლება გამოიწვიოს უკანონო ვაჭრობის გაზრდა და სამომხმარებლო ვაჭრობა დაბალ ფასიან პროდუქტებზე, რაც გავლენას მოახდენს კომპანიის გაყიდვების მოცულობაზე, შემოსავლებსა და მომგებიანობაზე.	მხარი დაეჭიროს მდგრად ხანგრძლივ საგადასახადო გეგმას, რომელიც უზრუნველყოფს წინასწარგანჭვრეტად საგადასახადო შემოსავალს მთავრობისთვის და ხელს შეუშლის უკანონო პროდუქტების შემოღინებას და ამავდროულად უფლებას მისცემს იმპორტიორებს გააგრძელონ საქმიანობა.
2	სავალუტო რისკი- პროდუქციის შესყიდვის ნაწილი ხორციელდება უცხოურ ვალუტაში საკრედიტო პირობებით, როდესაც გაყიდვები ხორციელდება ადგილობრივ ვალუტაში. არსებობს ადგილობრივი ვალუტის გაუფასურების შედეგად პოტენციური ზარალის რისკი.	განხორციელდეს უცხოური ვალუტის გაცვლის, საპროცენტო, ზაზარზე ინფლაციის, სამომავლო პერსპექტივების ჩათვლით მონიტორინგი, შენარჩუნდეს ხელშეკრულებების დიდი ნაწილი ადგილობრივ ვალუტაში.
3	თამბაქოს კონტროლის კანონის აღსრულების გაურკვეველი პრაქტიკა პროგრესული შეზღუდვებით, რომელიც დამტკიცდა 2017 წელს და რომელიც ძალაში შედის მომდევნო წლებში.	განხორციელდეს ყველა სამართლებრივი დებულების დაცვის და სრული შიდა შესაბამისობის უზრუნველყოფა დადგენილ ვადებში. მჭიდრო მონიტორინგის განხორციელება სააღსრულებო პრაქტიკაზე, ორგანიზაციის ადაპტაციის საჭიროების შემთხვევაში.

2023 წლის 22 ივნისი

იური გორდოკი
გენერალური დირექტორი

ქეთევან ხარაძე
გენერალური დირექტორის მოადგილე

ქეთევან ხარაძე

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის ნომერი

N231023900

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის თარიღი

28.07.2023 წ

სანოტარო მოქმედების
დასახელება

დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის
ხელმოწერის დამოწმება

ნოტარიუსი

სალომე სალუქვაძე

სანოტარო ბიუროს მისამართი

ქ. თბილისი, მერაბ ალექსიძის ქ. #13, I სართული,
კომერციული ფართი #4, 3ა

სანოტარო ბიუროს ტელეფონი

577921111

სანოტარო მოქმედების
ინდივიდუალური ნომერი

66440260484223

ორიათას ოცდასამი წლის ოცდარვა ივლისს, მე, სალომე სალუქვაძე, ნოტარიუსი ქ. თბილისში, რომლის
სანოტარო ბიურო მდებარეობს მისამართზე: ქ. თბილისი, ქ. თბილისი, მერაბ ალექსიძის ქ. #13, I სართული,
კომერციულ ფართი #4, 3ა-ში, ვამოწმებ თარგმანის ქვეყნის ბეჭეტიტვილის, დაბ. 09.04.1979წ. პირადი
#01018003510, პირადობის მოწმობა #11IB13032 /დიპლომი #AA 0067541, გაცემული ილია ჭავჭავაძის
სახელობის თბილისის ენისა და კულტურის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ 2001წ./ ხელმოწერის
ნამდვილობას, მის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტის - შპს ფილიპ მორის საქართველო ფინანსური
ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით მომზადებული ფინანსური ანგარიშგება და დამოუკიდებელი
აუდიტორის დასკვნა 2022 წლის 31 დეკემბერი, თარგმანზე. მე ნოტარიუსმა გავაფრთხილე თარგმანი, რომ
იგი პასუხს აცემს თარგმანის სისწორეზე. მან დამიდასტურა, რომ ჯეროვნად ფლობს ინგლისურ ენას და
უზრუნველყოფს თარგმანის სიზუსტეს. თარგმანი შესრულებულია ინგლისური ენიდან ქართულ ენაზე.
გადახდილია საზღაური: "სანოტარო მოქმედებათა შესრულებისათვის საზღაურისა და საქართველოს
ნოტარიუსთა პალატისათვის დადგენილი საფასურის ოდენობების, მათი გადახდევინების წესისა და
მომსახურების ვადების დამტკიცების შესახებ" საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 29 დეკემბერს მიღებული
#507-ე დადგენილების 31.3-ე მუხლის თანახმად 147.00 ლარი, საქართველოს საგადასახადო კოდექსისი
166-ე მუხლის თანახმად 26.46 ლარი და 39.1. მუხლის თანახმად ელექტრონულ რეგისტრში
რეგისტრაციისათვის 5.00 ლარი. სულ გადახდილია 178.46 ლარი.

ნოტარიუსი სალომე სალუქვაძე

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან
გაუქმების შესახებ) მიღება-გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ-გვერდზე:
www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეკოთ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18

